

راهنمای INEE در رابطه به

تعلیم و تربیه حساس در قبال منازعه

INEE

An international network for education in emergencies
Un réseau international pour l'éducation en situations d'urgence
Una red internacional para la educación en situaciones de emergencia
Uma rede internacional para a educação em situações de emergência
الشبكة العالمية لوكالات التعليم في حالات الطوارئ

راهنمای INEE در رابطه به تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه

کتاب راهنمای ایجاد و تطبیق پروگرام ها و پالیسی حساس در قبال منازعه، استراتژی ها فراهم میکند.

تاكيد روی معیارات حداقلی INEE برای تعلیم و تربیت: آمادگی، جوابگویی، احیای مجدد، کتاب راهنمای طرح و ارائه تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه، در تمامی سطوح و هرنوع و مرحله منازعه، رهنمود فراهم میکند. این یک ابزار مفید برای کاروران، پالیسی سازان و پژوهشگرانی که در شرایط آسیب پذیر و متاثر از منازعه، فعالیت میکنند. استراتژی ها و منابع در کتاب راهنمای افکار فراهم میکند تا معیارات تجویزی، سازگاری با هر شرایط منحصر به فرد، ضروری میباشد.

کتاب راهنمای تکمیل کننده معیارات حداقلی INEE، ابزار انعکاسی INEE برای طرح و تطبیق پروگرام های تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه در شرایط آسیب پذیر و متاثر از منازعه و اصول رهنمودی INEE جهت ادغام حساسیت منازعه در برنامه ریزی و پالیسی تعلیم و تربیت، میباشد. در صفحه الکترونیکی بسته ابزار INEE موجود است. www.ineesite.org/toolkit

راهنمای INEE در رابطه به
تعلیم و تربیه حساس در قبال
منازعه

INEE

An international network for education in emergencies
Un réseau international pour l'éducation en situations d'urgence
Una red internacional para la educación en situaciones de emergencia
Uma rede internacional para a educação em situações de emergência
الشبكة العالمية لوكالات التعليم في حالات الطوارئ

An international network for education in emergencies
Un réseau international pour l'éducation en situations d'urgence
Una red internacional para la educación en situaciones de emergencia
Uma rede internacional para a educação em situações de emergência
الشبكة العالمية لوكالات التعليم في حالات الطوارئ

شبکه بین المللی برای تعلیم و تربیت در حالات اضطرار یک شبکه باز و جهانی متخصصان و پالیسی سازانی که یکجا باهم تلاش میورزند تا تضمین نمایند که تمام افراد حق دسترسی به تعلیم و تربیت و محیط آموزشی مساوی را در حالات اضطرار و احیای مجدد بعد از بحرانها، دارند.

برای معلومات بیشتر در رابطه به شبکه بین المللی برای تعلیم و تربیت در حالات اضطرار و گروپ های کاری آن به این صفحه الکترونیکی مراجعه نمایید: www.ineesite.org

برای معلومات بیشتر در رابطه معیارهای حداقل شبکه بین المللی برای تعلیم و تربیت در حالات اضطرار به این صفحه الکترونیکی مراجعه نمایید: www.ineesite.org/minimum-standards

برای منابع در رابطه به تعلیم و تربیت و حالات اضطرار به این صفحه الکترونیکی جعبه ابزار INEE مراجعه نمایید: www.ineesite.org/toolkit

ناشر: به شبکه بین المللی برای تعلیم و تربیت در حالات اضطرار (INEE)

کمیته بین المللی نجات

سرک ۴۲ شرق ۱۲۲

نیویارک، نیویارک ۱۰۱۶۸-۱۲۸۹

ایالات متحده امریکا

به شبکه بین المللی برای تعلیم و تربیت در حالات اضطرار © ۲۰۱۳
حق چاپ و نشر محفوظ میباشد. هرچند حق چاپ این مواد محفوظ میباشد، لیکن با آنهم جهت مقاصد تعلیمی میتواند باز تولید گردد. جهت چاپ و استفاده بدلیل مقتضیات دیگر و یا استفاده دوباره در نشریات، یا برای ترجمه یا اختیار نمودن، اجازه نامه رسمی از صاحب اختیار آن لازمی میباشد:
minimumstandards@ineesite.org

تصاویر از UNICEF و هیئت ناروی برای مهاجرین

© هشدار: حق چاپ و نشر تمامی تصاویر UNICEF محفوظ بوده و هیچ وسیله ای/رسانه ای نمیتواند آنها را باز تولید نماید، مگر اینکه اجازه نامه کتبی از کارمند باصلاحیت UNICEF اخذ نموده باشد.

تصویر پشتی: یک دختر از سوراخ یکی از دیوارهای مکتب اش در محله تالال حوا شهر غزه، که در جریان حملات نظامی منحیث پوسته استفاده شده بود، نگاه میکند. © UNICF/NYHQ2009-0062/Iyad El Baba

فهرست مطالب

بخش اول معرفی

۷	چرا این راهنماییجاد گردید؟
۹	هدف این راهنمایی چیست؟
۹	این راهنمای برای کیست؟
۹	این راهنمای در برگیرنده چه میباشد؟
۱۰	چگونه این راهنمای تنظیم یافته است؟
۱۲	چه ابزار اضافی به این راهنمای ضمیمه شده است؟
۱۲	مفاهیم کلیدی تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه

بخش دوم استراتیژی ها برای تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه

۱۵	۱. استراتیژی ها برای منازعات حساس در مراحل تحلیل، مشارکت و هماهنگی
۲۵	۲. استراتیژی ها برای منازعات حساس در مراحل دسترسی و در محیط آموزشی
۲۹	۳. استراتیژی ها برای منازعات حساس در مراحل تدریس و آموزش
۳۴	۴. استراتیژی ها برای تمرین منازعات حساس به معلمین و دیگر کارمندان معارف
۳۸	۵. استراتیژی ها برای منازعات حساس در پالیسی تعلیم و تربیه

بخش سوم منابع

۴۳	ضمیمه ۱. مأخذ تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه
۵۴	ضمیمه ۲. فهرست ابزار و فعالیت های حساس در قبال منازعه
۵۶	ضمیمه ۳. کیس ستی (case studies)
۷۰	ضمیمه ۴. عناوین مأخذ

سپاسگذاری

این راهنمای توسط گروپ کاری شبکه بین المللی برای تعلیم و تربیت در حالات اضطرار روی معیارهای حداقل روی دست گرفته شد. این راهنمای توسط سیتیا کونز تحریر و توسط زویتمیرا لاوب و آریانا سلوت (شبکه بین المللی برای تعلیم و تربیت در حالات اضطرار)، ترتیب و با شرایط موجود مطابقت داده شد. مواد اضافی و رهنمود توسط سکرتریت شبکه بین المللی برای تعلیم و تربیت در حالات اضطرار، گروپ کاری شبکه بین المللی برای تعلیم و تربیت در حالات اضطرار (INEE) روی معیارهای حداقل و گروپ کاری تعلیم و تربیت و آسیب پذیری شبکه بین المللی برای تعلیم و تربیت در حالات اضطرار، فراهم گردید. ما از همکاری‌های ارزشمندی که توسط افرادی چون: هانیه هزاریوا (UNICEF)، آریانا سلوت (شبکه بین المللی برای تعلیم و تربیت در حالات اضطرار (INEE) کالولین والدچن (UNICEF)، الیزابت کول (انستیتوت صلح ایالات متحده)، فردریک افولتر (UNICEF)، جیسیکا اولویر (سازمان بین المللی انکشافی کانادا)، جاناتن پینسون (دارایی عامه بین المللی)، لیندسى برد (UNESCO - IIEP)، مارگریت سنکلیر (تعلیم و تربیه بالاتر از همه)، ماریا لوشیا یورایب توریس (شبکه بین المللی برای تعلیم و تربیت در حالات اضطرار (INEE)، مارتاریکی (INTERSOS)، مورتین سیسگارد (-IIEP)، اوسکار رودریگیز (Norwegian Refugee Council)، پیتر حیل-لارسن (Action Aid)، سیلی سیوواگ سکی (Norwegian Refugee Council)، والینتینا پیریتو (INTERSOS)، وزینپ م. ترکمن سندوواک (انجمن خیریه و تعاون اجتماعی ماوی کلیم)، فراهم گردیده است، اظهار سپاسگذاری میکنیم.

حمایت تصویر برداری از طرف هنی دینس و بودیجه کومیمورا از دفتر UNICEF فراهم گردیده است. ویرایش توسط لیندسى فراسیر، آریانا سلوت و زویتمیرا لاوب از شبکه بین المللی برای تعلیم و تربیت در حالات اضطرار (INEE)، صورت گرفته است.

طرح و دیزاین توسط ستديوی (2D Studio)

ضمانت شبکه بین المللی برای تعلیم و تربیت در حالات اضطرار (INEE) از حمایت مالی دفتر UNICEF جهت ایجاد این سند، اظهار سپاسگذاری میکند. گذشته از این، شبکه بین المللی برای تعلیم و تربیت در حالات اضطرار (INEE) مدیون بیشتر از ۲۵ سازمان، بنیاد و نهاد دیگر که از بد و تاسیس تا اکنون INEE را حمایت نموده است میباشد. جهت دریافت فهرست مکمل حمایت کننده گان، به صفحه الکترونیکی شبکه بین المللی برای تعلیم و تربیت در حالات اضطرار (INEE) مراجعه نمایید: www.ineesite.org/acknowledgements

تعارف

- تعلیم و تربیت یک حق بشری میباشد.
- کشور های متضرر شده از منازعات مسلحانه از جمله کشور های اند که بعيد است بتوانند اهداف تعلیم تربیه برای همه و اهداف انکشافی هزاره را بدست آورده به تعلیم و تربیه باکیفیت دسترسی داشته باشند (UNESCO, ۲۰۱۱:۵۰; World Bank, ۲۰۱۱:۲).
- در کشور های متضرر شده از منازعات، برنامه ها و پالیسی های تعلیم و تربیه عوامل منازعه را هم تشديد و هم بهبود بخشیده است (UNESCO, ۲۰۱۱:۱۶۰, ۲۲۱).
- با حمایت از تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه، فعالین ممکن است از حمایت منازعه جلوگیری و از صلح پیروی نمایند.

دسترسی به تعلیمات باکیفیت حق بشری میباشد. حق تعلیم و تربیه توسط تعهد سیاسی بین المللی هم در اهداف انکشافی هزاره و هم در اهداف تعلیم و تربیت برای همه و همچنان در بسیاری از اسناد وابسته و غیر وابسته به قانون بین المللی، مرتب و تدوین گردیده است (بشمول لست ذیل).

- اعلامیه جهانی حقوق بشر ۱۹۴۸ (ماده ۲، ۶)
- کنوانسیون چهارم ژنو ۱۹۴۹ (ماده ۳، ۲۴، ۵۰) پروتکل اضافی دوم ۱۹۷۷ (ماده ۴.۳(الف))
- کنوانسیون مرتبط به وضعیت پناهنده گان ۱۹۵۱ (ماده ۳، ۲۲)
- پیمان بین المللی حقوق مدنی و سیاسی ۱۹۶۶ (ماده ۲)
- پیمان بین المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و کلتوری ۱۹۶۶ (ماده ۲، ۱۳، ۱۴)
- کنوانسیون روی محظوظی اشکال تبعیض علیه زنان ۱۹۷۹ (ماده ۱۰)
- کنوانسیون حقوق طفل ۱۹۸۹ (ماده های ۲، ۲۲، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۸، ۳۹)
- آین نامه روم محکمه جنایی بین المللی ۱۹۹۸ (ماده های e.iv.۸.۲.b. ix.۸.۲ و e.۴.۲)
- اصول راهنمای بیجاشدگی داخلی (غیر مدون) ۱۹۹۸ (پاراگراف ۲۳)
- کنوانسیون حقوق معلولین و معیوبین ۲۰۰۶ (ماده ۲۴)
- قطعنامه مجمع عمومی ملل متحد، جلسه ۶۴، ۲۹۰ در رابطه به تعلیم و تربیت در حالات اضطرار ۲۰۱۰
- قطعنامه شورای امنیت ملل متحد ۱۹۹۸ در رابطه به تفتیش حملات بالای مکاتب ۲۰۱۱

در وضعیت های متضرر از منازعه و آسیب پذیر، حق تعلیم و تربیه برای اطفال و جوانان بطور کامل شناسایی نگردیده است. از جمله، ۶۱ میلیون اطفال دور از مکتب دوره ابتدایی، ۲۸ میلیون دختر و پسر در شرایط شکننده و متضرر از منازعه زندگی میکنند که ۴۲ درصد تمام اطفال جهان را تشکیل میدهند (۲۰۱۱: ۲ UNESCO). میلیون ها جوان دیگر از دسترسی به فرصت های آموزشی و مهارت های اشتغال یابی در این وضعیت ها، محروم اند. در کشور های متأثر از منازعه، تناسب داخله اطفال به مکتب متوسطه ۳۰ درصد پایین تر از دیگر کشور ها بوده و ۲۱ درصد جوانان بیساد میباشد (۲۰۱۱: ۱۳۲, UNESCO). "بطور اوسط، یک کشوریکه تجربه خشونت های شدید را در سالهای ۱۹۸۱ الی ۲۰۰۵ داشته باشد، ۲۱ درصد فقر پیشتر نسبت به یک کشوریکه تجربه خشونت را تجربه نکرده، خواهد داشت" (بانک جهانی، ۲۰۱۱: ۵). خشونت های گسترده جنسی، حملات بالای مکاتب، و سوء استفاده های دیگر باعث میشود که دختران، پسران، زنان جوان و مردان جوان نتوانند در یک محیط سالم و آموزنده به تعلیمات باکیفیت و تعلیم و تربیت مطرح، دسترسی داشته باشند.

اکنون بصورت گسترده پذیرفته شده است که میان تعلیم و تربیت و منازعه یک رابطه دو جانبه و پیچیده میباشد (بطور مثال بوش و سرتاریلی، ۲۰۰۰). واضحاً، منازعه میتواند تعلیم و تربیت را مختل سازد. در بسیاری از کشورهای متأثر از منازعه، سیستم تعلیم و تربیت بطور مستقیم مورد هدف قرار گرفته است که از جمله میتوان از سیرا لیونی، قلمرو اشغال شده فلسطین، عراق، افغانستان و پاکستان، یاد کرد. برعلاوه، تعلیم و تربیت میتواند در توسعه منازعه کمک کند، مثلاً با وارد کردن نگرش و رفتار هاییکه میتواند تنفس میان گروپها را افزایش دهد. این چنین رویداد ها از اثر فراهم نمودن تعلیم و تربیت مقطعه ای و عدم دسترسی مساوی در بوسنیا ارزگوینیا در دوره بعد از جنگ ۱۹۹۵ (ماگیل، ۲۰۱۰، ۱۳ - ۱۴) و همچنان در افغانستان در دهه ۸۰ - ۹۰ که از طریق چاپ و توزیع کتاب های درسی با محتویات جنگی و خشونت بار (کریگف ۲۰۰۲: ۹۰ - ۹۴؛ سپنک، ۱۹۹۵: ۲۰۰۵) صورت گرفت. در عین حال، تعلیم و تربیه میتواند در تغییر اجتماعی از یک جامعه محرومیت زا به سوی یک جامعه پذیرش موثر واقع گردد. میشود از رواندا یاد کرد که نصاب تعلیمی اعمار صلح و تمرین های تدریسی نسل آینده را با ارزش های احترام و یکپارچه گی مجهز میسازد (شاه، ۲۰۱۱: ۱۴۵ - ۱۴۹). در گواتیمالا، توافقات صلح ۱۹۹۶ شامل تعهداتی چون گسترش تعلیم و تربیه میان فرهنگی تحت دو زبان به افراد بومی جهت تقلیل محرومیت و تقویت اعمار صلح، میباشد (يونسکو، ۲۰۱۱: ۲۲۳).

در چنین یک شرایط پیچیده و با درک قدرت تعلیم و تربیه که روی صلح و منازعه تاثیر میگذارد، پالیسی سازان و متخصصین تعلیم و تربیه باید برای تعلیم تربیه برای همه گانی، تلاش ورزند. پالیسی ها و برنامه های تعلیم و تربیه که صرفاً روی راه حل های تحقیکی تمرکز مینمایند جهت رسیدگی به چالش های شناخته شده در شرایط آسیب پذیر و متأثر از منازعه، بسته نمیباشد. اگر موضوع مدغم سازی منازعه در پالیسی ها و برنامه های تعلیم مورد توجه واقع نگردد، خطر اینکه سرمایه گذاری های تعلیمی منجر به افزایش تنفس ها میگردد خواهد بود. برنامه ها و پالیسی های تعلیم و تربیه در شرایط آسیب پذیر و متأثر از منازعه باید "حساس در قبال منازعه" باشد، هم در جهت حداقل سازی تاثیرات منفی و هم درجهت حداکثر سازی تاثیرات مثبت.

امروز بسیاری از اثار ادبی موجود هم در مورد تعلیم و تربیت/منازعه (بطور مثال یونسکو ۲۰۱۱: مندی و درایدن پیترسن، ۲۰۱۱: موسسه حمایه اطفال، ۲۰۱۰) یا حساس در قبال منازعه (بطور مثال گیگلس و لیون هارت، ۲۰۰۰: مشارکت حساسیت منازعه، ۱۹۹۸: ۲۰۰۴، ۲۰۱۲: بوش، ۲۰۱۲) یا همین دلیل است که صرفاً چند مأخذ محدودی در رابطه به چگونگی انکشاف و ارائه برنامه ها و پالیسی های مشخص تعلیم و تربیه حساس در قبال منازعه موجود میباشد (بطور مثال سیسگارد، ۲۰۱۲: یونسکو - IIEP، ۲۰۱۱). بناءً این راهنمای INEE در رابطه به تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه در نظر دارد تا یک مرجع را جهت چگونگی فراهم نمودن تعلیم و تربیه حساس در قبال منازعه برای متخصصین و پالیسی سازان تعلیم و تربیه، تهیه نماید.

هدف این راهنما چیست؟

در سال ۲۰۱۰، بسیاری از عناوین کاهش منازعات در معیارهای حداقل تعلیم و تربیه شبکه بین المللی تعلیم و تربیت در حالات اضطرار شامل گردید که در بر گیرنده: آمادگی، جوابگویی و احیای مجدد - یک کتابی که حداقل کیفیت تعلیمی را با دسترسی به تمامی مراحل حالات اضطرار بیان میدارد. این کتاب به منظور فراهم نمودن یک وسیله برای کارکنان حکومت و موسسات بشری که نیاز به افزایش دسترسی به فرصت‌های آموزشی و تضمین کیفیت و حسابدهی را در این خدمات داشته باشند، طرح و دیزاین گردیده است.

این راهنما در نظر دارد محتویات معیارهای حداقل INEE را تقویت و وسعت ببخشد - وسیله‌ی جهت فراهم نمودن مأخذ استراتیژی‌های تعلیم و تربیه حساس در قبال منازعه بوده و یک منبع برای متخصصین و پالیسی‌سازان تعلیم و تربیت که در شرایط آسیب پذیر و متأثر از منازعه فعالیت مینمایند باشد.

هدف از استراتیژی‌های ذکر شده تفکر برانگیختن بوده تا اشاره به نکات تجویزی: اقتباس با هر محیط، ضروری شمرده می‌شود. این راهنما با در نظر داشت ارائه تعلیم و تربیه - قبل از مکتب، ابتداییه، متوسطه و مراحل بالاتر تعلیمات رسمی و غیر رسمی - در تمامی مراحل منازعه، انکشاف یافته است.

این راهنما برای کیست؟

این راهنما برای متخصصین و پالیسی‌سازان تعلیم و تربیه که در شرایط آسیب پذیر و متأثر از منازعه فعالیت مینمایند، می‌باشد. استراتیژی‌های اختیاری می‌تواند کارکنان حکومت، بخش انکشافی و بشری را آگاه سازد. این راهنما می‌تواند برای مخاطبین دیگر مانند تمویل کننده گان انکشافی و بشری و دیگر فعالین سکتورهای چون حفاظت اطفال، مکاتب صحت، آب و حفظ الصحه، کاهش خطرات حوادث، اعمار صلح، پروگرام تعلیمی قبل از مکتب و برنامه‌های معيشی، موثر موقع گردد.

این راهنما در بر گیرنده چه می‌باشد؟

بخش اول - معرفی کتاب راهنما و مفاهیم کلیدی مرتبط به برنامه ریزی تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه.

بخش دوم - شرح استراتیژی‌های مرتبط به تطبیق برنامه‌ها و پالیسی‌های تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه.

بخش سوم - ارائه منابع مفید شامل ۱) مأخذ تعلیم و تربیه حساس در قبال منازعه، ۲) فهرست فعالیت‌های تحلیل منازعه و ابزار آن^(۳)، و ۴) فهرست عناوین مأخذ

چگونه این راهنما تنظیم یافته است؟

ساختار این کتاب راهنما بر اساس معیارهای حداقل تعلیم و تربیه INEE آمادگی، جوابگویی، احیای مجدد میباشد. بخصوص بخش دوم و مأخذ تعليم و تربیت حساس در قبال منازعه بر اساس پنج حوزه معیارهای حداقل تعلیم و تربیه (جعبه آبی زیررا بینید): معیارهای بنیادی، دسترسی و محیط آموزشی، تدریس و آموزش، معلمین و دیگر کارکنان تعلیم و تربیه، و پالیسی تعلیم و تربیه میباشد. در هر حوزه برای هر معیار استراتیژی های تعليم و تربیت حساس در قبال منازعه به هر معیار و بر هر حوزه فراهم گردیده است.

چرا ساختار معیارهای حداقل تعلیم و تربیت منحیث چهارچوب برای کتاب راهنمای تعليم و تربیت حساس در قبال منازعه، استفاده گردیده است؟ براساس سند ارائه شده راپور ارزیابی معیارهای حداقل تعلیم و تربیت سال ۲۰۱۲:

- کتاب معیارهای حداقل تعلیم و تربیت INEE بطور گسترده در شرایط منازعه مورد استفاده قرار میگیرد (۵۰٪ در شرایط منازعه استفاده میگردد).
- چهارچوب معیارهای حداقل پنج حوزه INEE و معیارهای ۱۹ گانه آن کاملاً شناخته شده بوده و این چهارچوب بصورت گسترده در تعليم و تربیت توسط متخصصین مورد استفاده قرار گرفته است (اکثرًا توسط موسسات بین المللی در فعالیت های آمادگی مورد استفاده قرار گرفته است).
- معیارهای حداقل INEE طی یک پروسه کاملاً مشورتی تهیه گردیده است.
- معیارهای حداقل INEE عرصه بزرگی از تعليم و تربیت را تحت پوشش قرار داده و یک چهارچوب مفیدی است که در اطراف آن میتواند ناحیه های جدید تعليم و تربیت را مانند حساسیت منازعه، ایجاد کرد.

جوابگویی، تقدیم و ارزیابی

معیارهای بنیادی - همراهی

اعتبار دوم: حفاظت و رفاه - محیط های آموزش مهضون و امن بوده و مهضوبت اجتماعی - روانی داشته باشد، معلمین و دیگر کارکنان تعلیم و تربیه را ترویج می‌کنند، های تعلیم و تربیه

میکند. های تعلیم و تربیه

معيار أول: انتخاب واستخدام - تعداد كافٍ
معلمين شاخصة وديگر كارکنان تعليم و تربیه تعلیم
پیک روند شفاف و مشارکتی، براساس معيار های
تنوع و برابری استخدام پیگرد تعلم و تربیه

عصار اول: قوارون و بالصور - ملابس
داروا ملوك قوارون بعد های فتحهم و فربه
کنیکا به سرپل و حلب و دمشق و دسترسی فراگیر
فوج لکچ و فوج لکچ و فوج لکچ و فوج لکچ

میلاد سوهم: سهولت ها و خدمات - سهولت های تعلیمی مضمونیت و رفاه دانشجویان، معلمان و دیگر کارکنان تعلیم و تربیه را کارگران تعلیم و تربیه را ترویج کرده آنها را با

میکار دوم: آموزش، اثاثیه ملکی و حفایت
- معلمین و دیگر کارکنان تعلیم و تربیه آموزش های
دوره ای، مرتبه و پوئمه و زیری شده را بر اساس
الامانات این سازمان انجام می کنند.

معیار دوم: پوچه رنگی و قطبی - فناالت های تعلیم و تربیه بالاپسی ها، فرمانات، مدارها و برنامه ها مسماطن بازماندی های آموزشی جمیعت مظفر شده را در نظر میگیرد.

میدار سوپر تدریس و واحات آموزش -
تدریس و برآمد آموزش به اصول شاگرد محوری
مشارکی فرازگیر میانندای نعلیه فریبه

میدار سوم: حمایت و نظارت - پیکانیزه حمایت و نظارت برای معلمان و دیگر کارکنان تعلیم و ترویج

میثود، علمی و تربیتی
معیار جهادی: ارزیابی نتایج آموزش - روش
های مناسب جهت ارزیابی نتایج آموزش استفاده

موضوعات کلیدی کاری: کاهش منازعه، کاهش خطرات حوادث، تعلیم و تربیه قبل از مکتب، جنادر، آج آی و میان-سکنی، محافظت، حمایت روانی-اجتماعی و جوانان

کدام ابزار اضافی به این راهنما ضمیمه شده است؟

در کنار این کتاب راهنما، دو منبع جداگانه‌ای که قرار ذیل میباشند، بسته تعلیم و تربیه حساس در قبال منازعه INEE را تکمیل میکنند. صفحه الکترونیکی INEE (www.ineesite.org/conflict-sensitive-education) و صفحه الکترونیکی INEE (www.ineesite.org/Toolkit)

ابزار تشخیص کننده برنامه تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه

ابزار تشخیص کننده برنامه برای کارکنان بخش تعلیم و تربیه و دیگر مسوولین تعلیم و تربیه که درگیر فعالیت‌های تعلیمی در شرایط آسیب پذیر و متاثر از منازعه‌اند، میباشد. ابزار تشخیص کننده میتواند جهت ترویج تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه در تمامی مراحل دوران پروگرام: ارزیابی، طرح، تطبیق/مدیریت، تفتیش و ارزیابی، بکار رود. اصولی چون مشارکت جامعه، برابری، دسترسی، ارتباط و محافظت شامل این ابزار میباشد که بر اساس معیارهای حداقل INEE است.

اصول راهنما جهت ادغام تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه با برنامه‌ها و پالیسی‌های تعلیم و تربیت میباشد

اصول راهنما برای تمامی مسوولین تعلیم و تربیت که با فعالیت‌های تعلیمی در شرایط آسیب پذیر و متاثر از منازعه درگیر‌اند، میباشد. اصول راهنما میتواند جهت تضمین اینکه تعلیم و تربیه حساس در قبال منازعه در پروپوزل‌های تعلیمی، پالیسی‌ها و برنامه‌های تعلیمی دخیل شده، مورد استفاده قرار گیرد.

مفاهیم کلیدی تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه

تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه چیست؟

تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه عبارت است از روند:

۱. درک محیطی که در آن برنامه‌های تعلیم و تربیه دایر گردیده
۲. تحلیل تماس دو جانبه میان محیط و پالیسی‌ها و برنامه‌های تعلیم و تربیه (انکشاف، برنامه ریزی، و ارائه)، و
۳. اقدام جهت حداقل رسانیدن تاثیرات منفی و به حداقل رسانیدن تاثیرات مثبت برنامه‌ها و پالیسی‌های تعلیم و تربیت روی منازعه، با در نظرداشت اولویت‌های دفتر/مرجع مربوطه.

تحلیل منازعه مهم ترین گام در راستای ارائه برنامه تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه میباشد. این تحلیل یک مطالعه سیستماتیک پس منظر و تاریخچه، عوامل، بازیگران و ابعاد یک منازعه بوده، که در شدید سازی یک منازعه و/یا صلح، و همچنان تعامل آنها با پالیسی‌ها و برنامه‌های تعلیم و تربیت، کمک میکند (يونیسف، ۲۰۱۲؛ ۱۲).

محیط‌های آسیب پذیر و متاثر از منازعه، براساس کتاب راهنما به هر وضعیتی که از خشونت یا منازعه مسلحانه متاثر شده باشد (یا توقع برود)، گفته میشود. دقت ویژه به تعلیمات متاثر از منازعه داده شده، که به هر محیط آموزشی (رسمی و غیررسمی، قبل از مکتب الی آموزش بزرگان) که از اثرخشونت و منازعات مسلحانه مختل شده باشد.

هرچند این راهنمای فعالیت‌های تعلیمی قبل از مکتب و متوسطه تمرکز دارد، با آنهم بسیاری از قسمت‌های راهنمای میتوانند با سنین بالاتر و آموزش بزرگسالان مناسب باشد.

اعمار صلح و حساسیت منازعه بعضی اوقات بصورت مترادف استفاده گردیده و گاهی هم به معنی متفاوت از جانب مسویین متفاوت تلقی گردیده است. قسمی که در بالا ذکر گردید، جهت محدود سازی گستره و ترویجوضاحت، این کتاب راهنمای روی تعریف مختصر تعلیم و تربیه حساس در قبال منازعه، تمرکز نموده است: ارائه برنامه‌ها و پالیسی‌های تعلیم و تربیت به نوعی که تاثیرات منفی آنرا به حداقل (بطور مثال، مساعی با منازعه ننماید) و تاثیرات مثبت آنرا به حداقل رساند. در این کتاب راهنمای مفهوم اعمار صلح به معنی فعالیت‌های است که صریحاً عوامل پایه‌ای منازعه را مخاطب قرار داده و وسیعاً صلح را حمایت کند.

مقایسه: حساسیت منازعه و اعمار صلح

(گرفته شده از وودرو WOODROW و چیگاس CHIGAS، ۲۰۱۲: ۱۰، ۲۰۰۹: ۱۱)

اعمار صلح

حساسیت منازعه

تعریف: معیارهای طرح شده جهت:

- ترویج روابط صلح آمیز
- تقویت نهادهای موثر سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی که قادر به رسیدگی به منازعه باشند، و
- تقویت میکانیزم‌های دیگر که شرایط لازم برای صلح پایدار را ایجاد و یا حمایت میکنند.

- در کم محبطی که یک اداره در آن فعالیت ننماید، بخصوص روابط میان-گروهی
- در کم تعاملات میان فعالیت‌های و محیط-فعالیت‌ها و ارتباطات گروهی، و
- اقدام بر اساس در کم این ارتباطات، به منظور حداقل سازی تاثیرات منفی و حداقل سازی تاثیرات مثبت

هدف: کار بالای شناسایی منازعه به منظور کاهش عوامل منازعه خشونت بار و حمایت از صلح در سطح وسیعتر اجتماعی

هدف: کار در شرایط منازعه جهت جلوگیری از تاثیرات منفی و در صورت امکان حداقل سازی تاثیرات مثبت برنامه روی فکتورهای منازعه و خشونت

استراتیژی های تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه

این بخش کتاب راهنمای مختصر استراتیژی های تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه را برای حوزه های پنجگانه معیارهای حداقل INEE، به بحث میگیرد:

۱. معیارات بنیادی
۲. دسترسی و محیط آموزشی
۳. تدریس و آموزش
۴. معلیمن و کارکنان دیگر تعلیم و تربیت، و
۵. پالیسی تعلیم و تربیه

محفویات بخش دوم برگرفته از "فعالیت های کلیدی" معیارات حداقلی تعلیم و تربیه INEE: کتاب آمادگی، جوابگویی، احیای مجدد (۲۰۱۰) و آثار ادبی فعلی، میباشد.

برای هر کدام از حوزه های پنجگانه معیارهای حداقل INEE و معیارهای مربوطه آنها بخش های ذیل شامل گردید است:

- استراتیژی هایی که میتوانند تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه را ترویج نمایند
- پرسش های انعکاسی جهت در نظر داشتن اینکه آیا فعالیت های تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه استند، و
- مثالهای تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه

حوزه ۱

استراتیژی های تحلیل حساسیت منازعه، مشارکت و هماهنگی

حوزه اول معیارهای حداقل INEE: معیارات بنیادی*

معیارهای تحلیل

۱. ارزیابی: ارزیابی های تعلیمی بموقع از حالت اضطرار به شیوه همه جانبه، شفاف و مشارکتی انجام خواهد شد

۲. استراتیژی های جوابگویی: استراتیژی های جامع جوابگویی تعلیم و تربیت شامل تعریف واضح شرایط، موانع و ستراتیژی های برطرف نمودن این موانع، میباشد

۳. تفتیش: تفتیش منظم از فعالیت های جوابگویی تعلیم و تربیه و نیازمندی های روزافزون جمعیت متأثر شده، انجام میپذیرد

۴. ارزیابی: ارزیابی های سیستماتیک و بیطرف، فعالیت های جوابگویی را بهتر ساخته و حسابدهی را انکشاف میدهد.

* برای اهداف این کتاب راهنمای در این بخش فرعی، حوزه نخست، معیارات در یک نظام متفاوت نسبت به آنچه در کتاب معیارهای حداقل INEE، است، میباشد. معیارهای تحلیل قبل از معیارهای مشارکت و هماهنگی ارایه گردیده است.

معیارهای حداقل INEE در این حوزه بنیاد برای بکارگیری معیارهای متناسب باشند. این معیارها برای یک جوابگویی موثر تعلیم و تربیه حساس در قبال منازعه، مهم میباشد. محتویات زیر استراتیژی های تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه را برای هر کدام از معیارهای حداقل INEE (بخط درشت) در این حوزه تعریف میکند.

اولین قدم برای تطبیق یک برنامه یا پالیسی تعلیمی، انجام یک ارزیابی از وضعیت موجود میباشد. اگر ارزیابی به شکل حساس در قبال منازعه انجام نگردد، میتواند باعث شکل گیری تنش های میان-گروهی و یا بطور غیر عمدی منجر به شکل گیری برنامه ها یا پالیسی های مغرضانه گردد. جهت تضمین یک ارزیابی حساسیت منازعه استراتیژی های ذیل را باید در نظر داشت (اختیار شده برای تعلیم و تربیت از اجلاس حساسیت منازعه، ۲۰۱۲:۸):

۰ متوجه باشید که توقعات مستفیدین را در زمان ارزیابی افزایش نبخشید بخصوص زمانیکه بودیجه در مرحله ارزیابی تضمین نشده باشد.

۰ در نظر داشته باشید کسانی که ارزیابی را انجام میدهند چه گونه به حکومت و مردم معرفی گردیده اند و توسط کی. آیا نماینده گان محل نماینده جمع آوری معلومات را معرفی مینمایند، و یا مرحله معرفی نماینده پنداشته میشود، یک طرف منازعه؟

۰ در نظر داشته باشید که چه کسی فرایند ارزیانی تعلیم و تربیت را مدیریت مینماید. آیا ریس سازمان (یا تمویل کننده گان آنها) یک طرف منازعه/یک اجندای مشخص را ارائه میکند و یا در نظر است که ارائه کند، و یا آنها یک مثالی از بیطرفی/هماهنگی میان-گروهی را به نمایش میگذارند؟

- جهت جلوگیری از اینکه فکر کنند شما گرایش به یک گروپ نسبت به دیگری داشته اید، در رابطه اینکه با چه کسی و به چه ترتیبی در رابطه به جمع آوری معلومات تعلیم و تربیت مشوره گردد، دقیق باشید.
- در هر زمان ممکن معلومات تعلیم و تربیه را با جمع آوری از منابع متفاوت (بطور مثال، سیستم مدیریت معلوماتی تعلیم و تربیت ملی، میکانیزم تفتیش و راپوردهی ملل متحد، یا معلومات ارزیابی دسته ای تعلیم و تربیت) بدست آورید، تا بتوانید برابری و تناقض آشکار تعلیم و تربیت را مقایسه و تایید نماید.
- ابعاد قدرت بازیگران و فراهم کننده گان موجود معلومات تعلیمی را در ک نماید. قبول کنید که معلومات میتواند جانبدارانه باشد، حتی بدون اینکه عمدی باشد.
- خطرات احتمالی امنیتی را برای کسانیکه مصروف فراهم نمودن معلومات تعلیم و تربیت اند در نظر بگیرید، البته با در نظرداشت تعاملات فعلی و تاریخی میان تعلیم و تربیت و منازعه.

در کنار انجام ارزیابی تعلیم و تربیت به شیوه حساس در قبال منازعه، شما باید تحلیل منازعه را در این فرایند شامل سازید. یک تحلیل منازعه فراهم کننده:

- در ک بهتر عوامل، ابعاد و نیرو هایکه منازعه خشونت بار/ یا صلح را ترویج مینمایند، و
- یک فرصت جهت شناسایی و اولویت بندی عوامل کلیدی (بطور مثال، عوامل ریشه‌ی) منازعات منحیث اساس به منظور آگاه ساختن برنامه‌های تعلیم و تربیت (انکشافی، بشری، اعمال صلح در تمامی سطوح -روژه‌ی، پروگرامی و سکتوری) (یونیسف، ۲۰۱۲).

تحلیل منازعه چیست؟

(گرفته شده از اجلاس حساسیت منازعه، ۲۰۱۲: ۴-۶ و یونیسف، ۲۰۱۲: ۱۴-۱۲)

۰. تحلیل منازعه چیست؟

تحلیل منازعه مطالعه سیستماتیک پس منظر، تاریخچه، عوامل اساسی، بازیگران، و میلان یک منازعه بوده که به شدت گرفتن خشونت منازعه و/ یا صلح و تعامل آن با برنامه‌ها و پالیسی‌های تعلیم و تربیت، نقش ایفا میکند.

۰. چرا باید تحلیل منازعه کرد؟

هدف اصلی تحلیل منازعه بررسی و تحلیل ابعاد، شرکاء، و ارتباطات میان منازعه و برنامه‌ها و پالیسی‌های پلان شده تعلیم و تربیت میباشد. تحلیل منازعه همچنان میتواند منحیث یک فرصت برای دخیل ساختن شرکاء جهت مشارکت و ایجاد یک درک همگانی از محیط به منظور آگاه ساختن فعالیت‌های تعلیم و تربیت که تاثیرات مثبت را به حداقل میرسانند، بکار رود.

۰. کی‌ها شرکت میکنند؟

شاملین ممکن: بازیگران حکومتی و غیر حکومتی، بازیگران ملی و بین‌المللی، بازیگران سازمان‌های دوچاره و چندچاره، جوامع مدنی، اطفال، جوانان، کارمندان پروژه، موسسات همکار، مردم محل، موسساتی که در نقاط مشابه کار میکنند، مامورین محلی، و شرکاء خارج از سکتور تعلیم و تربیت باشند. زمانیکه یک تسهیل کننده داخلی یا خارجی ممکن است تحلیل منازعه را رهبری کند، عاقلانه است که یک تسهیل کننده محلی جهت ترویج تعهد از محل دخیل گردد.

چگونه انجام می‌پذیرد؟

هر چند روش‌ها متفاوت‌اند، لیکن معمولاً این روند شامل گام‌های ذیل می‌شود:

۱. تحقیق

۲. طرح

۳. مشاورت: سروی‌ها، مصاحبه با اطلاع دهنده‌گان کلیدی، گروپ‌های متمرکز، ورکشاپ‌های اشتراکی

۴. راپور

۵. ارایه یافته‌ها

۶. بازنگری تحلیل منازعه و اقتباس کردن برنامه و پالیسی تعلیم و تربیه

چی فعالیت‌های شامل شده است؟ (برای تفصیل بیشتر به ابزار و فعالیت‌های تحلیل منازعه به ضمیمه ۲ مراجعه کنید)

فعالیت‌های معمول تحلیل منازعه قرار ذیل می‌باشند:

• تحلیل وضعیت

• تحلیل شرکاء/مسولین

• تحلیل علتی

• تحلیل ابعاد منازعه

• اولویت‌بندی برنامه و پالیسی تعلیم و تربیت

در کجا انجام می‌پذیرد؟

این تحلیل در هر نقطه جغرافیایی متأثر از منازعه یا سطح پروگرام می‌تواند انجام پذیرد.

چی وقت انجام می‌پذیرد؟

زمانیکه بطور مناسب مورد استفاده قرار گرفت، تحلیل منازعه باید بطور سیستماتیک از آغاز الی تمام مدت پروژه، بازنگری گردد، جهت تحلیل تعلیم و تربیت و محیط منازعه و بطور دوامدار طرح برنامه تعلیم و تربیت، تفتیش، ارزیابی و feedback آگاه سازد.

راهنمایی تحلیل منازعه - چگونه (برای تفصیل به فهرست ذیل مراجعه نمایید):

• یک معیار صلح: ارزیانی تاثیرات صلح و منازعه (PCIA) پروژه‌های انکشافی در نواحی منازعه، صفحات ۲۵ - ۳۱، با بوش، ک.

• حساسیت منازعه- چگونه صفحات ۴ - ۶، توسط اجلاس حساسیت منازعه

• راهکارهای حساس در مقابل منازعه جهت انکشاف، کمک‌های بشردوستانه و اعمار صلح: یک بسته نجات، فصل ۲، توسط AFPO. Et. Al

• ارزیابی منازعه: چهارچوب برای استراتیزی و انکشاف پروگرام، صفحات ۳۸-۴۱، توسط USAID

• ارزیانی‌های منازعه: یادداشت‌های راهنمای DFID

• ارزیانی تاثیرات صلح و منازعه، توسط شبکه CPR

• تحلیل منازعه و ابزار اولویت‌بندی، توسط دانشکده کارمندان ملل متحد

تحلیل منازعه میتواند به تنها بی یک فعالیت باشد و یا اینکه فعالیت ها در یک روند ارزیابی وسیع باهم مدمغ گردند، بطور مثال، با یک سکتور تعلیم و تربیت ملی. یافته های تحلیل منازعه باید با دیگر تحلیل های ارزیابی تعلیم و تربیت، مانند عملکرد سیستم تعلیم و تربیت، و نیروی بشری، مدیریت پالیسی و محیط زیست، هزینه و چهارچوب مالی، و اقتصاد سیاسی (يونسکو - IIEP، ۲۰۱۱: ۴۶ - ۳۶)، یکجا باهم مورد ملاحظه قرار گیرند. (تفصیل مربوط به تحلیل منازعه در ضمیمه ۲، صفحه ۵۴، موجود است).

با پذیرش اینکه، "امداد فراهم شده در جریان منازعه نمیتواند از منازعه بدور ماند (اندرسون، ۱۹۹۹: ۱)،" ضرورت است تا هدف استراتئی جوابگویی تعلیم و تربیت در یک شرایط آسیب پذیر و متأثر از منازعه، حداکثر ساختن تاثیرات مثبت و حداقل سازی تاثیرات منفی، باشد. در بخش های زیر، از استراتئی های جوابگویی مشخص تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه یادآوری شده است. ذیلا چند پرسش انعکاسی که در جریان فرایند انکشاف استراتئی جوابگویی در نظر باید گرفته شود، آمده است. (تفصیل مربوط به ادغام حساسیت منازعه با استراتئی های جوابگویی پروگرام در AFPO et. Al، ۲۰۰۴: فصل ۳، اجلاس حساسیت منازعه، ۲۰۱۲: ۶۲ - ۲۲، یونسکو - IIEP، ۲۰۱۱: ۵۱)، موجود است)

• چه؟ جهت تعیین مقاصد استراتئی جوابگویی:

- آیا شما بازیگران، ابعاد، زمان و خطرات منازعه را مورد مطالعه قرار داده اید (قسمی که در تحلیل منازعه آشکار گردید)؟
- آیا هدف فعالیت های تعلیم و تربیت برآوردن نیازمندی های جمعیت متأثر از منازعه جهت تعلیم و تربیت جامع و با کیفیت از طریق یک روش منصفانه که نارضایتی ها، تنش های میان گروهی یا منازعه را بوجود نمی آورند، میباشد؟

• چه کسی؟ اگر استراتئی جوابگویی دسترسی ملی نداشته باشد، ضروری است که انتخاب مستفیدین به شیوه ای حساس در قبال منازعه، صورت گیرد.

- واکنش و برداشت گروپ از منازعه چیست؟
- چگونه برحسب های مشخص (پناهنده، متأثر از منازعه، عودت کنندگان، وغیره) در محل توضیح داده شده است؟
- چگونه گروپهای متفاوت برنامه یا پالیسی تعلیم و تربیت را دریافت خواهند کرد؟
- گرایشات بازیگران ارائه کننده/ سازمان/ حکومت چیست؟
- آیا انتخاب یک گروپ منجر به ایجاد تنش های میان-گروهی و هویت های جدایی طلب خواهد شد؟

• کجا؟

- ارتباط میان موقعیت جغرافیایی و گروه های اجتماعی چیست؟
- چگونه منازعه موقعیت جغرافیایی را متضرر میسازد؟
- اگر موقعیت جغرافیای حاوی مستفیدین و غیر مستفیدین باشد، پروژه چگونه تنش های میان-گروهی را کم می نماید؟

• چه وقت؟

- ابعاد یک منازعه در تقویم یک سال کدامها اند؟ بطور مثال، آیا با فصل خشک/بارانی فروکش و جریان پیدا میکنند؟ چگونه برنامه یا پالیسی تعلیم و تربیت با این نوسان ها سازش میکند؟
- آیا برنامه یا پالیسی تعلیم و تربیت در مطابقت با سیستم ملی تعلیم و تربیت است؟

بدلیل ماهیت متحرک محیط آسیب پذیر و متأثر از منازعه،
فعالیت های تعلیم و تربیت و تاثیرات آن بالای روابط و محیط
باید بطور متداوم تفتیش و ارزیابی گردد، تا اطمینان حاصل
گردد که آنها بطرف نتایج پلان شده در حرکت بوده و از
هر گونه پیامد غیر مترقبه جلوگیری میکنند. ذیلاً چند استراتیژی
در رابطه به چگونه گی تدویر تفتیش و ارزیابی به شیوه ای
حساس در قبال منازعه، میباشد. (تفصیل مربوط به راهنمای پیشر
SDC, ۲۰۰۶; DFID, ۲۰۱۰: ۷-۱۳؛ APFO and UNESCO-IIEP: ۲۰۱۱: ۶۵-۷۸؛ OECD, ۲۰۰۸
.et.al., ۲۰۰۴: chapter ۳)

- برداشت مردمی را که با آنها درپرسه ارزیابی مشورت صورت میگیرد از کسانیکه تفتیش و ارزیابی را تدویر میکنند در نظر بگیرید. این ممکن است تاثیراتی بالای معلومات جمع آوری شده داشته باشد.
- مشاورت با اعضای گروه های اجتماعی متنوع. بشمول مستفیدین مورد هدف و غیر مورد هدف
- ترکیبی از احتمامات کیفیتی برداشت ها و و کمیتی تغییرات مقاصد را مورد استفاده قرار داده و در صورت امکان تمامی معلومات را دوباره چک نمایید.
- مطمین گردید که معلومات جمع آوری شده با اشخاصی که مورد مشاورت قرار گرفته اند، حکومت، و میکانیزم های هماهنگی، شریک گردیده است. تلاش ورزید این کار به نوعی صورت گیرد که باعث ایجاد تنש های گروهی نگردد.

در رابطه به این که باید چه معلوماتی جمع آوری گردد، بدون شک باید توسط: الف) فعالیت جوابگویی تعیین و تربیت و ب) محیط منازعه، تعیین گردد. بطور کلی، تفتیش و ارزیابی باید شامل متغیر vari-ables های باشد که پیشرفته در جهت مقاصد تعلیم و تربیت، ارتباط فعالیت را با محیط منازعه، فرضیه ها، و همچنان درجه که در حقیقت به مستفیدین رسیده گی شده نشان دهد. فهرست متغیر های حساس در قبال منازعه قرار ذیل اند: (DFID, 2010: 8-9؛ سیسگارد، 2012: 30).

در سودان جنوبی، موسسه حمایه اطفال بین المللی یک پروگرام تعلیم و تربیت در حالات اضطرار را به منظور حمایت از دسترسی مساوی برای اطفال بیجاشدگان و عودت کنندگان، آغاز کرد. جهت آغاز پروگرام، یک ارزیابی مقدماتی محلی در رابطه به برداشت از منازعه، را طرح نمود. بطور مثال، از والدین پرسیده شد که در قریه درک عمومی از مفاهیمی چون "بیجاشده گی داخلی" و "عودت کننده"، چگونه است. با آگاهی از درک مردم از این مفاهیم، کارکنان تعلیم و تربیت موسسه حمایه اطفال قادر به تطبیق بهتر فعالیت های تعلیم و تربیت به مستفیدین مورد نظر به نوعی که تنش های میان-گروهی را به حداقل برساند، شدند. (کونز، 2012)

- حملات بر مکاتب
- عوامل خطر برای مکاتب و شاگردان
- آمار معلمین و شاگردان
- تخصیص مالی برای ولایات متفاوت
- تنافضات تعلیم و تربیت
- برداشت نامنی در/پیرامون محیط های آموزشی
- شاخص های ایجاد منازعه، بطور مثال، نقض حقوق بشر
- شاخص های اعمار صلح، بطور مثال، ادغام مجدد شاگردان عودت کننده به مکاتب

در صورت امکان، معلومات تعلیم و تربیت باید بر اساس زون، قوم، مذهب، جنس، و دیگر خصوصیات گروههای مرتبط، تقسیم بندی و نقشه بندی گردد. بعضی از این تقسیم بندی‌ها میتواند بدلیل بر جسته سازی نابرابری‌ها، منازعه را بوجود آورد. تحلیل منازعه باید مشخص سازد که چه نوع معلومات جهت شفافیت در دسترس عامه قرار داده شود و چه نوع معلومات باید به منظور حفظ امنیت مسولین تعلیم و تربیت، سری نگهداشته شود.

در قلمرو و تصرف شده فلسطین، یونیسف، یونیسکو و دیگران ارسال راپور در رابطه به حملات بالای مکاتب را از طریق یک میکانیزم تفتیش شفاف و قابل تایید، حمایت میکنند. در سال ۲۰۱۱، شورای امنیت ملل متحد به اتفاق آراء قطعنامه ۱۹۹۸ را که شفاخانه‌ها و مکاتب را منحیث محیط امن برای اطفال اختیار نمود. این قطعنامه تمامی گروههای که بالای مکاتب و شفاخانه حمله میکنند را مسئول اعلام میکند (یونیسف، ۲۰۱۱: ۲). تفتیش، حملات و تقسیم بندی معلومات در کنگوری‌های جغرافیایی، قومی، و مذهبی باعث آشکار شدن مغایرت‌های تعلیم و تربیت گردیده و زمینه انجام دادخواهی حقوق تعلیمی حساس در قبال منازعه را فراهم میکند.

معیارهای مشارکت محلی

۱. مشارکت: مردم محل بشکل فعالانه، شفاف و بدون تبعیض در تحلیل، برنامه ریزی، طرح، تطبیق، تفتیش و ارزیابی جوابگویی های تعلیم و تربیت، شرکت مینمایند.
۲. منابع: جهت تطبیق فرصت های آموزشی متناسب با عمر، منابع محلی شناسایی، انسجام و مورد استفاده قرار میگیرد.

مشارکت مساویانه و شفاف مردم محل برای تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه، حیاتی میباشد. و اگر مشارکت بشکل درست و از آغاز صورت نگیرد، خطر تطبیق پروگرام و پالیسی در تداوم نابرابری های موجود یا ایجاد نارضایتی و منازعه، موجود خواهد بود. لیکن اگر مشارکت به شکل خوب صورت نگیرد، با گروپ نماینده و متنوع، امکانات انتقال جامعه به یک جامعه صلح آمیز افزایش میابد. (معلومات مربوط به راهبرد های محلی در شرایط آسیب پذیر و متاثر از منازعه میتواند در حیدر، ۲۰۰۹، موجود است). چند استراتژی حساس در قبال منازعه قرار ذیل اند:

- با در نظر داشت، "اجتماع" مورد نظر پروگرام یا پالیسی تعلیم و تربیت کدام است؟" اجتماع میتواند به معنی افراد یک قریه یا افراد از تمام ملت باشد، که بستگی به تناسب و محدوده فعالیت تعلیم و تربیت دارد. بخاطر داشته باشید، اجتماع یک نوع مردم نمیباشدند، بلکه یک شبکه پیچیده از ارتباطات و افراد که از لحاظ قدرت، جنس، سن، اقتصاد، منافع و دیگر خصوصیات، متفاوت اند، میباشد.
- با استفاده از تحلیل منازعه افراد جامعه و ارتباطات آنها را بررسی کنید.
- مستعدین محل را توسط یک پرسوه اشتراکی انتخاب نمایید تا نماینده گی از تنوع (قوم، مذهب، معيوبیت، جنس، سن ، یا سیاست)نمایید. اطفال و جوانان را به شیوه های هدفمند دخیل سازید. (منابع مربوط به مشاورت اطفال/جوانان، در فهرست موجود است).
- به تقویت توانایی های موجود اجتماع پردازید، همچون تلاش هایی که در حال حاضر یک اجتماع جهت فراهم نمودن تعلیم و تربیه نموده است، و یا در حال حاضر والدین به تعلیم و تربیت ارزش قائل اند، به منظور فراهم نمودن زمینه برای رسیدن به فرصت های بزرگتر تعلیم و تربیت برای اطفال خود.
- بدون درنظر داشت خصوصیات گروهها، ظرفیت های موجود افراد آنها را شناسایی نمایید.
- تعدادی از افراد جامعه را در تحلیل، برنامه ریزی، طرح، تطبیق، تفتیش و ارزیابی پروگرام ها و پالیسی های تعلیم و تربیت، دخیل سازید.
- بخاطر داشته باشید که به هر شکلی که کار جامعه در ابتداء برنامه یا پالیسی تعلیم و تربیت تعریف گردیده باشد، فرضیه ها و برداشت های مشارکت محلی (کی و چی گونه) باید بطور مداوم بررسی و طی مدت پروگرام یا پالیسی وفق داده شود.

اکثر آرایه نمودن تعلیم و تربیت در محیط های کمبود-منابع و متأثر از منازعه، شامل، شناسایی و انسجام منابع محلی (انسانی، فکری، زبانی، پولی یا مواد)، میشود. اهمیت انسجام منابع محلی عبارت است از ترویج حس مالکیت به منظور تقویت فعالیت، و همچنان تشخیص ارزش مهارت های موجود، میباشد. فعلهذا تبادله هر نوعی از منابع در یک محیطی که کمبود منابع وجود دارد، باید به یک روش حساس در قبال منازعه باشد. جهت بررسی اینکه آیا انسجام منابع حساس در قبال منازعه است، سوالهای ذیل را در نظر بگیرید:

- چه کسی منابع را فراهم میکند؟ برداشت گروپ های دیگر در اجتماع از منبع تمویل کننده چیست؟
- مرجع اصلی اجناس کجاست؟ آیا مربوط به یک پهلوی منازعه میشود؟
- تاثیرات این منبع بالای ارتباط میان فعالیت تعلیم و تربیت و ابعاد منازعه، چگونه خواهد بود؟

در نیپال، موسسه حمایه اطفال، یونیسف، تعلیم و تربیت جهانی و همکاران دیگر مشارکت جامعه را در ایجاد طرز العمل جهت ترویج مکاتب منحیت حوزه صلح، حمایت کرده اند. بطور مثال محافظت از درگیر شدن با گروپ های مسلح ماویست یا اردو، مردم خطراتی را که منازعه بالای مکاتب شان تحمیل کرده بود، ارزیابی کردند و روی ایجاد یک طرز العمل مکتب موافقت نمودند. در بعضی مکاتب، طرز العمل روی دیوار مکتب نوشته گردیده بود که از طرف انجمن والدین و معلمین نظارت میگردید (موسسه حمایه اطفال، ۲۰۰۹، سمیت، ۲۰۱: ۲۶۱). در این (case study) در هردو تحلیل میلان منازعه تاثیر روی محیط آموزشی و طرح یک استراتیژی مناسب جوابگویی توضیح گردیده، که فراهم کننده تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه میباشد.

- آیا استفاده این منبع روی دسترسی مساویانه به تعلیم و تربیت برای کدام شاگرد مشخص ثاثیرمنفی خواهد گذاشت بود.

حوزه ۱ معیارهای حداقل INEE: معیارهای بنیادی (ادامه)

معیار هماهنگی

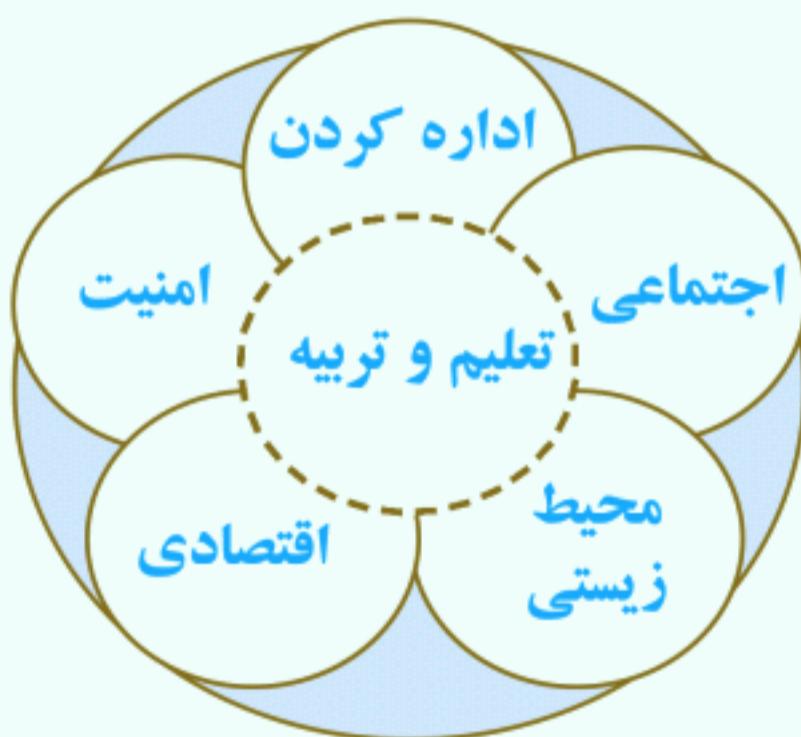
۱. هماهنگی: میکانیزم های هماهنگی موجود بوده فعالیت های مسولین را جهت تضمین دسترسی به / و ادامه تعلیم و تربیت با کیفیت، حمایت میکند.

در کنار مشارکت افراد جامعه، مشارکت سازمانها و موسسات از مجراء میکانیزم های هماهنگی برای تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه، حیاتی میباشد. در هر شرایطی، میکانیزم هماهنگی میتواند شفافیت، حسابدهی، و استراتئی های جامع تعلیم و تربیت را ترویج کند. در شرایط متأثر از منازعه، میکانیزم های هماهنگی میتواند منفعت های افزده را مهیا سازد: سه مثال آن قرار ذیل میباشد.

- بازیگران تعلیم و تربیت میتوانند در میکانیزم هماهنگی اعمار صلح، به منظور دادخواهی برای تخصیص وجوه مالی برای اعمار صلح در سکتور تعلیم و تربیت، شرکت کنند. در بهترین حالت، توسط مردم، حکومت، و دیگر سازمانهای که روی اعمار صلح کار میکنند، به تعلیم و تربیت به مثابه بخشی از صلح دیده میشود، بطور مثال، منحیت یک منفعت صلح.
- میکانیزم های هماهنگی، از قبیل دسته/کلستر تعلیم و تربیت، میتواند ادارات را جهت تطبیق یک تحلیل جامع منازعه و ارزیابی جمع آوری معلومات، گرد هم جمع نماید.
- در شرایط همیشه-متغیر منازعه، میکانیزم های هماهنگی میتواند بازیگران تعلیم و تربیت را در ایجاد استراتئی های تعلیم و تربیت و فعالیت ها برای رفع چالش ها و فرصت های جدیدی که در جریان استمرار منازعه - به - صلح به میان می آیند، کمک کند.

زمانیکه فعالیت های تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه را تطبیق میکنیم، با چه کسانی باید هماهنگی صورت گیرد؟ گروپ های مشخص-تعلیم و تربیت، مانند دسته/کلستر تعلیم و تربیت ضرورت است تا در نظر گرفته شود. در کنار در نظر گیری بازیگران تعلیم و تربیت، کسانیکه در بخش های اقتصادی، امنیتی، و اجتماعی، مانند وزارت عدله یا وزارت دفاع، نیز

باید مد نظر گرفته شوند. بدون شک هماهنگی نیاز به زمان دارد، و بازیگران تعلیم و تربیت نیاز به اولویت بندی از میان تعداد متنوع بازیگران اعمار صلح، دارند (بازیگران حکومتی، غیر حکومتی، ملل متحد، جامعه مدنی، فعالین محلی، فعالین خارجی، و غیره). فهرست پائین چند بازیگر اعمار صلح ملل متحد جهت ملاحظه میباشد:

- دفتر برنامه انکشافی ملل متحد برای جلوگیری از بحران و احیای مجدد (UNDP/BCPR)
- اداره امور سیاسی ملل متحد (DPA)
- اداره فعالیت های حراست از صلح ملل متحد (DPKO)
- اداره اعمار صلح ملل متحد (PBF)
- دفتر حمایوی اعمار صلح ملل متحد (PBSO)
- OECD از طریق گفتمان های بین المللی روی اعمار صلح و دولت سازی

پرسش های انعکاسی برای هریک از معیارهای حداقل حوزه ۱ INEE، قرار ذیل اند:
معیارات بنیادی. این پرسش ها از افزار تشخیصی پروگرام های تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه گرفته شده است. صفحه الکترونیکی INEE : www.ineesite.org/confict-sensitive-education

پرسش های انعکاسی تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه

حوزه ۱ معیارهای حداقل
معیارهای بنیادی INEE

آیا شرکاء تعلیم و تربیت تحلیل محیط منازعه را کرده اند و اینکه چگونه پروگرام یا پالیسی تعلیم و تربیت و منازعه باهم در ارتباط اند؟
آیا تحلیل منازعه شامل دیدگاه های متفاوت شرکاء متفاوت جامعه تعلیمی (انجمن معلیمن و والدین، کارکنان حکومت، جوانان، زنان، مردان، دختران، پسران، گروه های متفاوت قومی، مذهبی یا اجتماعی) است؟

معیار تحلیل ۱: ارزیابی

معیار تحلیل ۲: استراتیژی
جوابگویی

آیا وقت و مقاصد پروگرام یا پالیسی تعلیم و تربیت و انتخاب مستفیدین بازیگران منازعه، و ابعاد منازعه را مورد نظر قرار میدهند (قسمی که در تحلیل منازعه آشکار گردید)؟

معیار تحلیل ۳: تفتیش

آیا معلومات تعلیم و تربیه بر اساسی خصوصیات منطقی، قومی، مذهبی، جنسیت، و به منظور آشکار ساختن تناقضات تعلیم و تربیت و آگاه ساختن جوابگویی های تعلیم و تربیت، تقسیم بندی گردیده است؟

معیار تحلیل ۴: ارزیابی

آیا پیامدهای عمدی و غیر عمدی پروگرام یا پالیسی تعلیم و تربیت و تعاملات آنها به ابعاد منازعه، ارزیابی گردیده بود؟ و آیا کدام پلانی وجود دارد که آنها را در در آینده مورد ارزیابی قرار دهد؟

معیار مشارکت جامعه ۱:
مشارکت

آیا افراد جامعه (انجمن والدین و معلمین، کارکنان حکومت، جوانان، زنان، مردان، دختران، پسران، ساختار های متفاوت قدرت، گروه های قومی، مذهبی یا اجتماعی، وغیره) مطلع گردیده و در دوران پروگرام یا پالیسی تعلیم و تربیت که عبارت اند از، ارزیابی، طرح، تطبیق، تفتیش، میباشد، شرکت داشته؟

آیا کدام یک از افراد جامعه از اشتراک در دوران پروگرام یا پالیسی تعلیم تربیت: ارزیابی، طرح، تطبیق، و تفتیش، محروم ساخته شده است؟

معیار مشارکت جامعه ۲: منابع

آیا روش انسجام پروگرام یا پالیسی روی ارتباطات میان تعلیم و تربیت و ابعاد منازعه تاثیر گذار (بطور مثبت و منفی)، است؟

معیار هماهنگی ۱: هماهنگی

آیا بازیگران تعلیم و تربیت در هردو میکانیزم هماهنگی اعمار صلح و هماهنگی تعلیم و تربیت که توزیع مساویانه فعالیت های تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه را ترویج مینماید، دخیل اند؟

حوزه ۲

استراتژی های دسترسی و محیط آموزشی حساس در قبال منازعه

حوزه دوم معیارهای حداقل INEE: دسترسی و محیط آموزشی

۱. دسترسی مساویانه: تمامی افراد به فرصت های با کیفیت و مرتبط تعلیم و تربیت دسترسی دارند.

۲. محافظت و آسایش: محیط های آموزش امن و مصنون بوده و محافظت و آسایش روانی-اجتماعی آموزنده گان، معلمین و دیگر کارکنان تعلیم و تربیت را ترویج مینماید.

۳. سهولیت ها و خدمات: سهولیت های تعلیم و تربیت مصنون آموزنده گان، معلمین و دیگر کارکنان تعلیم و تربیت را ترویج نموده با خدمات صحی، تغذی، روانی-اجتماعی و محافظتی، مرتبط میباشد.

در شرایط متاثر از منازعه، معمولاً دسترسی به تعلیم و تربیت محافظتی و محیط آموزشی، محدود میباشد. دسترسی به سهولیت ها و خدمات آموزشی مصنون و آمن میتواند افراد متضرر را با وضعیت وجود آوردن حالت نورمال در زندگی هایشان، کمک کند. بخش زیر بعضی از استراتژی های حساس در قبال منازعه را که با معیارهای حداقل INEE مطابقت دارند، مورد بحث قرار میدهد (با خط برجسته نشان داده شده است). نابرابری های تعلیم و تربیت اغلب باعث بوجود آمدن نارضایتی ها که میتواند منازعه را تقویت بخشد، گردد. اصلاحات تعلیم و تربیت در محیط های متاثر از منازعه، یک فرصت برای اصلاح موانع از سرراه دسترسی، میباشد. خواه در سطح پروژه یا سطح ملی، فعالیت های تعلیم و تربیت باید تقویت کننده دسترسی مساویانه به تعلیم و تربیت با کیفیت برای همه، باشد. جهت رسانیدن پروگرام ها یا پالیسی های تعلیم و تربیت که دسترسی مساویانه را به شیوه حساس در قبال منازعه ترویج میکنند، باید استراتژی های ذیل را در نظر گرفت. (مقاله های اضافی مربوط به موانع مشخص دسترسی - مانند لسان راهنمایی، نصاب درسی و استخدام معلم - در بخش های زیر تشریح گردیده است).

در افغانستان، بعد از تحلیل محیط، مکاتب محلی که توسط معلمین انانث در خانه های قریه جات جهت سهولت ها و خدمات تعلیم و تربیت تدریس میگردید، برای دختران یک روش مصنون و با ثبات دانسته شد. از آنجاییکه این مکاتب-خانگی با یک روش اشتراکی ایجاد گردیده بود، بناءً مردم جامعه بالای این معلمین اعتماد میکردند که شاگردان را تدریس و انکشاف دهند (وینتراپ و کریک، ۲۰۰۸). زمانیکه استراتژی های جوابگویی تحلیل منازعه را مورد ملاحظه قرار داده و به موانع مربوط تعلیم و تربیت رسیدگی میکنند، میتوان گفت که این تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه است.

- حمایت از پروگرام ها یا پالیسی های تعلیمی که تعلیم و تربیت را در دسترس همگان قرار میدهد، شامل: عساکر خردسال، بیجاشد گان و عودت کنند گان، جوامع میزبان، متکلمین زبان های غیر مسلط و دیگر گروه های که قبل محروم گردیده بودند.
- تفییش و تشریک معلومات (با مستفیدین و غیر مستفیدین) در رابطه به فعالیت های دسترسی و ارتباط آنها با ابعاد منازعه، بخصوص زمانیکه تعلیم و تربیت برای گروههاییکه قبل محروم بودند، فراهم میگردد.

- موافع اداری مانند فیس (پول) مکتب، کمبود استناد، یا عدم تصدیق نامه ها، یا امتحانات که در کشورهای دیگر اخذ گردیده، را از میان بردارید.
- استراتئیزی های تعلیمی را که به موافع دسترسی برخاسته از فرهنگ عمومی خشونت، مانند خشونت براساس جنس یا خشونت/سواستفاده جنسی علیه دختران حین مکتب رفتن، آمدن و یا در داخل مکاتب میباشد، در نظر بگیرید.
- فراهم نمودن حمایت اجتماعی-روانی و تعلیم و تربیت را برای عساکر خردسال (قبلی) اولویت دهید.
- تصدیق گردیده که تعلیم و تربیت میتواند خطرات محافظت طفل را افزایش دهد. بطور مثال، مکاتب میتواند منحیث هدف برای استخدام سربازان خردسال مورد استفاده قرار گیرد، و یا اینکه دختران میتوانند حین رفتن به مکتب آسیب پذیر باشند. با وجود این، تحقیق نشان داده است که تحصیل میتواند در غالب آمدن روی چالش های آسایش اطفال، مفید واقع گردد (وینتراب و کریک، ۲۰۰۸: ۶۳۹). تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه، محافظت و آسایش اعضای جامعه مکتب را در مقاصد اساسی خود دارد.
- استراتئیزی های ذیل فراهم کننده تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه و حفاظتی میباشند.
- از افراد متعدد جامعه بخواهید تا نظر دهند که چگونه میتوان فعالیت های تعلیم و تربیت را به شیوه ای تطبیق کرد که برای معلمین، دانش آموزان و محیط مکتب، محفوظ باشد.
- استراتئیزی های را اتخاذ کنید که محیط آموزشی و مسیر آنرا عاری از خشونت و اشغال سازد. مانند ایجاد مکتب منحیث یک حوزه قرارداد صلح با گروههای مسلح.
- مرکز تعلیمی را با تهیه کننده گان دیگر خدمات اجتماعی (صحی، اجتماعی-روانی و حقوقی) توسط میکانیزم های ارجاعی متصل سازید. (سیستم های بوجود آورید که معلمین بتوانند اطفال نیازمند را به مراجع خدمات مسلکی اجتماعی دیگر معرفی نمایند).
- ایجاد یک پروسه شکایات تا از طریق آن اعضای مکتب محل خطرات امنیتی شان را گزارش داده و جوابگویی لازم را بدست آرند. پروسه شکایات باید هویت اشخاص را حفظ نماید، و بطور ایده آل، به یک مرکز (دیتابیس) ملی وصل باشد تا پالیسی سازان و متخصصین از آن استفاده کرده و محافظت و جوابگویی بسنده را فراهم نمایند تا اینکه این پروسه به یک شیوه حساس در قبال منازعه انجام بپذیرد.

در داداب، کینیا، بزرگترین کمپ مهاجرین در دنیا میباشد که ۱۵ درصد آنرا جوانان تشکیل میکند. برای بسیاری از جوانان، تعقیب سیستم رسمی تعلیمی کینیایی که در کمپ فراهم میگردد، دشوار است، زیرا سن آنها بالاتر از سن مناسب ثبت نام بوده، عدم مهارت در لسان انگلیسی داشته و گذشته تحصیلی شان محدود میباشد. موسسه هیئت مهاجرین ناروی (NRC) یک مرکز تعلیمات جوانان را که در آن جوانان جامعه میزبان و جوانان مهاجر آموخته های حرفه ای را دریافت مینمایند و در مقابل یک تصدیق نامه که توسط حکومت کینیا تائید شده است، دریافت مینمایند. ارزیابی های اخیر نشان داده است که ۶۰ درصد فارغین مرکز تعلیمات جوانان قادر به استفاده از مهارت های آموخته شده برای دو سال بعد از تکمیل کورس، میباشند. فراهم نمودن دسترسی یکسان به فرصت های تعلیمی مطرح و تائید شده توسط حکومت، برای جوانان جوامع میزبان و جوانان مهاجر در جلوگیری از ایجاد تنش های میان-گروهی، کمک میکند. این تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه را به اثبات میرساند. (مگومبا و اسکی، ۲۰۱۲).

در سیرالیون، در جریان دهه طولانی جنگ، خشونت جنسی علیه شاگردان و معلمین انان، انجام میشد. هزاران زن و طفل از خانه هایشان بیجا شده بودند.

دیوان کمپ مکتب متخصصین تعلیم و تربیه در حالات اضطرار برای زنان افریقا، خدمات تعلیمی و روانی-اجتماعی را برای اطفال بیجا شده بدليل منازعه، فراهم کرد. خدمات روانی-اجتماعی شامل: جلسات مشاورتی گروهی روانی هفته دویار، جلسات انفرادی براساس نیاز، مهارت‌های زندگی برای مادران جوان و معالجه، قربانیان خشونت‌ها بر اساس جندر (مک‌کنلیس، ۲۰۱۲: ۳۲).

رسیدگی به نیازمندی‌های اطفال متاثر از منازعه از طریق فراهم نمودن خدمات اجتماعی محافظتی، میتواند قدرت انعطاف پذیری و انسجام اجتماعی را افزایش داده و میتواند منحیث یکی از منفعت‌های صلح، تلقی گردد.

• برای معلمین، شاگردان و والدین معلومات محافظتی و حساس در قبال منازعه، مانند، موقعیت و جلوگیری از نقاط ماین گذاری شده، چگونگی شناسایی مواد منفجر ناشده/بقایای منفجره جنگ، یا اعلان تشدید تجاوزات/جنگ در منطقه، را فراهم سازید.

جهت ترویج یا فراهم نمودن سهولت‌ها و خدمات تعلیم و تربیت به شیوه حساس در قبال منازعه، چه باید کرد؟ هر استراتیژی جوابگویی جهت حمایت از خدمات و سهولت‌های تعلیمی باید یافته‌های مشخص تحلیل منازعه را منعکس سازد. بطور مثال استراتیژی‌های ذیل:

• تعداد کثیر افراد جامعه را از یافته‌های تحلیل منازعه، در تصمیم گیری روی موقعیت نقاط آموزشی، اعمار یا ترمیم آن که دسترسی مصون به تعلیم و تربیه برای همه را تضمین میکند، دخیل سازید.

• برداشت‌های جامعه را در رابطه به تصمیم گیری، برنامه ریزی و تطبیق فعالیت ساختمانی به منظور جلوگیری از وقوع خشونت یا منازعه غیر متوقعه، بطور دوامدار تدقیق نمایید. مطمین گردید که فعالیت‌های ترمیم یا اعمار به منظور ترجیح دادن یک گروه بر گروه دیگر نیست.

• در موقع خشونت عمومی، مجاورت و دسترسی مصون مرد و زن به محیط آموزشی، محل آب و تشنابها، را در نظر بگیرید. فضا‌های آموزشی را با مرز‌های مشخص حفاظتی و علامت‌های واضح، مشخص سازید.

• مکان‌های آموزشی را منحیث محیط‌های محفوظ، توسط استراتیژی‌ها مانند طرز‌العمل مکتب، موافقتنامه با گروه‌های مسلح، موانع محافظه‌کاری و حفظ و نگهداری روزمره، شناسایی کنید.

های انعکاسی برای هریک از معیارات حداقلی حوزه ۲ INEE، قرار ذیل اند: دسترسی و محیط آموزشی. این پرسش‌ها از افزار انعکاسی برای طرح و تطبیق پروگرام‌های تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه در شرایط آسیب پذیر و متأثر از منازعه، گرفته شده است، که میتواند در صفحه الکترونیکی INEE موجود باشد: www.ineesite.org/conflict-sensitive-education

پرسش‌های انعکاسی تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه

حوزه ۲ معیارهای حداقل INEE: دسترسی و محیط آموزشی

معیار ۱: دسترسی یکسان

آیا شرکاء تعلیم و تربیت ارتباطات میان منازعه و موانع دسترسی به تعلیم و تربیت (رسمی، غیر رسمی، قبل از مکتب، ابتدایی و متوسطه) را بررسی و به آن جوابدهی کرده اند؟

معیار ۲: محافظت و آسایش

آیا افراد متنوع جامعه در پروسه شناسایی خطرات محافظت و آسایش معلمین و دانشجویان (از تمامی گروه‌ها)، اشتراک کردند؟
آیا موقعیت پروگرامهای تعلیمی قابل دسترس، مصون و محفوظ از حملات خشونت بار احتمالی، است؟

معیار ۳: سهولیت‌ها و خدمات

آیا پروگرام‌هایی که شامل فعالیت‌های چون بهبود سهولت‌های تعلیمی و خدمات اند، شرایط تاریخی و فعلی منازعه را مد نظر میگیرند؟

سریازان-اسبق خردسال در یک صنف لسان انگلیسی در یک مرکز آموزشی که توسط موسسه ملی CAJED، در شهر شرقی گوما، مرکز ولایت شمالی کیوو، جمهوری دمکراتیک کانگو، تطبیق میگردد، شرکت کرده اند.

حوزه ۳

استراتیژی های تدریس و آموزش حساس در قبال منازعه

حوزه سوم معیارهای حداقل INEE: تدریس و آموزش

۱. **نصاب درسی:** نصاب های درسی مرتبط با فرهنگ، اجتماع و لسان جهت فراهم کردن تعلیم و تربیت رسمی و غیر رسمی، مناسب با شرایط مشخص و نیازمندی های دانشجویان، مورد استفاده قرار میگیرد.

۲. **تریننگ، اکشاف های تخصصی و حمایت:** معلمین و دیگر کارکنان تعلیم و تربیت تریننگ های مکرر، مرتبط و ساختاری، براساس نیازمندی ها و وضعیت، دریافت میکنند.

۳. **تدریس و روند های آموزش:** روند تدریس و آموزش شاگرد-محوری، مشارکتی و فراغیر میباشد.

۴. **ارزیابی نتایج آموزش:** جهت ارزیابی و تایید نتایج آموزش از روش های مناسب استفاده میگردد.

دسترسی به تعلیم و تربیت به همان اندازه ارزشمند است که کیفیت پروسه تدریس و آموزش میباشد. در شرایط منازعه، استراتیژی های جوابگویی اصلاح نصاب تعلیمی، تربیه معلمین، و ارزیابی نتایج آموزش، اگر به شیوه حساس در مقابل منازعه انجام نپذیرد، میتواند باعث افزایش منازعه گردد. بخش زیر بعضی از استراتیژی های حساس در قبال منازعه را که با معیارهای حداقل INEE در این حوزه مطابقت دارند، مورد بحث قرار میدهد (به خط درشت برجسته شده است).

نصاب تعلیمی حساس در قبال منازعه شامل موضوعات مرتبط به صلح بوده و از هیچ گروهی جانبداری نمیکند. موضوعات مربوط به صلح میتواند شامل: تفکر (critical thinking)، حقوق بشر، تعليمات شهروندی، عدم خشونت، حل و جلوگیری از منازعه میگردد (سیسگارد، ۲۰۱۲: ۳۵ - ۳۶). جهت اجتناب از جانبداری، نصاب تعلیمی باید به نیازمندی های آموزشی گروه های متفاوت مانند سربازان اسبق خردسال، جوانان، و متکلمین زبان های دیگر، رسیدگی کند. این نیازمندی های آموزشی ممکن شامل مهارت های زندگی، مهارت های مرتبط به شغل، و مهارت های لسانی باشد - که مرتبط به بازار کار و اقتصاد میباشد.

در محیط های متأثر از منازعه، اصلاح نصاب تعلیمی، کتب، و مواد درسی معمولاً جهت دستیابی به اصول ذکر شده بالا، ضروری میباشد. اصلاح نصاب درسی حساس در قبال منازعه نیازمند یک روند تدریجی، مشارکتی، و در روشنی تحلیل منازعه، میباشد. (تفصیل مربوط به اصلاح نصاب درسی در "تعلیم و تربیت بالاتر از همه" موجود است، ۲۰۱۲: ۲۹۴ - ۲۹۷).

در مرحله احیای مجدد اولیه، استراتیژی های انتقال تعلیم و تربیت استفاده از مواد جانبدارانه را متوقف ساخته، تمرین های مثبت موجود را تحلیل نموده، و معلمین را با سابقه کاری متفاوت و از هر درجنس استخدام و تربیت نماید.

در مرحله متوسط، استراتیژی های تعلیم و تربیت برای معلمین کورس های تربیتی در رابطه ایجاد و ارایه درس هایی که از رفتارهای جانبدارانه اجتناب مینماید و احترام مقابل را بصورت فراغیر ترویج میکند، تمرکز مینماید. مواد اضافی برای نقاطی که قبل ابدیل تحرک منازعه، نادیده گرفته شده بودند، میتواند فراهم گر

بسته تعلیمی جوانان (YEP) به نیازمندی های بیان شده جوانان که از اثر جنگ، فرصت های تعلیمی را از دست داده بودند، رسیدگی میکند که توسط کمیته مهاجرین ناروی (NRC) در لایپریا تطبیق شده بود. بعد از جنگ، اکثر جوانان با فرصت های محدود کاری و عاید، که باعث سلب اعتماد آنها در اجتماع شان گردیده بود، ماندند. معلمین پروگرام "بسته تعلیمی جوانان" تربیت شدند تا تدریس شان مبنی بر دانش مسائل زندگی، فعالیت های روزمره و فعالیت های تعلیمی مرتبط بوده که جزمه هم در مقابله با مشکلات که از اثر منازعه بوجود آمده بود، گردد. ارزیابی پژوهه بسته تعلیمی جوانان (YEP) منفعت های زیادی را برای جوانان از قبیل بدست آوردن یک هویت جدید در اجتماع و آموزش مهارت های حرفی برای عواید کوچک، راشناسایی نمود. در کنار این در جریان پژوهه بسته تعلیمی جوانان (YEP)، فیصدی جرایم بطور محسوس کاهش یافت. زمانیکه به معلمین جهت فراهم نمودن تعلیمات مرتبط به جوانان متأثر از منازعه، به شیوه که پذیرش میان-گروهی را ترویج میکند، حمایت صورت میگیرد، در حقیقت این تعلیم و تربیت حساس در مقابل منازعه را فراهم میکند. (موبیرگ و جانسن دیمین، ۲۰۰۹).

- در مرحله احیای مجدد دراز-مدت، نصاب تعلیمی ملی، تربیه معلم، و پالیسی های اداره مکتب و امتحانات میتوانند از محتویات و روند جانبدارانه متزه گردیده و با محتویات چون "شهروند مستول"، مدیریت مکتب، حقوق بشر و اصول بشردوستانه و تغیر منازعه، جایگزین گردند. نصاب درسی اصلاح شده، کتب و مواد درسی باید بشکل منصفانه در سرتاسر ولایات و به تمام گروهها، بشمول مهاجرین، افراد بیجاشده، و سربازان-اسبق خردسال، توزیع گردد.

دریک محیط متأثر از منازعه، تربیه معلم، انکشاف تخصصی یک فرصت برای تحول بسوی یک جمعیت صلح آمیزتر، متواضع و دارای ذهنیت متمدن، میباشد. ذیلاً چند استراتئیژی حساس در مقابل منازعه برای هریک از روند تریننگ، محتویات تریننگ، و حمایت معلم تشریح گردیده است.

- پرسه تریننگ - فرصت های تربیه معلم را برای معلمین مرد و زن بدون در نظر داشت تبعیض در مقابل کدام گروپ، بشمول معلمین مهاجر و بیجاشده، فراهم سازید. برای گروپهای که قبل از تریننگ محروم گذاشته شده بودند، تریننگ های مرتبط تکمیلی جهت رسیدگی به نیازمندی های آنها، فراهم نماید. با وزارت تعلیم و تربیه به منظور اخذ تصدیق نامه تریننگ برای همگان از طریق مقامات مربوطه اقدام نماید.
- محتویات تریننگ - محتویات کورس های تربیه معلم حساس در مقابل منازعه مشمول روش اشتراکی، حقوق بشر، ابعاد منازعه، مسائل هویتی، شهروند مستول، آشتی، بدیل های عاری از خشونت و تدریس چند-صنفی میباشد.

- حمایت معلم - موضوعات حساس در مقابل منازعه تریننگ باید از طریق پیگیری متداوم و استندرد، تقویت گردد. (بطور مثال، تدریس جوره ای، حمایت نظارتی، تریننگ های تقویتی، و توزیع مواد درسی). بسیاری از معلمین در شرایط متأثر از منازعه، خشونت های دست اول را تجربه نموده اند و نیاز به حمایت اجتماعی-روانی دارند. جهت رسیدگی به این نیازمندیها، ساختار های حمایوی دوگانه را در میان معلمین به منظور افزایش مهارت های مقابله با منازعه، تشریک تمرین های مثبت، و کاهش تشویش های اجتماعی-روانی باید ایجاد کرد. تشویق معلمین از طریق پروگرام های ایجاد انگیزه (اقتصادی یا دیگر) به منظور برگشت به یا باقی ماندن در جمع معلمین، بخصوص کسانیکه در سختی ها و/ یا مناطق متأثر از منازعه، ایفای خدمت میکنند.

به نحوی که یک معلم دانش را متأثر میسازد، میتوانند ابزار نیرومند جهت تحول اجتماعی برای جوامع متأثر از منازعه باشند. بالعکس، روش های تدریس میتواند مفکوره ها و عاداتی را که در تقویت منازعه موثر باشد، دائمی سازد، مانند قضاؤت های قبل از وقت و نابرابری. به همین دلیل روند تدریس و آموزش به یک شیوه حساس در مقابل منازعه، بسیار جدی میباشد.

در بوسنیا و ارزگوینا، در ولسوالی خودمختار برکو، برای عودت کنندگان و بیجاشدگان یک پروگرام غیر مذهبی روی "فرهنگ ادیان" که در مقابل آموزه های دینی بود، فراهم گردید. که سبب مهیا شدن یک بدیل برای نامگذاری مکاتب غیر مذهبی و در نهایت منجر به استقرار مجدد اجتماعی گردید. (گروپ کاری INEE) روی تعلیم و تربیت و آسب پذیری، ۲۰۱۱ الف: ۳۹). اصلاح نصاب درسی به منظور برداشتن تبعیض علیه گروههای مشخص و ترویج ادغام اجتماعی، برای تعلیم و تربیت حساس در مقابل منازعه یک الگو میگردد.

روش ها و محتويات تدریس باید در روشنی یافته های تحلیل منازعه باشد. به هر حال، چند استراتیژی عمومی برای تدریس حساس در مقابل منازعه قرار ذیل میباشند. (راهنمایی مربوط به روش های تدریس اعمار صلح در بسته ابزار پروگرام تعلیم صلح INEE موجود است، ۲۰۰۴ - ۲۰۰۸)

- با والدین و رهبران جامعه هماهنگ کنید تا آنها محتويات آموزشی و روش های تدریس مورد استفاده را درک و قبول نمایند و اینرا منحیث چالش در مقابل هویت یک گروه شخص تلقی ننمایند.
- روی یافته های تحلیل منازعه تعمق نموده و از زبان مادری برای صنوف ابتداییه، یا تدریس چند لسانه استفاده نمایید. معلمین را که قادر به تکلم بر لسان های اقلیت ها است، استخدام و تربیه نمایید (سیسکارده، ۲۰۱۲ : ۳۸ - ۳۹). برای جوانانی که جهت داخله به مکاتب متوجه یا اقتصاد محلی به لسان جدید نیاز دارند، جهت رسیدگی به این نیاز، از پروگرام های بدیل آموزشی استفاده نمایید.
- با درک از ابعاد منازعه و گرایش های شخصی، روش تدریس را اختیار نمایید.
- از روش های استفاده کنید که مناسب به و در برگیرنده تمامی دانشجویان، بشمول سربازان خردسال، بیجاشدگان داخلی، مهاجرین، متکلمین لسانهای دیگر و اطفال/جوانان ملت های دیگر باشد.

یک معلم به جیمز کاهوا، ۱۰، کمک میکند تا روی تخته سیاه در جریان درس لسان انگلیسی در مکتب متوسطه کیسویو در ولسوالی کیونجوجو، یوگاندا، بنویسد. © یونیسف/۱۴۸۲۰ - ۲۰۱۰ / شهزاد نورانی

- ایجاد مدل و تدریس در رابطه به عدم خشونت، تفکر نظریات متفاوت (یونیسف، ۲۰۱۲: ۲۳، ۵۴؛ گروپ کاری INEE روی تعلیم و تربیت و آسیب پذیری، ۲۰۱۱ ب: ۴۷).

چگونه میتوان ارزیابی نتایج آموزش را به شیوه حساس در مقابل منازعه انجام داد؟ ارزیابی های آموزش میتواند ابزار برای موانع یا فرصت ها در شرایط متأثر از منازعه باشد. اگر یک امتحان ملی ضروری صرفاً به لسان افراد قدرتمند گرفته شود، یا محتویات آن از لحاظ فرهنگی صرفاً مرتبط به یک گروه خاص باشد، بناءً ارزیابی یک مانع در مقابل دسترسی منصفانه به تعلیم و تربیت باکیفیت است. متأوباً، اگر یک امتحان ملی غیر جانبدارانه بوده و برای تمام دانشجویان قابل دسترس باشد، این میتواند یک فرصت عادلانه بسوی تعلیم و تربیت و کاریابی آینده باشد. استراتیژی ها برای انجام ارزیابی های نتایج تعلیم و تربیت به شیوه حساس در مقابل منازعه قرار ذیل اند.

در رواندا، تحصیل نقش کلیدی در مرحله آشتی شمرده میشود و تعليمات صلح یک بخش مهم نصاب درسی، به منظور ایجاد فضای ترویج ارزش‌های چون عدالت، همبستگی و احترام، میباشد.

علاوه‌تاً، معلمین تلاش های ویژه در تدریس شان مینمایند، تا صلح را پرورش داده و فراگیر باشند. یک معلم به تمامی شاگردانش میگوید که، "تمام شما اطفال و دوستهای من هستید. هیچ اینها بی و آنها بی وجود ندارد، شما همه رواندایی هستید." (کنگ، ۲۰۱۱: ۱۴۷ - ۱۴۹)

زمانیکه معلمین از ابعاد منازعه و جانبداری های خودشان آگاه اند، و تدریس مشارکت و شمولیت را تطبیق میکنند، آنها تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه را فراهم میکنند.

- از طریق فعالیت هایی چون، ترجمه، پاک نمودن محتویات از گرایش به کدام گروپ و توزیع عادلانه امتحان در سرتاسر منطقه، ارزیابی ها را بشکل بیطرفانه و قابل دسترس برای تمامی دانشجویان بسازید.
- هماهنگی با وزارت تعلیم و تربیت به منظور رسیدگی به مسائل ادغام ارزیابی، از قبیل، تایید تصدیق نامه های ارزیابی توسط کشور های دیگر و یا از طرف موسسات فراهم کننده تعلیم و تربیت غیر دولتی در داخل کشور (بطور مثال، موسساتی که در کمپ های مهاجرین تعلیم و تربیت فراهم میکنند).
- در ارزیابی ها موضوعات حساس در قبال منازعه را مانند شهروندی مسئول و تبدیل منازعه، شامل کنید.
- در حساسیت منازعه، معلومات تقسیم شده براساس خصوصیات گروهی به منظور شناسایی تناقضات تعلیم و تربیت و منطقه که نیاز به سرمایه گذاری تقویتی تعلیم و تربیت برای تمام شاگردان جهت دسترسی به تعلیم و تربیت با کیفیت، دارند، باید موجود باشد. چنانچه در بخش تفتیش و ارزیابی در بالا ذکر گردید، معلومات تقسیم بنده شده میتواند برای شدت بخشیدن منازعات میان - گروهی مورد استفاده قرار گیرد، بناءً با این معلومات باید به شیوه حساس در قبال منازعه، برخورد گردد.
- نتایج ارزیابی را جهت بررسی کیفیت و مرتبط بودن تعلیم و تربیت - بطور مثال، مرتبط بودن پروگرام های تحقیکی و حرفوی تعلیمی در مقابل محیط بازار - و ایجاد تغیرات در نصاب درسی و روش ها، مورد استفاده قرار دهید.

پرسش های انعکاسی برای هریک از معیارهای حداقل حوزه ۳ INEE، قرار ذیل اند:
تدریس و آموزش. این پرسش ها از افزار انعکاسی برای طرح و تطبیق پروگرام های تعلیم و تربیت حساس در
قابل منازعه در شرایط آسیب پذیر و متأثر از منازعه، گرفته شده است، که میتواند در صفحه الکترونیکی
INEE موجود باشد:
www.ineesite.org/conflict-sensitive-education

پرسش های انعکاسی تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه

حوزه ۳ معیارهای حداقل INEE

تدریس و آموزش

آیا روندی وجود دارد که تضمین کند نصاب درسی و مواد تدریسی
عاری از محتویات جانبدارانه بوده و قابل دسترس به نیازمندی های تمام
دانشجویان میباشد (بدون درنظرداشت خصوصیات گروهی، قومی،
مذهبی، جنسی، ولسانی).

معیار ۱: نصاب درسی

آیا ترینیتگ های قبل و داخل خدمت معلمین مشمول موضوعات
حساس در مقابل منازعه است؟ (جهت لست ظرفیت ها به صفحه ۳۵
مراجعه کنید).

معیار ۲: ترینیتگ، انکشاف و حمایت تخصصی

آیا با معلمین جهت سازگار ساختن جلسات درس هایشان با نیازمندی
های متنوع دانشجویان و ابعاد منازعه، همکاری صورت گرفته است؟

معیار ۳: تدریس و روند آموزش

آیا محتویات ارزیابی غیرجانبدارانه بوده و قابل دسترس به تمامی
دانشجویان میباشد، مثلاً مهاجرینی که به لسان های متفاوت تکلم
میکنند، سربازان خرد سال، دانشجویان کلان سال، وغیره؟

معیار ۴: ارزیابی نتایج آموزش

حوزه

استراتیژی های عملکرد حساس در مقابل منازعه برای معلمین و دیگر کارکنان تعلیم و تربیت

حوزه چهارم معیارهای حداقل INEE: معلمین و دیگر کارکنان تعلیم و تربیت

۱. انتخاب و استخدام: تعداد کافی معلمين شایسته و دیگر کارکنان تعلیم و تربیه تحت یک روند شفاف و مشارکتی، براساس معیارهای تنوع و برابری، استخدام گردیده اند.
  ۲. شرایط کار: معلمين و دیگر کارکنان تعلیم و تربیه لایحه کاری واضح داشته و به بصورت مناسب از امتیازات آن مستفید گردیده اند.
  ۳. حمایت و نظارت: میکانیسم حمایت و نظارت برای معلمين و دیگر کارکنان تعلیم و تربیه بصورت موثر فعال میباشد.

محفویات زیر استراتیژی های تعلیم و تربیه حساس در قبال منازعه را در هر معیار حداقل INEE به خط درشت بیان مینماید.

با درنظرداشت تحلیل منازعه انتخاب و استخدام معلمین باید شامل یک پرسوه مشارکتی و شفاف و عاری از هر گونه گرایش گروهی باشد. اگر استخدام معلمین به این شیوه انجام یابد، از تداوم بی عدالتی جلوگیری نموده و ممکن شهر وندانی که قبلاً محروم بودند این تحول را از مزیت‌های صلح تلقی نمایند. لیکن اگر استخدام براین اساس صورت نگیرد، در این صورت میتواند نارضایتی‌های میان گروهی را تشدید و موجب منازعه گردد (سیسگارد، ۲۰۱۲: ۳۳). استراتیژی‌های استخدام معلمین و انتخاب به گونه حساس در قبال منازعه، قرار ذیل اند.

- لایحه وظایف عاری از تبعیض بوده و رهنمود های انتخاب بر اساس تعلیم و تربیه حساس در قبال منازعه میباشد (به متن-جدول صفحه ۳۵ مراجعه کنید).
  - ایجاد یک کمیته انتخاب از گروه های متفاوت اجتماعی بشمول کسانیکه در گذشته بدلیل ابعاد منازعه محروم گذاشته شده بودند، نمایندگی کنند.
  - معلمین و دیگر کارکنان تعلیم و تربیت را تحت روش شفاف بر اساس لایحه وظایف و ظرفیت های حساس در قبال منازعه، با در نظر داشت پذیرش جامعه، جنسیت، و تنوع، انتخاب نمایید.
  - معلمین را تحت یک روش منصفانه و شفاف به تمام مناطق بطور یکسان، با استفاده از برنامه های تشویق کننده به منظور پر کردن پست های دشوار در مناطق دور از پوشش بدلیل منازعه، اعزام نموده تا اشغال وظیفه نمایند.
  - با وزارت تعلیم و تربیه به منظور حمایت از ایجاد سیستم های دراز-مدت و عادلانه منابع بشری و امتیازات برای معلمین و دیگر کارکنان تعلیم و تربیت، هماهنگی نمایند.

برازنده گی های معلمین حساس در قبال منازعه و دیگر کارکنان تعلیم و تربیه (برگرفته شده از اجلاس حساسیت منازعه، جهت استخدام معلمین، ۳۹: ۲۳، ۲۰۱۲)

- با منازعه، عوامل اصلی و میلان آن آشنا بوده و ضرورت به دگرگونی منازعه را میداند
- میدانند که تعلیم و تربیه برای همه یک حق بشری است
- از جانبداری هایشان و اینکه عملکرد هایشان در پیرامون محیط آموزشی توسط گروههای متفاوت در شرایط متفاوت، چگونه برداشت میشود، آگاهی دارند
- از حساسیت های میان- گروهی واقف بوده و دانشجویان و فamilی ها را در ک میکند
- قادر به بحث و گفتگو در رابطه به منازعه با دانشجویان استند
- قادر به در ک رابطه میان دسترسی یکسان به تعلیم و تربیه با کیفیت و حفاظت و کاهش خطرات استند
- قادر به جمع آوری معلومات از منابع متفاوت و به چالش کشیدن فرضیه/ گمان ها استند

در ایتوپیا، ضرورت بود تا معلمین برای اطفال در کمپ تعلیم و تربیت فراهم کنند. مردم محل معلمین کوناما را از اریتریا انتخاب کردند، بخاطریکه آنها تنها زنانی با سطح تعلیمی بلند در کمپ بودند. بر اثر انتخاب مردم، معلمین توافق کردند و برای اطفال که ممکن پروسه تعلیم شانرا از دست داده بودند، دسترسی به تعلیم و تربیت را فراهم کردند. (کریک و وینترپ، ۲۰۰۷) مشارکت مردم در انتخاب معلمین، اعتماد، شفافیت و پذیرش اجتماع را ترویج و از تنش های که ممکن منجر به منازعه گردد، جلوگیری میکند.

امتیازات نا مساویانه میتواند ایجاد کننده منازعه بخصوص در شرایط آسیب پذیر، باشد. بناءً بسیار حیاتی است که پروگرام ها و پالیسی های تعلیم و تربیت که به شرایط کاری و اجرت رسیدگی میکنند، به شیوه حساس در قبال منازعه تطبیق گردد. هر استراتئیزی باید در پرتو یافته های تحلیل منازعه محلی، بشمول بررسی ابعاد سیاسی و اقتصادی محل، ایجاد گردد. (تفصیل مربوط به معاوضه معلمین در کشورهای آسیب پذیر، وضعیت های انکشاف و احیای مجدد بعد از بحران، در کتاب راهنمای INEE، موجود است). استراتئیزی های حساس در قبال منازعه ذیل را در نظر بگیرید.

- برای معلمین و کارکنان تعلیم و تربیه، اجرت ثابت و یکسان با بازار کاری محل، فراهم کنید. این باعث جلوگیری از ناهمانگی و اجرت غیر معمول میگردد که ممکن باعث ایجاد نارضایتی و منازعه گردد.
- اجرت و شرایط کاری یکسان برای معلمین و کارکنان تعلیم و تربیت از تمامی مناطق و گروههای اجتماعی، بشمول جمعیت ملی، مهاجرین و افراد بیجاشده داخلی، فراهم نمایید.
- برنامه های پاداشی غیر مالی را جهت تشویق معلمین شایسته برای اجراء وظیفه در نقاط دشوار در نظر بگیرید. همچنان اختلاف های تعلیمی را کاهش دهید که ممکن باعث ایجاد منازعه گردد. پاداش های غیر مالی معلمین میتواند شامل: حمل و نقل، محل بود و باش و غذا، گردد.

- برنامه های پاداش و شرایط کاری را با حکومت، کلستر تعلیم و تربیت، بازیگران دیگر تعلیم و تربیت، و اتحادیه معلمین به منظور حمایت از یک سیستم با ثبات و دائمی فراهم کننده خدمات تعلیم و تربیت، هماهنگ سازید.
  - پلان یک تحول از سیستم حقوق دهی محلی به سطح ملی (در صورتیکه مردم محل از معلمین حمایت میکنند) راجهht جلوگیری از کاستی ها در اجرتها و امتیازات که در نتیجه نارضایتی های ممکن به منازعه بیانجامد، طرح کنید.

میکانیزم های نظارت و حمایت از معلمان و دیگر کارکنان تعلیم و تربیه جهت ایجاد یک قوت کاری ملی تعلیم و تربیت، بسیار حیاتی میباشد. حمایت ازانکشاف مسلکی معلمان و رسیده گی به نیازمندی آنها، در ثبات قوه کاری و جلوگیری از نارضایتی هایکه ممکن منجر به منازعه گردد، موثر میباشد. فراهم نمودن نظارت کافی میتواند برای کارکنان تعلیم و تربیه در مناطقی با کیفیت پائین تدریس یک هشدار و در عین زمان اقدام مناسب میباشد که در نتیجه از بی عدالتی و ایجاد نارضایتی ها جلوگیری مینماید.

در سومالیا، "ورلد ویژن" تلاش میورزد تا
معلمين را حمایت و تخصص گرایی را از
طريق: الف) فراهم نمودن و جوع مالی
جهت تامین حمایت مردم، ب) اسناد محلی،
که از طريق آن نقش و اهمیت معلمين شرح
داده شده و در نتیجه بلند رفته در میان مردم،
ج) فراهم نمودن ترینسگ و مریبی گری برای
معلمين، د) فراهم نمودن ابزار/مواد زراعتی
برای مزارع معلمين وی) فراهم نمودن مواد
درسی برای معلمين. (INEE، ۲۰۰۹: ۱۷)

فراهمنمودن اجرت و حمایت برای معلمين
به یک شیوه شفاف، حسابده و یکسان،
خطرات تقویت تنش های موجود جامعه را
محدود ساخته و یک مثال مدیریت خوب را
به نمایش میگذارد و درنهایت به تعلیم و
تریت حساس در قبال منازعه، کمک

- حمایت از معلمان - در محلاتی که گروه معلمان محلی به حداقل ظرفیت خود باشند (چنانچه این همواره در محلات متاثر از منازعه بوده) پلان های انکشاف مسلکی و پرسه های تصدیق جهت حمایت معلمان جدید نیاز به تطبیق میباشند. توجه خاص باید به حمایت معلمنی داده شود که قبل از قوه معلمان بدور مانده بودند، مانند گروههای قومی و مذهبی. پروگرام های حمایت "تدریس جوره‌ی" میتواند برای معلمنی که در شرایط دشوار منازعه فعالیت منمایند، حمایت روانی-اجتماعی فراهم کنند. حمایت سازمانهای خصوصی (منابع یا کمک های تخصصی) میتواند منابع و روحیه ملی را تقویت نماید.
  - نظارت از معلمان - نظارت از معلمان باید به یک شیوه شفاف و غیر جانبدارانه صورت گیرد. ارزیابی فعالیت/عملکرد ها باید به یک روش شفاف و براساس لایحه و ظایف صورت گرفته مستند گردد. معلم، استخدام کننده و کمته تعلیمه و تربه مجا باید رعایت کنند.

لایحه وظایف و طرز العمل معلمان، توافق نمایند. هر دو سند میتواند منحیث یک چهارچوب نظارت جهت ارزیابی عملکرد معلم بصورت عینی و اشتراکی، مورد استفاده قرار گیرد. نظارت را با والدین و شاگردان به منظور تدقیق نارضایتی ها در رابطه به عملکرد معلمان و کارکنان تعلیم و تربیت، بخصوص راهبردهای حساس در مقابل منازعه در صنف درسی، شریک نموده نظریات شان را اخذ نماید. (معلومات مزید در رابطه به طرز العمل در اسمیت، ۲۰۱۰: ۲۶۱، موجود میباشد).

معلمین و دیگر کارکنان تعلیمی. این پرسش ها از افزار تشخیصی پروگرام های تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه، گرفته شده است، که میتواند در صفحه الکترونیکی INEE موجود باشد:
www.ineesite.org/conflict-sensitive-education

پرسش های انعکاسی تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه

حوزه ۴ معیارهای حداقل INEE: معلمین و دیگر کارکنان تعلیم و تربیت

آیا پروسه انتخاب و استخدام معلمین بر اساس تحلیل منازعه،
شفافیت، مشارکت و غیرجانبدارانه به نفع یک گروه، صورت
میگیرد؟

معیار ۱: انتخاب و استخدام

آیا معاوضه معلمین تحت یک روش شفاف، حسابده و عادلانه که
باعث ایجاد تنفس های میان-گروهی نمیگردد، انجام میذیرد؟

معیار ۲: شرایط کار

آیا کدام سیستم نظارت و حمایت برای تمام کارکنان تعلیم و
تربیتی، پشمول کسانیکه از گروههای با ظرفیت پائین و گروههای
که قبل بدلیل منازعه در حاشیه قرار گرفته بودند، وجود دارد؟

معیار ۳: حمایت و نظارت

حوزه ۵

استراتیژی ها برای پالیسی تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه

حوزه پنجم معیارهای حداقل INEE: پالیسی تعلیم و تربیت

۱. **تدوین قانون و پالیسی** - مقامات تعلیم و تربیت متداوم و احیای مجدد تعلیمات باکیفیت به شمول تحصیل مجاني و دسترسی فراگیر را در اولویت قرار میدهند.

۲. **برنامه ریزی و تطبیق** - فعالیت های تعلیم و تربیت پالیسی ها، قوانین، معیارها و برنامه ها و همچنان نیازمندی های آموزشی جمعیت متضرر شده را در نظر میگیرد.

چنانکه در استناد قانونی بین المللی بیان شده است، تعلیم و تربیه یک حق بشری است. تدوین و تطبیق پالیسی تعلیم و تربیت میکانیزمی است که بازیگران از طریق آن میتوانند این حق را تکمیل نمایند. اگر پالیسی های تعلیم و تربیه در قبال منازعه حساس نباشد، میتوانند خصوصیت های میان - گروهی را ترویج، دوران تشدید خشونت را تحریک، بی عدالتی ها را دائمی و در بعضی موارد موجب خشونت، گردند. پالیسی های حساس در قبال منازعه باعث ترویج همبستگی اجتماعی، هویت ملی متمایل بر تنوع، بی طرفی، ارائه خدمات یکسان برای همه، و پروسه تدریس و آموزش و محیط متواضع میگردد.

شما تدوین پالیسی و قانون تعلیم و تربیت به شیوه حساس در قبال منازعه، را چگونه انجام میدهید؟

- با استفاده از تحلیل منازعه و درک ارتباط میان تعلیم و تربیت و ابعاد اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، امنیتی و محیطی، آگاهی دهی جدید پالیسی تعلیم و تربیت را برآورد اندازید.
- آگاهی دهی پالیسی تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه را با استراتیژی های کاهش فقر، توافق نامه های اعمار صلح، پالیسی های ایجاد ثبات، پالیسی های احیای اقتصادی، پالیسی های تقویت جوانان، و پالیسی های اتحاد اجتماعی، ارتباط دهید (برعلاوه توافقات حقوق بشری فهرست شده در صفحه ۷).
- هماهنگی با گروه وسیع شرکاء به شمول گروههای که قبل از حاشیه گذاشته شده بودند و گروههای ناراضی، به منظور ایجاد توافق روی جهت گیری های پالیسی جدید تعلیم و تربیت. (همچنان به فهرست زیر و فهرست که در بخش هماهنگی در صفحه ۳۲، موجود است، مراجعه کنید).
- تفیش دوامدار از برداشت های گروههای متفاوت در رابطه به جهت گیری های پالیسی جدید نمایید، زیرا جهت رسیدگی به مسائل مطرح شده، به آن نیاز میباشد.
- جهت تضمین تحول تدریجی و متداوم تعلیم و تربیت و پایداری دست آوردهای عاجل خدمات بعد از منازعه، پالیسی های کوتاه مدت، میان مدت، و دراز مدت در مورد ملاحظه قرار دهید. (یورو تریندس، ۴۹: ۲۰۰۹ - ۴۴).

چه کسی باید در ایجاد پالیسی تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه، دخیل باشد؟ (گرفته شده از یونیسکو (IIEP، ۲۰۱۱: ۶۰ -

- سکتور خصوصی تعلیم و تربیه
- جامعه مدنی
- دسته/کلستر تعلیم و تربیه

در لایبیریا، انتخاب میان تمرکز روی تعلیم و تربیت جنگجویان اسبق، کسانیکه خطر جدی را برای ثبات به وجود می آورند، و فراهم نمودن تعلیم و تربیه عمومی یک تردد برنامه‌ی را مطرح میکند. نارضایتی های کسانی که از برنامه‌ها مستفید نگردیده در مقابل جنگجویان اسبق، به واسطه معرفی تعلیم و تربیت رایگان و اجباری در سال ۲۰۱۱ و کمپاین برگشت به مکتب سال ۲۰۰۳، حداقل قسمًا کاهش یافته است. راپور‌ها در رابطه به هردو ابتکار برای دسترسی به تعلیمات ابتدایی، مثبت بود. "(گروپ کاری INEE در رابطه به تعلیم و تربیت و آسیب پذیری، ۲۰۱۱ الف: ۴۷) تطبیق پالیسی تعلیم و تربیت رایگان و اجباری برای همه - گروههای دخیل در منازعه (جنگجویان اسبق) و گروهایی که در منازعه دخیل نبودند - از تقویت تنش های میان گروهی اجتناب نموده مثالی برای تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه میباشد.

- بورد های امتحانات ملی
- انجمن های مسلکی، بطور مثال، اتحادیه معلمین، گروههای مذهبی
- موسسات غیر حکومتی ملی و بین المللی
- مقامات از وزارتخانه های پلان، مالیه، امور اجتماعی، کار، اداره، محافظت مدنی، وغیره
- وزارت تعلیم و تربیه (نصاب درسی، احصایه، تربیه معلم، اعمار مکتب)

به کدام عرصه ها باید پالیسی تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه، اولویت دهد؟

تحلیل منازعه بیان خواهد کرد که یک پالیسی جدید یا تجدید نظر شده باید تضمین نماید که تعلیم و تربیه به یک شیوه حساس در قبال منازعه، ارائه گردیده است. بطور مثال، اگر تحلیل منازعه آشکار ساخت که سربازان خرد سال به تعلیم و تربیه دسترسی ندارند، یک پالیسی پروگرام آموزش بدیل میتواند ایجاد گردد. بطور عموم، یک پالیسی تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه باید به مسائل کلیدی ذیل رسیدگی کند: (برای لست مفصل گزینه های پالیسی حساس در قبال منازعه، به یونیسکو - ۲۰۱۱:۵۵ - ۵۶ و IIEP: ۲۰۱۲: ۲۰ - ۲۱ مراجعه کنید).

- انسجام تمایل سیاسی و ظرفیت ساختن تعلیم و تربیت ساختن تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه و رسیدگی به محركین منازعه که از طریق تحلیل منازعه آشکار گردیده اند
- ترویج دسترسی یکسان به تمامی مراحل تعلیم و تربیت
- نصاب درسی، تدریس و لسان را حساس در قبال منازعه سازید
- میکانیزم آماده گی اضطرار را تقویت نموده تعلیم و تربیه را از حملات محافظت نماید.
- به مسائل کلیدی دیگر که تحت پروسه ملی تحلیل منازعه، شناسایی گردیده بود رسیدگی نماید.

پروسه تدوین پالیسی و در نتیجه جهت گیری های پالیسی جدید، عملی شدن پالیسی را هدایت میکند. بطور مثال برواقمه دیزی و تطبیق. برنامه ریزی و تطبیق پالیسی جدید تعلیم و تربیت در شرایط منازعه باید به نحوی صورت گیرد که در مقابل ارتباطات میان تعلیم و تربیت و ابعاد منازعه، حساس باشد. بطور مثال، اگر تحلیل منازعه آشکار میسازد که یک منطقه متاثر شده از منازعه درصد پائین تر ثبت نام را نسبت به دیگر مناطق دارد، در آنصورت پلان مناسب سکتور تعلیم و تربیت موردنی هدف قرار داده و منابع به منظور رسیدن به دسترسی یکسان در منطقه، تطبیق گردد. هر چند پلان های مشخص بر اساس شرایط متفاوت خواهد بود، هدف عمومی تطبیق پالیسی تعلیم و تربیه باید دسترسی یکسان به تعلیم و تربیت با کیفیت برای همه، بشمول مهاجرین، افراد بیجاشده و گروههای محروم، باشد. استراتیژی های عمومی حساس در قبال منازعه برای برنامه دیزی و تطبیق پالیسی به شیوه حساس در قبال منازعه، قرار ذیل اند.

در سودان جنوبی ۲۰۱۲، کلستر/دسته تعلیم و تربیت گروپ نمایندگان فعالین تعلیم و تربیت را برای یک ورکشاپ یک هفته بی به جو باجهت ساختن استندردهای حداقل INEE در شرایط موجود کشور، گرددem جمع نمود. اعضا راههای تعامل/ارتباط میان تعلیم و تربیت و منازعه در سودان جنوبی را ملاحظه نموده، معیارهای تعلیم و تربیت را که بر این نگرانی‌ها رسیدگی نموده و دسترسی به تعلیم و تربیت با کیفیت را ترویج نماید، تحریر نمودند. در نهایت، وزارت تعلیم و تربیه حکومت سودان جنوبی، معیارهای تعلیم و تربیه اضطراری را در پالیسی جدید ملی شان جاگزین نمود. (کونز، ۲۰۱۲) هماهنگی بازیگران متفاوت تعلیم و تربیت در سطح تدوین پالیسی، باعث افزایش توافق شرکاء گردیده و از تقویت تنشهای موجود یا نارضایتی‌ها، میکاهد. به همین ملحوظ است که تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه را شرح میدهد.

- سکتور تعلیم و تربیت و پلان‌های عملیاتی باید از تحلیل منازعه آگاه بوده و بطور متداوم با تحول وضعیت منازعه، در آن تغییرات ایجاد گردد.
- ادامه گفتمان مشارکت ملی در رابطه به چگونگی ارائه فعالیت‌های تعلیم و تربیت به شیوه حساس در قبال منازعه با یک میکانیزم هماهنگی که شامل افراد از گروههای متفاوت (قومی، مذهبی، اجتماعی، سنی و جنسیتی) و بازیگران (حکومتی، غیر حکومتی، تعلیمی، غیر تعلیمی، داخلی، خارجی، ملل متعدد و دیگران) در کشور، میگردد.
- ادغام برنامه ریزی و تطبیق فعالیت‌های تعلیمی با استراتیژی های ملی دیگر، مانند جوابگویی در حالات اضطرار، کاهش فقر و اعمار صلح، به منظور تحت پوشش قراردادن بهتر مناطق و گروههای محروم.
- ایجاد ظرفیت دولت جهت برنامه ریزی، تفتیش، و تنظیم تعلیم و تربیت فراهم شده توسط فعالین غیر حکومتی به منظور ترویج ارائه خدمات تعلیمی پایدار و جلوگیری از نارضایتی بدلیل کوتاهی در خدمات.
- جهت اهداف تعلیمی و منابع آینده برنامه ریزی نمایید تا دستیابی به دسترسی یکسان از طریق فعالیت‌های مانند تقسیم‌بندی تخصیصات بودجه و ثبت نام‌های پلان شده و استخدام معلمین بر اساس گروههای منطقی، قومی و مذهبی تا تناقضات را روشن سازید. (سیسگارد، ۲۰۱۲: ۳۰)
- تفتیش دوامدار از تطبیق تعلیم و تربیه جهت ردیابی نارضایتی‌ها و رسیدگی به نیازمندی‌های متغیر در مناطق متفاوت و گروههای اجتماعی نماید.

پرسش های انعکاسی برای هریک از معیارهای حداقل حوزه ۵ INEE، قرار ذیل اند:
تدریس و آموزش. این پرسش ها از افزار تشخیصی طرح و تطبیق پروگرام های تعلیم و تربیت حساس در قبال
منازعه در شرایط آسیب پذیر و متأثر از منازعه، گرفته شده است، که میتواند در صفحه الکترونیکی INEE
موجود باشد:

www.ineesite.org/conflict-sensitive-education

پرسش های انعکاسی تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه

حوزه ۵ معیارهای حداقل
INEE: پالیسی تعلیم و تربیت

آیا فعالیت های تدوین پالیسی تعلیم و تربیت شامل نمایندگان از
گروهها متنوع بوده و با تحلیل منازعه آغاز میگردد؟

معیار ۱: تدوین قانون و پالیسی

آیا فعالیت های تطبیق پالیسی تعلیم و تربیت منعکس کننده
آموخته ها از تحلیل منازعه، بخصوص تناقضات تعلیم و تربیه که
ممکن توسط پالیسی پلان شده افزایش یا بهبود یافته، است؟

معیار ۲: برنامه ریزی و تطبیق

منابع

بخش ذیل منابع مفید تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه را ارائه میکند که شامل:

- ضمیمه ۱ - ابزار "مراجعات" تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه
- ضمیمه ۲ - فعالیت های تحلیل منازعه و ابزار
- ضمیمه ۳ - مطالعات موردنی
- ضمیمه ۴ - "مراجعات" بر اساس عنوان

فهرست مراجعات تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه

این جدول تکمیل کننده بخش ۲ کتاب راهنمای میباشد. این فهرست بخش پیشنهادات تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه به منظور تحریک افکار بوده نه یک نسخه تجویزی. استفاده کننده گان میتوانند پیشنهادات را بر اساس تحلیل منازعه یا شرایط فوق العاده که در آن کار میکنند، اختیار نمایند.

حوزه اول معیارهای حداقل INEE: معیارهای بنیادی

تحلیل منازعه

معیار تحلیل ۱: ارزیابی

- هر فعالیت تعلیم و تربیت با یک تحلیل منازعه آغاز گردیده تا ابعاد، شرکاء و ارتباطات میان منازعه و استراتیژی جوابگویی تعلیم و تربیت را بررسی و تحلیل نماید.
- تحلیل منازعه شامل یک گروپ وسیع شرکاء (تعلیمی و غیر تعلیمی)، شامل عوامل نزدیک، میانی و عوامل اساسی منازعه بوده و برای اینکه یک فعالیت هدفمند و فراگیر باشد، بطور کافی تجهیز میگردد.
- یک ارزیابی جامع نیازمندی های تعلیم و تربیت و منابع برای سطوح و انواع مختلف تعلیم و تربیت به یک شیوه حساس در قبال منازعه با مشارکت شرکاء کلیدی و گروههای اجتماعی، تطبیق میگردد.

ارزیابی

- در ارزیابی تعلیمی معلومات براساس گروههای منطقی، قومی و مذهبی برای تمامی سطوح تعلیم و تربیت به منظور وضاحت تناقضات تعلیم و تربیه، موانع دسترسی، و ارتباطات احتمالی با منازعه صورت میگیرد.
- معلومات در رابطه به دانش، بروخورد و برداشت های جمعیت مستفیدین و غیر مستفیدین در مورد فعالیت تعلیمی و منازعه، جمع آوری گردیده است.
- شما چه میخواهید علاوه کنید؟

ارزیابی های بموقع تعلیم و تربیت در حالات اضطرار به یک شیوه فraigir، شفاف و مشارکتی، انجام می پذیرد

معیار تحلیل ۲:

استراتیژی های جواب دهی

- استراتیژی های جواب دهی (چه، کی، کجا، چه وقت) بدرستی یافته های ارزیابی، شرایط و تحلیل منازعه را منعکس ساخته و بطور دوامدار براساس شرایط منازعه اختیار میگردد.
- جواب دهی های تعلیم و تربیت بشکل انکشافی به نیازمندی های جمعیت متضرر از منازعه مانند تعلیم و تربیت جامع و با کیفیت به یک شیوه منصفانه که تنش های میان گروهی را تقویت نمیکند، رسیدگی مینماید.
- استراتیژی های جواب دهی به نحوی طرح و تطبیق میگردد که به مستفیدین و فراهم کننده ای ضرر نرسانده و نه باعث تقویت منازعه میگردد.
- یک استدلال شفاف، در پرتو تحلیل منازعه، برای انتخاب مستفیدین مورد هدف وجود دارد و میکانیزم تفتیش بطور واضح طرح گردیده است.
- استراتیژی های جواب دهی با برنامه ها و پالیسی های تعلیم و تربیت ملی هماهنگ گردیده (اینها منازعه را تشدید نمیکنند).
- شما چه میخواهید علاوه کنید؟

استراتیژی های جواب دهی تعلیم و تربیت شامل توضیح روشن از محیط، موانع در رابطه به حقوق تعلیم و تربیت و استراتیژی های جهت چیره شده بر موانع، میباشد.

معیار تحلیل ۳: تفتیش چه

- معلومات کلیدی جهت بررسی حساسیت منازعه شامل: ثبت نام خالص / ناخالص بر اساس سطح یا نوعیت تعلیم و تربیت، درجه انتقال به مراحل بعدی تعلیم و تربیت، پیمایش درجه آموزش، تخصیصات گذشته مالی برای تعلیم و تربیت، تربیه کافی معلمین، رشد شاگردان/معلمین، آمار معلمین (قوم، مذهب، یا دیگر)، حملات بالای تعلیم و تربیت، ثبت نام پلان شده، تخصیص بودیجه آینده، استخدام معلمین آینده، معاونت (سیسگارد، ۲۰۱۲: ۲۷ و ۳۰) فکتور های خشونت، فرصت ها برای صلح، تاثیرات دوگانه مثبت و منفی فعالیت ها روی منازعه (SDC، ۲۰۰۶) و دانش، برخورد و برداشت ها در رابطه به فعالیت های تعلیم و تربیت، گردد.
- معلومات تعلیم و تربیت (مدیریت سیستم معلوماتی تعلیم و تربیت (EMIS) و دیگر منابع مناسب معلومات) براساس گروههای منطقی، قومی و مذهبی برای تمامی سطوح تعلیم و تربیت تقسیم بندی گردیده تا تناقضات تعلیم و تربیت را آشکار سازد.

تفتیش دوامدار از فعالیت های جوابدهی تعلیم و تربیت و نیازمندی های جدید آموزشی جمعیت متاثر از منازعه، انجام میشود.

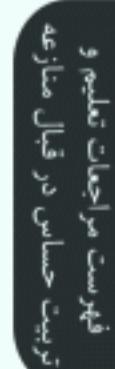
چگونه

- سیستم های موثر، مشارکتی، و دوامدار برای تفتیش منظم و شفاف فعالیت های جوابدهی تعلیم و تربیت و ارتباط آنها با منازعه به منظور تصمین استفاده موثر منابع و تخصیص یکسان به گروههای مختلف افراد، وجود دارد.
- گروههای متنوع افراد محل بطور دوامدار روی میتودهای جمع آوری معلومات مشاورت و تربیه گردیده و در فعالیت تفتیش شامل میگرددند.
- معلومات تعلیم و تربیه تحلیل و در مدت های زمانی معین با شرکاء، بخصوص گروهها متاثر از منازعه از جوانب مخالف منازعه، شریک میگردد (به خصوص زمانیکه باعث بروز منازعه نمیگردد).
- فراهم کنندگان تعلیم و تربیت غیر حکومتی، ظرفیت وزارت تعلیم و تربیت را حمایت میکنند تا بتواند سکتور تعلیم و تربیه را در تمامی مناطق تفتیش و حسابده قرار دهد.
- شما چه علاوه مینمایید؟

معیار تحلیل ۴: ارزیابی

ارزیابی های سیستماتیک و بیطرف فعالیت های جوابدهی را بهبود بخشیده حسابده را افزایش میدهد

- شرکاء مختلف بشمول تمایندگان افراد متضرر و مسئولین تعلیم و تربیت در فعالیت های ارزیابی دخیل بوده و یک مدرک برای تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه را ایجاد میکنند.
- ارزیابی فعالیت های جوابدهی شامل میلان منازعه بوده و بخصوص تاثیر فعالیت تعلیم و تربیت را روی منازعه ارزیابی مینماید.
- ارزیابی ها با میکانیزم های هماهنگی (بطور مثال، کلستر تعلیم و تربیت) به منظور کاهش تکرار راپوردهی مدمغ گردیده است.
- تطبیق ارزیابی براساس تحلیل منازعه بوده و معلوماتی را که قادر به تقسیم بندی براساس خصوصیات گروهی و منطقی باشد به منظور آشکار سازی ناهمخوانی های تعلیم و تربیت، جمع آوری میکند.
- آموخته ها و فعالیت های موثر در رابطه به تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه با سازمانهای ملی/منطقی به شکل وسیع غرض ظرفیت سازی، دادخواهی، پروگرامها و پالیسی آینده شریک ساخته شده.
- شما چه علاوه مینمایید؟

معیار مشارکت جامعه ۱:

مشارکت

- یک گروپ نمایندگان افراد محل (بشمل دختران/پسران، جوانان، زنان/مردان) بطور فعالانه در تحلیل منازعه، استراتیژی جوابدهی، تطبیق، مشاهده و ارزیابی فعالیت های تعلیم و تربیت، اشتراک ورزیدند.
- کمیته های تعلیم و تربیت محل بدون در نظرداشت خصوصیات گروهی نماینده گی مینما یند
- فعالیت های تعلیم و تربیت براساس توانایی ها و ظرفیت های محل و بدون در نظرداشت خصوصیات گروهی، تطبیق گردیده است.
- ارتباطات میان جوامع میزبان/مهاجر و یجاشده از طریق میکانیزم های اشتراک جامعه تقویت گردیده است.
- روش ها و زمان تریننگ و فعالیت های اشتراکی برای گروههایکه قبل از ساختار های قدرت محروم بودند، قابل دسترس میباشد.
- جامعه و ابعاد منازعه و ارتباطات آنها با فعالیت های تعلیم و تربیت بطور دوامدار تفتیش میگردد
- شما چه علاوه مینمایید؟

معیار مشارکت جامعه ۲:

منابع

- انسجام منابع بر اساس تحلیل منازعه و با جواب به سوالهای ذیل، صورت میگیرد:
- چه کسی منابع را اهدا میکند و برداشت گروه های دیگر محلی از آنها چیست؟
- محل اصلی اموال کجاست؟ آیا مربوط یک جانب مشخص منازعه نمیباشد؟
- آیا این منبع روی ارتباطات میان فعالیت های تعلیم و تربیت و میلان منازعه تاثیر خواهد گذاشت؟
- آیا استفاده از این منبع تاثیر منفی روی دسترسی یکسان به تعلیم و تربیت برای یک گروپ مشخص شاگردان خواهد داشت؟
- با درنظرداشت تحلیل منازعه، جامعه، بازیگران تعلیم و تربیت و دانشجویان منابع محلی را به منظور تقویت دسترسی به تعلیم و تربیت باکیفیت حساس در قبال منازعه، شناسایی و انسجام میدهند.
- مستولین تعلیم و تربیت، مردم محل و شرکاء دانش و مهارت‌های موجود در تمامی گروههای محل را شناسایی نموده، پروگرام های تعلیمی را به منظور استفاده حداکثر از ظرفیت های موجود جهت ارائه تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه، طرح مینمایند.
- مستولین تعلیم و تربیت، تمویل کنندگان، سازمان های ملل متحد، موسسات، جوامع دیگر شرکاء از ساختار های مالی ب موقع، شفاف، عادلانه، و هماهنگ شده به منظور حمایت از فعالیت های تعلیم و تربیت، استفاده میکنند.
- منابع کافی جهت تضمین فراهم نمودن فعالیت های تعلیم و تربیت متداوم، یکسان و باکیفیت به تمام گروهها بدون تبعیض، وجود دارد
- شما چه علاوه مینمایید؟

منابع محل شناسایی، انسجام و مورد استفاده قرار گرفته است تا فرصت های مناسب به سن تعلیمی را تطبیق نماید

معیار هماهنگی

۱: هماهنگی

میکانیزم های هماهنگی برای تعلیم و تربیت موجود بوده و از شرکاء که به منظور تضمین دسترسی و تداوم تعلیمات با کیفیت فعالیت مینمایند، حمایت میکند.

- مقامات ذیصلاح تعلیم و تربیت، نقش رهبری را در مرحله جوابگویی تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه دارند.
- مقامات ذیصلاح و بازیگران در میکانیزم های هماهنگی شرکت مینمایند.
- یک میکانیزم هماهنگی انتخابی برگرفته از تحلیل منازعه پالیسی ها و پروگرام های تعلیمی شفاف، حسابده، جامع و قابل اختیار را ترویج میکند.
- استراتئی هماهنگی برای تمامی گروهها واضح و فراگیر بوده از مشروحيت صلاحیت وزارت تعلیم و تربیه و سکتور جدید تعلیم و تربیه، حمایت میکند.
- شما چه علاوه مینمایید؟

حوزه ۲ معیارات حداقل INEE: دسترسی و محیط آموزشی

معیار ۱: دسترسی یکسان

تمامی افراد به فرصت های تعلیمی مرتبط و با کیفیت دسترسی دارند

- هیچ فرد یا گروه اجتماعی بدليل عملکردها، پالیسی های تبعیض آمیز از دسترسی به فرصت های تعلیمی و آموزشی منع نشده است
- ساختارها و نقاط مناسب آموزشی برای همه قابل دسترس است، بشمول: سربازان خردسال اسبق، بیجاشدگان داخلی، مهاجرین، و متکلمین لسان های غیر مسلط.
- موائع ثبت نام، مانند نبود اسناد، عدم تصدیق شهادتname، فیس/پول مکتب یا دیگر نیازمندی ها برداشته شده است.
- یک پروسه تائید اسناد اکادمیک (شهادتname ها، امتحانات، فراغت از تحصیل) در ممالک دیگر، موجود میباشد.
- دانشجویان فرصت داخل شدن یا دوباره - داخل شده به سیستم رسمی تعلیم و تربیت را بزودی بعد از اختلال ناشی از منازعه، خواهند داشت.
- پروگرام تعلیم و تربیت در مناطق مهاجرین توسط مقامات ذیصلاح محلی تعلیم و تربیت و کشورزادگاه، تصدیق گردیده.
- خدمات تعلیم و تربیت برای افراد متضرر از منازعه، افراد بیجاشده، مهاجر و میزبان را حمایت میکند.
- نارضایتی هر گروه در رابطه به دسترسی به تعلیم و تربیت در تحلیل منازعه و پروسه استراتئی جوابگویی، مورد ملاحظه قرار میگیرد.
- پروگرام های رفع بسیج عمومی، خلع سلاح و ادغام مجدد، حمایت تعلیمی و روانی - اجتماعی جنگجویان اسبق را اولویت میدهد.
- تعلیم و تربیت مرتبط به نیازمندی های جامعه است، بخصوص، برای شاگردان مهارت اشتغال یابی را به منظور وارد شدن به بازار، فراهم میکند.
- شما چه علاوه مینمایید؟

معیار ۲: محافظت و رفاه محیط های آموزش مصنون و محفوظ بوده، حفاظت و رفاه دانشجویان، معلمین و دیگر کارکنان تعلیم و تربیت را ترویج میدهند.

- محیط آموزشی عاری از منابع صدمه دهنده برای شاگردان، معلمین و دیگر کارکنان تعلیم و تربیت میباشد.
- معلمین و دیگر کارکنان تعلیم و تربیت از ابعاد منازعه و جانبداری های خودشان آگاه بوده و دارای مهارت ها و دانش مورد نیازجهت ایجاد یک محیط محفوظ آموزشی، میباشند.
- مسیر راه های محیط آموزشی، نقاط آب نوشیدنی، و تشنابها مصنون، محفوظ و قابل دسترس به همگان است.

معیار ۳: سهولت ها و خدمات

- میکانیزم های شکایت برای شاگردان، والدین، اعضای جامعه، معلمان و دیگر کارکنان تعلیم و تربیت اجازه میدهد که از تهدید به مصوّنیت فزیکی، آسایش روانی - اجتماعی و معلمینی که در مقابل هیچگونه طرز العملی را پیروی نمیکنند، راپور دهند.
- جوابگویی تعلیم و تربیت شامل ترینشگ برای کارمندان و شاگردان در رابطه به مصوّنیت و امنیت، میگردد.
- شما چه علاوه مینمایید؟

- نقاط و ساختار های آموزشی مناسب، مصوّن و قابل دسترس برای تمامی شاگردان از تمامی گروهها، معلمان و دیگر کارکنان تعلیم و تربیه، است.
- محیط های آموزشی موقتی و دائمی با تحت پوشش قرار دادن یکسان تمامی گروهها، بر اساس ضرورت ترمیم، تجهیز و اعمار گردیده.
- برداشت ها از مدل های ساختمانی و نارضایتی های مربوطه تفییش گردیده تا از منازعه جلوگیری گردد.
- افراد متعدد جامعه در شناسایی موقعیت، اعمار و ترمیم محیط آموزشی اشتراک میکنند.
- نقاط آموزشی واضحآ شناسایی و توسط افراد جامعه منحیث نقاط صلح محافظت میگردد. بطور مثال عاری از اشغال نظامی یا خشونت.
- فضای صنف و تنظیم چوکی ها برای هر شاگرد و معلم جهت ترویج روش های اشتراکی و راهکار های شاگرد - محوری را برای تمامی گروهها جامعه، فراهم میکند.
- مقدار کافی آب پاک و تسهیلات صحی مناسب برای همه قابل دسترس میباشد، البته با در نظر داشت جنس، سن و افراد معیوب و دیگر گروهها.
- مکاتب و محیط های آموزشی با خدمات صحی، تغذی، اجتماعی و روانی - اجتماعی مرتبط شده، البته با توجه ویژه به مناطق و گروههای قبل نادیده گرفته شده.
- شما چه علاوه مینمایید؟

تسهیلات تعلیم و تربیت
مصطفویت و رفاه شاگردان،
معلمان و دیگر کارکنان
تعلیم و تربیت را ترویج
میکند و با خدمات صحی،
تغذی، روانی - اجتماعی و
حافظتی ارتباط دارد.

معیار ۱: نصاب درسی**اصلاح نصاب درسی**

- مقامات ذیصلاح رهبری کمیته برگرفته شده از گروههای متضرر از جوانب مختلف منازعه و منزوی شده میباشد و تمامی نصاب درسی و کتابهای مکتب را قبل از چاپ مرور و بررسی مینمایند.
- نصاب درسی، کتابهای درسی و مواد تکمیلی عاری از محتویات جانبدارانه بوده و مطابق شرایط، سن، سطح انکشاف، لسان، فرهنگ، ظرفیت‌ها و نیازمندی‌های شاگردان میباشد.

محتویات

نصاب درسی مرتبط به فرهنگ، اجتماع و لسان جهت فراهم نمودن تعلیم و تربیت رسمی و غیر رسمی متناسب با شرایط مشخص و نیازمندی‌های شاگردان، مورد استفاده قرار میگیرد.

- نصاب درسی، کتابهای درسی و مواد تکمیلی تمامی الزامات اساسی تعلیمات ابتدایی یکجا با الزامات حساس در قبال منازعه مانند: مسائل روانی - اجتماعی، حقوق بشر، جلوگیری از منازعه و مهارت‌های دگرگونی منازعه، را تحت پوشش قرار میدهد.
- نصاب درسی، کتابهای درسی و مواد تکمیلی در مقابل مسائل جندر/جنس حساس بوده، تنوع را تأیید میکند، از تعیض جلوگیری مینماید و احترام برای تمامی شاگردان را ترویج میکند. تمام اینها در مقابل تاریخ، فرهنگ، سنت‌های لسان و مذهب گروههای متفاوت اجتماعی، حساس میباشند.
- نصاب درسی مرتبط به جنگجویان اسبق، سربازان خردسال اسبق و جوامع شان بوده از طریق فعالیت‌های چون معيشت و آموزش حرفی، تعلیم و تربیت بدیل، و ادغام مجدد به مکاتب رسمی وسعت میابد. جهت جلوگیری از برداشت‌های چون پاداش دهی کسانیکه در خشونت دخیل بودند، امداد‌های تعلیم و تربیه باید تمامی افراد جامعه را تحت پوشش قرار دهد.

لسان

- پالیسی لسان در پرتو تحلیل منازعه و نیازمندی‌های دانشجویان متنوع، ممکن است لسان مادری را برای تعلیمات ابتدایی، تدریس چند لسانی برای بیجاشدگان/جوامع میزبان، و تدریس لسان جدید برای جوانانی که وارد بازار اقتصادی یک لسان متفاوت دیگر میشوند، استفاده شود.

قناص

- فراهم کنندگان تعلیم و تربیت حکومتی و غیر حکومتی روی مسائل نصاب درسی از قبیل: استفاده نصاب تعلیمی و امتحانات حکومتی، تضمین اعتبار و تصدیق پروگرام‌های بدیل و توافق روی نصاب تعلیمی برای سربازان خردسال اسبق هماهنگی مینمایند.

مواد

- مواد کافی آموزشی و تدریسی تدارک دیده شده از محل به موقع فراهم گردیده است، البته تحت پوشش قرار دادن یکسان تعاملی نقاط جغرافیایی و گروههای اجتماعی.
- شما چه علاوه مینمایید؟

معیار ۲: تریننگ، انکشاف و حمایت تخصصی

- فرایند تریننگ
- فرصت های تربیه معلم برای معلمين مرد و زن بدون در نظر داشت تعیض در مقابل کدام گروپ، بشمول معلمين مهاجر و بیجاشده، فراهم گردیده است.
  - توجه جدی به نیازمندی های ویژه معلمين مهاجر، با در نظر داشت صلاحیت تدریسی آنها، تضمین حق اشتغال آنها، و رسیده گی به انکشاف مسلکی آنها مبذول شده است.
  - مریبان با صلاحیت، کسانیکه در رابطه به ابعاد منازعه و تمایلات آگاه اند، کورس های آموزشی را که برای تمامی معلمين قابل دسترس میباشد، دایر میکنند. این کورس ها، تقویت موضوعات دگرگونی منازعات، عدم خشونت، مشارکت را به بحث گرفته و در جریان تغییر ابعاد منازعه، حمایت فراهم میکنند.
  - از طریق تریننگ و حمایت متداوم، معلمين قادر به مدل گرفتن روش های حساس در قبال منازعه اند، بطور مثال، استفاده تدریس اشتراکی و جامع، و بدون تعیض، رفتار بدون خشونت و پذیرش تنوع.
  - تریننگ توسط مقامات ذیصلاح مربوط بدون در نظر داشت تعیض، تصدیق و تایید گردیده است.

محتويات تریننگ

- محتويات تریننگ شامل الزامات حقوق بشر، شهروندی مستول، آشتی، محور ها و دگرگونی منازعه، مسائل هویت، بدیل های عاری از خشونت، بحث روی رویداد های تاریخی تا معلمين بتوانند گفتگو ها و فعالیت ها در این رابطه را رهبری نمایند، میباشد.

معیار ۳: تدریس و روند آموزش

- روش های تدریس در تابع با سن، سطح انکشاف، لسان، فرهنگ، ظرفیت ها و نیازمندی های دانشجویان، بشمول بیجاشدگان داخلی، مهاجرین، یا اطفال و جوانان قوم، میباشد.
- معلمين با درک ابعاد منازعه، تمایلات شان را به نمایش گذاشته و تدریس شان را بر اساس آن اختیار میکنند.
- معلمين مدل عدم خشونت را اختیار نموده از تنبیه فزیکی اجتناب میورزند. والدین و رهبران جامعه محتويات آموزشی و روش های تدریسي مورد استفاده را درک و قبول مینمایند و آنها را منحیث چالش در مقابل هویت گروه مشخص شان، تلقی نمیکنند.
- معلمين روش های تدریسی مشارکتی، جامع، تشویق کننده تفکر موثر، حل صلح آمیز منازعه و احترام به نظریات متفاوت را اختیار نموده اند.
- شما چه علاوه مینمایید؟

فرایند تدریس و آموزش
شاگرد-محوری، مشارکتی
و فراگیر میباشدای

معیار ۴: ارزیابی نتایج آموزش

جهت ارزیابی و تایید نتایج آموزش از روش های مناسب کار گرفته میشود.

- روشهای ارزیابی برای تمامی دانشجویان مناسب، قابل اعتماد و بدون تهدید، در نظر گرفته شده است
- دست آوردهای دانشجویان تصدیق گردیده، و واحد ها یا اسناد تکمیلی کورس بدون موانع تبعیضی در مقابل کدام گروه فراهم گردیده است.
- ارزیابی های آموزش بطور دوامدار مرتبط بودن تعلیم و تربیت را امتحان میکند، بطور مثال، مرتبط بودن پروگرام های تخصصی و حرفی با محیط متغیر بازار.
- فهم دانشجویان از شهروندی مسئول، آشتی، و تحول منازعه، مسائل هویت، و بدیل های عاری از خشونت - که پیش از این تدریس شده - بطور مناسب ارزیابی میگردد. در صورت امکان این ارزیابی شامل روش های ارزیابی خودی که دانشجویان را جهت ارزیابی تغییرات، برداشت ها، ارزشها، برخورد و مهارت هایشان، تشویق میکند.
- نصاب درسی رسمی و امتحانات که برای مهاجرین و یجاشدگان داخلی مورد استفاده قرار میگیرد، توسط حکومت های اصلی و میزبان، تصدیق گردیده اند.
- شما چه علاوه مینمایید؟

حوزه ۴ معیارهای حداقل INEE: معلمین و دیگر کارکنان تعلیم و تربیت

معیار ۱: انتخاب و استخدام

- لایحه وظایف و رهنمود های انتخاب واضح، مناسب و عاری از تبعیض بوده قبل از پرسه استخدام ایجاد گردیده است
- کمیته انتخاب نمایندگان معلمین و دیگر کارکنان تعلیم و تربیت را بر اساس یک معیار شفاف و ارزیابی و انتخاب میکند. البته با در نظرداشت توافق جامعه، جندر و تنوع.
- توظیف معلمین از جانبداری یک گروه (قومی، نژاد، طبقه، لسان یا جندر) توسط فعالیت های چون ترینگ های داخل خدمت، استخدام و تصدیق شهادتنامه برای مهاجرین یا پروگرام های مریب معلم، اجتناب میکند.
- بازیگران تعلیم و تربیت به منظور ایجاد سیستم های درازمدت عادلانه، منابع بشری، و حقوق دهی، از وزارت تعلیم و تربیت حمایت میکنند.
- اتحادیه های معلمین و انجمن های مسلکی گروههای متنوع شامل ایجاد پرسه استخدام و انتخاب اند.
- پالیسی توظیف معلمین منصفانه و شفاف بوده، به نیازمندی ها و ترجیحات معلمین احترام میکند و بر اساس انگیزه های مثبت میباشد نه قیود منفی، بطور مثال، معلمین متاهل به نقاط متفاوت فرستاده نمیشوند، به معلمین تشويقيه فراهم میگردد تا آنها به نقاط ضرور تمند بروند، نه اينکه آنها براساس تنبیه به آنجا فرستاده شوند.
- شما چه علاوه مینمایید؟

تعداد کافی معلمین شایسته و دیگر کارکنان تعلیم و تربیه تحت یک روند شفاف و مشارکتی، براساس معیارهای تنوع و برابری، استخدام میگردد.

معیار ۲: شرایط کار

شروط

- معاوضه و شرایط کاری منصفانه در قراردادها شرح و فراهم گردیده است.
- برای معلمين مهاجر خارجی حداقل تلاش ميگردد تا فرصت های کاري، حفاظت و شرایط کاري يكسان فراهم گردد.
- به معلمين و دیگر کارکنان تعلیم و تربیت بدون درنظر داشت خصوصیات گروهی اجازه داده ميشود تا در رابطه به شرایط کاري تعین شده شان صحبت نمایند.
- سیسم معاوضه و شرایط کاري در میان فعالين تعلیم و تربیه هماهنگ گردیده تا از نارضایتی ها جلوگیری گردد. در صورت امکان، میزان معاوضه برابر است با معاش کارکنان سکتور های قابل مقایسه (برای افراد داخلی و بیجاشدگان داخلی).
- برنامه های پاداشی تکمیل کننده (محل بود و باش، پرداخت انعام، محدودیت های شرطی، سیستم سهمیه) برای پست های دشوار برای معلمين ایجاد گردیده است.

معلمين و دیگر کارکنان تعلیم و تربیه شرایط کاري واضحًا تعریف شده که بصورت مناسب معاوضه گردیده است، دارند.

پرداخت پول

- پرداخت پول منصفانه، پایدار و متداوم بوده و در میان گروهها و مناطق مختلف تبعیض آميز نمیباشد.

دیگر

- حمایت را برای حکومت جهت پرداخت حقوق معلمين اولویت بندی کنید، و جهت تبدیل نمودن حمایت جامعه به یک خدمت تمویل شده از جانب دولت، آماده گی بگیرید.
- شما چه علاوه مینمایید؟

معیار ۳: حمایت و نظارت

حمایت

- معلمين و دیگر کارکنان تعلیم و تربیت مصروف انکشاف مسلکی بوده که باعث تشویق آنها و بلند بردن مهارت های آنها در تمرین ها و روشاهای صنفي حساس در قبال منازعه، ميگردد.
- حمایت مناسب، قابل دسترس روانی - اجتماعی عملی برای شاگردان، معلمين و دیگر کارکنان تعلیم و تربیه در تمامی مناطق و بدون تبعیض، مهیا میباشد.

نظارت

- یک میکانيزم نظارت شفاف، حسابده و غير جانبدارانه جهت ارزیابی متداوم، تفتیش و حمایت برای تمامی معلمين و دیگر کارکنان تعلیم و تربیت بدون در نظرداشت خصوصیات منطقی یا گروهی، موجود میباشد.
- ارزیابی عملکرد معلمين و دیگر کارکنان تعلیم و تربیت انجام پذيرفته مستند ميگردد و بطور دوامدار بحث ميگردد. الته جهت اجتناب از جانبداری، گام های شفاف برداشته میشود.
- اعضای اجتماع مکتب فرصت های مكرر ارائه نمودن نظر در مورد عملکرد معلمين و دیگر کارکنان تعلیم و تربیت، بخصوص تمرین های حساس در قبال منازعه آنها را، دارند.
- در رابطه به لایحه وظایف و طرز العمل میان معلم، استخدام کننده و جامعه توافق صورت گرفته و كميته تعلیم و تربیت با استفاده از اين چهارچوب فعالیت های معلم را بر اساس مقاصد نظارت ميکند.

میکانیزم حمایت و نظارت برای معلمين و دیگر کارکنان تعلیم و تربیه بصورت موثر فعال میباشد.

حوزه ۵ معیارهای حداقل INEE:

پالیسی تعلیم و تربیت

معیار ۱: تدوین قانون و چگونه

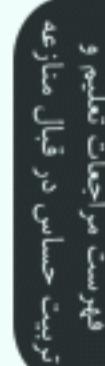
پالیسی

- قوانین ملی، مقررات و پالیسی های تعلیم و تربیت از قوانین بین المللی بشردوستانه و حقوق بشر تسهیلات تعلیمی، دانشجویان، معلمین و دیگر کارکنان تعلیم و تربیت، حمایت میکند.
- قوانین ملی، مقررات و پالیسی های تعلیم و تربیت، به منظور تضمین تداوم مصونون و تعلیم و تربیت با کیفیت برای همه بدون تبعیض، به حق تعلیم احترام داشته، از آن حمایت نموده و آنرا تامین میکند.
- قوانین، مقررات و پالیسی ها براساس تحلیل شرایط و محركین منازعه و آسیب پذیری، از طریق پروشه های جامع و اشتراکی تطبیق میگردد.
- پالیسی های ملی تعلیم و تربیت توسط پلان های کاری، قوانین و بودیجه هایی حمایت میشوند که اجازه میدهد تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه جوابگوی تمامی گروهها بدون درنظرداشت تبعیض، باشد.
- قوانین، مقررات و پالیسی ها به بازیگران غیر حکومتی مانند انجو ها و سازمانهای ملل متحد اجازه میدهد تا تعلیم و تربیت را در شرایط آسیب پذیر و متاثر از منازعه، ایجاد کنند.
- استراتیژی ها و پالیسی های سکتور ملی تعلیم و تربیت، هماهنگی در سطح سکتور را تضمین (بشمل فعالین اعمار صلح) میکند، البته با در نظر داشت نیازمندی های مناطق مختلف و افراد گروهها.
- پالیسی سازان و همکاران ملی، استراتیژی های تعلیم و تربیه را جهت رسیده گی به مناطق حمایت نشده و درست حمایت نشده، اولویت بندی میکنند.
- پالیسی ملی تعلیم و تربیت با پلان های ملی گسترده تر برای تلفیق اعمار صلح اجتماعی، مرتبط میباشد. اهداف و مقاصد تعلیم و تربیه شامل پلان های وسیعتر انکشافی اعمار صلح میباشد.

مقامات ذیصلاح تعلیم و تربیه تداوم و احیای مجدد تعلیمات با کیفیت به شمول تحصیل مجاني و دسترسی فراگیر را در اولویت قرار میدهند.

چی (گرفته شده از سیسگارد، ۲۰۱۲: ۲۰ - ۲۱).

- انسجام تعایل و ظرفیت سیاسی جهت حساس ساختن تعلیم و تربیه در قبال منازعه و هدف قرار دادن محركین منازعه، که از طریق تحلیل منازعه واضح گردیده است.
- ترویج دسترسی منصفانه به تمامی سطوح تعلیم و تربیه
- نصاب درسی، آموزش و لسان در قبال منازعه حساس میباشد.
- آمادگی اضطرار منازعه بشمول محافظت تعلیم و تربیت از حملات، انجام پذیرفته است.
- رسیدگی به مسائل کلیدی دیگر که توسط پروشه ملی تحلیل منازعه شناسایی گردیده است.
- پالیسی های سکتور ملی تعلیم و تربیت، استراتیژی های متوسط و درازمدت را تضمین میکند. (به منظور جلوگیری از نارضایتی بدلیل کاستی در خدمات) بطور مثال، منابع بشری، فهرست حقوق دهی، مدیریت مالی و نظارت معلمین.
- شما چه علاوه مینمایید؟

معیار ۲: برنامه ریزی و تطبیق

- تطبیق پالیسی تعلیم و تربیت رسمی و غیر رسمی، پالیسی ها و چهارچوب های قانونی ملی و بین المللی در رابطه به تعلیم و تربیت برای همه و بدون تبعیض، را انعکاس نماید.
- تحلیل، برنامه ریزی و تطبیق فعالیت های تعلیم و تربیت، تحلیل منازعه را انعکاس داده با برنامه های دیگر مدغم بوده - مانند اعمار صلح و کاهش فقر - به منظور بهتر تحت پوشش قرار دادن مناطق یا گروههای نادیده گرفته شده.
- پلان های ملی و محلی تعلیم و تربیت به ابعاد منازعه جوابگویی نموده و برای کوتاه مدت، میان مدت و دراز مدت، آماده می‌سازد.
- منابع مالی، تخصصیکی، مادی و بشری جهت تطبیق پروگرام های تعلیم و تربیت حساس در مقابل منازعه برای همه بدون در نظر داشت خصوصیات منطقی یا گروهی، بسته است.
- برنامه ریزی و تطبیق براساس معلومات تقسیم بندی شده تخصیص بودیجویی، ثبت نام، و توظیف معلمین، می‌باشد.
- توانایی سکتور تعلیم و تربیه جهت هماهنگی، تنظیم و تفتیش حمایت های غیر حکومتی، به منظور تحت پوشش قراردهی منصفانه در سرتاسر منطقه، تقویت گردیده است.
- میکانیزم های نظارتی و اجرائیوی تضمین می‌کند که قوانین ملی تعلیم و تربیت، مقررات و پالیسی ها بطور منصفانه تطبیق می‌گردد.
- شما چه علاوه مینمایید؟

فعالیت های تعلیم و تربیت
پالیسی ها، قوانین، معیارها و
برنامه ها و همچنان
نیازمندی های آموزشی
جمعیت متضرر شده را در
نظر میگیرند.

ضمیمه ۲

ابزار و فعالیت های تحلیل منازعه

شرح حال منازعه

یک "تصویر" گرفته شده از شرایط ملی یا منطقوی، بشمول فکتور های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی- فرهنگی که به پرسش های ذیل جواب میدهد.

- شرایط سیاسی، اقتصادی و اجتماعی - فرهنگی تعلیم و تربیت چگونه است؟
- مسائل فعلی سیاسی، اقتصادی، ایکولوژیک و اجتماعی تعلیم و تربیت چگونه است؟
- مناطق جغرافیایی متأثر از منازعه شرایط موجود چگونه است؟

تحلیل اتفاقی

عوامل موجود و بالقوه تنش یا منازعه و ارتباطات آنرا شناسایی و دسته بندی میکند. که شامل عوامل ساختاری اساسی، عوامل تقریبی و محركین منازعه میگردد. "درخت مشکلات" برای این تمرين میتواند مورد استفاده قرار گیرد و به پرسش های ذیل باید پاسخ گوید.

- منابع کلیدی تنش و عوامل ساختاری اصلی آن کدامها اند (بطور مثال، نابرابری اقتصادی، نابرابری های تعلیمی، حکومت داری ضعیف، نقض حقوق بشر)؟
- عوامل اساسی (ساختاری) منازعه کدامها اند؟ عوامل اساس فکتور های پخش شونده بوده که در داخل پالیسی ها، ساختار ها و در بافت اجتماع ایجاد گردیده اند.
- کدام مسائل میتواند منحیث عوامل تقریبی منازعه به شمار آید؟ عوامل تقریبی عبارت است از فکتور های ایجاد کننده یک فضای منتهی شونده به منازعه خشونت با و یا تشدید بیشتر آن.
- کدام انگیزه ها میتواند باعث بروز/تشدید بیشتر منازعه گردد؟ انگیزه ها/محركین تنش های ساده کلیدی، رخدادها، و یا پیش بینی آنها که منازعه خشونت بار را تشکیل یا تشدید کند.
- کدام فکتور های جدید (خصوصاً تعلیم و تربیت) ابعاد منازعه را طولانی میسازند؟
- کدام فکتور ها (خصوصاً تعلیم و تربیت) میتواند صلح را ترویج کنند؟

تحلیل شرکاء

بازیگران محلی، ملی، منطقوی و بین المللی را که روی منازعه تاثیر میگذارند یا میپذیرند، شناسایی نموده، برداشت ها (بطور مثال، علایق، نیازمندی ها، موقف ها، منابع) و ارتباطات آنها را (با یکدیگر، و با دیگر شخصیت های حقوقی) تحلیل میکند. تعین میکند که چگونه با چنین شرکاء در گیر گردد و فرصت های ممکن برای اقدام را شناسایی میکند.

- بازیگران اساسی کی ها اند (تعلیم و تربیت و دیگر)؟
- منافع، اهداف و موقف های اساسی آنها کدامها اند؟
- ظرفیت ها و منابع آنها کدام ها اند؟
- ارتباطات میان تمامی بازیگران چگونه است و چگونه آنها باهم وصل اند؟ تضاد های منافع کدامها اند؟

- چه ظرفیت های سازمانی (خصوصاً مرتبط با تعلیم و تربیت) برای صلح میتواند شناسایی گردد؟
- کدام بازیگران میتوانند منحیث فاسد کنندگان شناسایی گردند؟

تحلیل ابعاد منازعه

- تحلیل ابعاد منازعه ارتباطات میان عوامل متفاوت با چندین شرکاء را تحلیل و در شناسایی دریچه های فرصت برای جوابگویی مناسب تعلیمی کمک میکند.
- چه پیامدهای ممکن محركین منازعه روی عوامل و شرکاء کلیدی منازعه و پالیس یا پروگرام تعلیم و تربیت، خواهد داشت؟
  - میکانیزم های اساسی ایجاد منازعه کدامها اند؟ چگونه تعلیم و تربیه به اینها مرتبط میشود؟
  - گرایشات منازعه چگونه است و چطور با پالیسی یا پروگرام تعلیم و تربیت مرتبط میشوند؟
  - نقاط بالقوه برای وارد شدن پروگرام ها و پالیسی های تعلیم و تربیت کدامها اند؟
  - کدام قضایای تعلیم و تربیت میتواند بر اساس تحلیل شرح حال، عوامل و بازیگران منازعه ، ایجاد گردد.
- منبع: (برگرفته از یونیسف، ۲۰۱۲: ۳۹).

چگونگی راهنمایی تحلیل منازعه (برای تفصیل به فهرست ذیل مراجعه کنید):

- یک معیار صلح: ارزیانی تاثیرات صلح و منازعه (PCIA) پژوهه های انکشافی در نواحی منازعه، صفحات ۲۵ - ۳۱، با بوش، ک.
- چگونه باید به حساسیت منازعه هدایت کرد، صفحات ۴ - ۶، توسط اجلاس حساسیت منازعه
- راهکارهای حساس در قبال منازعه جهت انکشاف، کمک های بشردوستانه و اعمار صلح: یک بسته نجات، فصل ۲، توسط AFPO, Et, Al.
- تدویر یک ارزیانی منازعه: یک چهارچوب برای استراتیژی و انکشاف پروگرام، صفحات ۴۱-۳۸، توسط USAID
- تدویر ارزیانی های منازعه: یادداشت های راهنمایی، توسط DFID
- کتاب ارزیانی تاثیرات صلح و منازعه، توسط شبکه CPR
- تحلیل منازعه و ابزار اولویت بندی، توسط دانشکده کارمندان ملل متحد

مطالعه موردي:

پروسه تحليل در سيرا ليون

گذارش توسط:

کارولین والدچن، متخصص تعلیم و تربیت، حالات اضطرار و اعمار صلح، یونیسف

پس منظر و شرایط

جنگ بطور رسمی در سیرا ليون در جنوری ۲۰۰۲ پایان یافت. لیکن، هنوز هم محركین منازعه چون: سیاسی، اقتصادی، محرومیت اجتماعی و تعليمی جوانان، نابرابری ها در تهیه خدمات تعليمی و صحی، سیستم سلطنتی/میراثی و حکومت فاسد، سوء استفاده از منابع طبیعی، و نادیده گرفتن جوامع روستایی، پابرجا مانده اند. صریحاً تصدیق گردیده است که سیستم غیر منصفانه، محروم ساز، اشرافی پرست، تعلیم و تربیت در دهه های ۱۹۸۰ - ۱۹۹۰ یک فکتور کلیدی در ایجاد قدرت نامتوازن در جامعه سیرا ليونی گردیده باعث آغاز منازعه گردید. فروریختن سیستم تعلیم و تربیت قبل از آغاز منازعه باعث بسته شدن مکاتب، غیبت معلمین، عدم پرداخت معاشات معلمین و مظاهرات گسترده گردید. گذشته از این باعث سوء استفاده آسان از جمعیت جوانان خشمگین و ناراضی جهت اشتراک در گروهها مسلح گردید.

درهmin شرایط بود که در سال ۲۰۱۲، یونیسف پروگرام جدید اعمار صلح، تعلیم و تربیت و دادخواهی در شرایط متأثر از منازعه را آغاز کرد که توسط دولت نیدرلند تمویل گردید.

تطبیق

جهت تطبیق یک پروگرام در سیرا ليون که عوامل و ابعاد منازعه و صلح و ارتباط شرایط با استراتئی های تعلیم و تربیت را درک و به آن رسیدگی میکنند. نخستین گام پروگرام اعمار صلح، تعلیم تربیت و دادخواهی، تحلیل جامع منازعه میباشد. تحلیل بر اساس معیارهای حداقل INEE: تحلیل معیار ۱ - جهت تدویر ارزیابی های بموقع، فraigir، شفاف، و اشتراکی - و شامل ۶ گام ذیل میگردد.

۱. با در نظر داشت دو سند کلیدی و هدایت کننده دفتر مرکزی یونیسف، "حساسیت منازعه و اعمار صلح در یونیسف - یادداشت های تحقیکی" و "آمادگی تحلیل منازعه - رهنمود ها" تسهیل کننده گان تحلیل سیرا ليون با یک بازنمایی ابتدایی تمامی تحلیل ها و اسناد موجود و مربوط به منظور جلوگیری از انجام دوباره کار و تضمین اینکه این تحلیل به دانش و پروسه های موجود کمک میکند، آغاز کرد.

۲. بررسی اسناد شامل کنگوری آثار علمی ذیل میگردد: ملل متحد، میان-سازمانی، پالیسی های چند جانبه و دو جانبه تمویل کنندگان، پلان ها، استراتئی ها و چهارچوب ها، پالیسی های مربوط حکومت و پلانهای سکتوری، گذارشات سازمانهای امداد رسانی بین المللی فعال در کشور و ارگان های تفتیشی بین المللی، گذارشات اکادمیک، یادبود های روایتی از سیرا ليونی ها در گذارش کمیشن حقیقت و آشتی، و نمایشات تصویری تولید شده توسط اطفال، افراد جوان، و افراد جامعه.

۳. براساس بررسی استاد، دفتر یونیسف، به کمک کارمندان دفتر مرکزی، تحلیل را طرح نمودند که شامل محدوده جغرافیایی، شرکاء کلیدی و روش های مشاروت، میگردد. محدوده جغرافیایی شامل سه ورکشاپ آموزشی در سطح ولسوالی که در فری تاون، کونو و پوجیهون، و دو ورکشاپ آموزشی منطقوی که در پورت لوکو برای شمال، و بو برای جنوب و شرق، برگزار گردید، میگردد. مشاورت های جداگانه شامل اطفال و نوجوانان در هر ولسوالی کشور، و یک مشاورت با متخصصین صلح از سه پوهنتون، یک مجلس در سطح بالا با کارکنان ارشد حکومت، و یک مباحثه با تمویل کنندگان در داخل کشور و تیم ناحیوی ملل متحد، انجام پذیرفت. روش های مشاورت دربرگیرنده سطوح متفاوت تحلیل، بشمول ابعاد گسترده اجتماعی - سیاسی و اقتصادی و نقش تعلیم و تربیه در این میان و همچنان تحلیل مشخص سکتور تعلیم و تربیت، میباشد. این راهکار به تحلیل اجازه داد تا: در شرایط وسیعتر، تعلیم و تربیت را در پروسه ها و چهارچوب های قرار دهنند که با اعمار صلح مرتبط بوده و نقطه وارد شدن جهت افزایش شمولیت، و در داخل سکتور تعلیم و تربیت را شناسایی، و راهکار های حساس در قبال منازعه و یکپارچگی صلح اقدامات اعمار صلح را ایجاد کند.

۴. جهت به نمایش گذاشتن یک سلسله از حوزه انتخاباتی، اشتراک کنندگان در جریان تحلیل وضعیت انتخاب شدند، بشمول: بازیگران ملی و بین المللی، متخصصین تعلیم و تربیت و متخصصین دیگر حکومت، کارمندان امنیت، موسسات غیر حکومتی، جامعه مدنی، افراد و نمایندگان ریس قبیله، اطفال و نوجوانان.

۵. دفتر مملکتی یونیسف، به کمک کارمندان دفتر مرکزی، ورکشاپ ها و مشاورتهای مشارکتی را با موسسات بین المللی غیر حکومتی (اکشن اید و ورلد ویژن)، که بحث های گروپ متمرکز اطفال و نوجوانان را حمایت میکنند، تطبیق نمود. فعالیت های ورکشاپ شامل تائید نمودن عوامل اساسی چندگانه منازعه که توسط منابع علمی موجود شناسایی شده و بعداً بررسی کردن نقش تعلیم و تربیت در صلح و منازعه، میگردد. ورکشاپ ها و بحث های گروه متمرکز با اطفال روی وضعیت فعلی و آینده سیرالیون متمرکز بودند. در مشاورت های متفاوت، پروسه ایجاد توافق میان شرکاء مشاورت به همان اندازه حائز اهمیت بود که پروسه های مشاورت. بدین ملحوظ، طرح محاطه انانه پروسه یک جزء کلیدی آمادگی کافی، میباشد.

۶. ارائه و استفاده استراتئیک یافته ها: یافته ها در راپور تحلیل برای صلح و تعلیم و تربیت مدفع و برای مخاطبین متنوع ارائه گردید. در مشاورت نزدیک با شرکاء، تحلیل در نهایت منحیث اساس برای ایجاد پروگرام اعمار صلح، تعلیم و تربیت و دادخواهی در سیرالیون، با اطمینان اینکه فعالیت های پروگرام به محركین کلیدی منازعه رسیدگی میکند، مورد استفاده قرار گرفت.

چالش ها و راه حل ها

در جریان پروسه تطبیق تحلیل منازعه برای صلح و تعلیم و تربیت در سیرالیون، چالش های متعدد رونما گردید که بعضی از آنها قرار ذیل است.

- بدلیل کمبود وقت و فشار به خاطر انجام پروگرام جدید، بعضی از مراحل پلان شده در "آمادگی تحلیل منازعه - رهنمود ها" تطبیق نگردید و یا محدود شد. بطور ایده آل، تمامی مراحل باید بطور سیستماتیک تعقیب گردد تا یک پروسه نیرومند تحلیل را تضمین کند.

• جنگ در سیرا لیون ده سال قبل به پایان رسید، که کلمات "اعمار صلح" و "منازعه" را برای شرایط امروزی نابرازنده جلوه داد. جهت کاهش چالش، و در تسلیمی به حساسیت های که خصوصاً در جریان سال انتخابات بسیار بلند بودند، چنین یک مفاهیم و معانی آنها توسط مشاورت شرکاء بطور جدی باز و مطابق به شرایط، در حینی که تمامی تحلیل منحیت یک تحلیل نقش تعليم و تربیت در یکپارچگی صلح، دوباره قالب بنده میگردید، ساخته شده بود.

• اشتراک محدود سازمانهای دیگر ملل متحد و نمایندگان تمویل کننده یک چالش دیگر بوده است. هدف ورکشاپ جمع نمودن یک تعداد زیاد بازیگران ملی و بین المللی که در فعالیت های اعمار صلح و تعليم و تربیت دخیل اند، بود. با وجود دعوت سازمانهای دیگر ملل متحد و نمایندگان تمویل کننده به ورکشاپ، اشتراک آنها محدود بود. این باعث محدود شدن گفتمان ورکشاپ ها بدلیل عدم موجودیت برداشت های وسیعتر سکتورهای چندگانه، گردید. راه حل این چالش جمع آوری نظریات تحریری برای راپور تحلیل و تدویر یک مجلس گذارشی برای تیم مملکتی ملل متحد و تمویل کنندگان بود.

درس های آموخته شده

• سهم گیری در ورکشاپ و مشاورت های اضافی پر ارزش و متنوع بوده، لیکن در کل محدود به شناسایی فعالیت های تعليمی بود تا اینکه روی مداخلات در سطح استراتیژیکی که با محركین منازعه در ارتباط اند، باشد. جهت تشویق تفکر استراتیژیکی، مباحثات به منظور پذیدار کردن ارتباطات و تاکید روی مرتبط بودن تعليم و تربیت با سکتور های دیگر و بخش های وسیعتر (اجتماعی، اقتصادی، سیاسی)، باید متمرکز گردد. مهمتر از همه، این محدودیت ها اهمیت برنامه ریزی کافی برای پروسه تحلیل به منظور تضمین اشتراک وسیع شرکاء چندگانه در تمامی سطوح، موسسات همکار ملل متحد، دوجانبه ها و چند جانبه های دخیل در اعمار صلح، را برجسته ساخت.

• چیره شدن بر "فرهنگ سکتور مجزا" یک چالش بوده و همکاری و هماهنگی در میان کارمندان سکتور تعليم و تربیت و جامعه اعمار صلح، بسیار ضعیف بود. حینی که این میتواند محصول کمبود وقت باشد، شاید هم منعکس کننده عدم تعهد به و افزایش نقش تعليم و تربیت در اعمار صلح در سیرا لیون، باشد. در آیند تلاش بیشتر جهت در گیر بودن با شرکاء مربوط صورت خواهد گرفت تا یک پروسه که برای هر دو فعالین تعليم و تربیت و فعالین اعمار صلح مرتبط باشد، ایجاد گردد. حائز اهمیت است که ملاحظات مشخص تحلیل و تعليم و تربیت را با تحلیل وسیعتر، چهارچوب ها و استراتیژی های اعمار صلح، ارتباط دهیم. رهبریت ارشد و تلاش های دادخواهی در سطح بلند برای اشتراک هدفمند مقامات ارشد حکومت و کارکنان ملل متحد در این پروسه میتواند در این رابطه بسیار تاثیرگذار باشد.

• تضمین نمایندگی بسنده اطفال و جوانان و ضبط کردن آواز های جدید آنها در ورکشاپ های شرکاء چندگانه، در ابتدا یک چالش به شمار میرفت. برای دخیل ساختن اطفال و جوانان در تحلیل به یک شیوه هدفمند و جلوگیری از نمونه نمایی، ضرور است تا نمونه گیری و روش مناسب را شناسایی کرد. در چنین یک وضعیت همکار شدن با یک موسسه غیر حکومتی ملی که در این بخش تجربه دارد، تنها راه حل است، چنانچه در پروسه سیرا لیون ثابت گردید.

مطالعه موردی:

تطبیق معیارهای حداقل INEE جهت تطبیق تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه در سودان جنوبی

گذارش توسط:

مارتا ریکی، آفسر تعلیم و تربیت، انترسوس

پس منظر و شرایط

از آگوست ۲۰۱۱، وضعیت ایالت بلو نایل سودان توسط جنگ میان سپاه انقلابی سودانی و اردوی مسلح سودان بهم خورد. خشونت های فعلی ناشی از جریان بزرگ مهاجرین از بلو نایل به بخش موبان در ایالت نایل علیا، که وضعیت حاد بشدودستانه را در جمهوریت نو پا سودان جنوبی وخیم تر میسازد. در حدود ۴۷ درصد جمعیت مهاجر را اطفال در سنین مکتب تشکیل میدهند که اکثریت این اطفال یک سال تعلیمی مکتب و امتحانات را بدلیل نامنی در محلات زادگاه شان، از دست دادند. چالش پیچیده دیگر مستله لسان و تدریس است، چراکه بسیاری از اطفال مهاجر از نصاب درسی عربی به نصاب درسی انگلیسی سودان جنوبی آمده اند.

تیم های تعلیم و تربیت و محافظت اطفال دفتر انترسوس روی ایجاد استراتیژی های موثر متصرکز-بر- محل را به منظور شامل نمودن دوباره این اطفال به مکتب و تضمین آسایش روانی - فزیکی آنها، تلاش میورزند. پروگرام جوابگویی انترسوس در کمپ های مهاجرین جمام و جیندراسا، فراهم کننده فعالیت های چون محیط مساعد-اطفال، انکشاف برنامه های قبل از مکتب، تعلیمات ابتدایی، تعلیمات بزرگسالان (تعلیمات غیر رسمی برای زنان و مردان)، و یک میکانیزم ارجاعی محافظت طفل، میباشد.

تطبیق

پروگرام انترسوس شامل فعالیت های زیادی میشود که اکثریت آنها مرتبط به تعلیم و تربیه حساس در قبال منازعه و معیارهای حداقل INEE، بوده که قرار ذیل اند.

- بر اساس معیارهای حداقل INEE، تمامی محیط های آموزشی باید حفاظت گردیده و آسایش دانشجویان و معلمین را ترویج کنند. جهت کاهش تاثیرات منفی منازعه روی اجتماع آموزشی، دفتر انترسوس معلمین و رضاکاران را در رابطه به حمایت روانی - اجتماعی، شامل نمودن اطفال معیوب، خشونت های براساس جنسیت و محافظت از سوء استفاده، ترینتگ و آموزش نمود. فراهم نمودن خدمات تعلیمی که به نیازمندی های روانی - اجتماعی افراد متاثر از منازعه رسیدگی میکند، تعلیم و تربیه حساس در قبال منازعه میباشد.

- بر اساس معیارهای حداقل INEE، همه گی باید به تعلیمات باکیفیت دسترسی داشته باشند. جهت کاهش تضاد و افزایش یکپارچگی میان مهاجرین و اجتماع میزبان، دفتر انترسوس اطفال هردو مهاجرین و اجتماع میزبان را تحت پوشش قرار میدهد. تحت پوشش قرار دادن هردو اجتماع میزبان و بیجاشهده و دسترسی یکسان به تعلیم و تربیت، یکی از فعالیت های کلیدی تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه میباشد.

- بر اساس معیار حداقل INEE، تسهیلات تعلیم و تربیت را باید با دیگر خدمات اجتماعی ارتباط داد. جهت رسیدگی به محرومیت های چندگانه اطفال متضرر از منازعه، یک میکانیزم ارجاعی با تیم محافظت اطفال انترسوس و دیگر

موسساتی که حمایت های صحی / تغذی (دکتران بی سرحد و گروه بین المللی طبی) و روانی - اجتماعی (کمیته مهاجرین آمریکا) فراهم میکنند، ایجاد گردید. در کنار این، تیم محافظت اطفال انترسوس، اطفال آسیب پذیر خارج از مکتب شناسایی شده در کمپ ها آنها را به پروگرام های تعلیم و تربیت راجع میکند. ارتباط دهنده تعلیم و تربیت به ارائه یکسان خدمات اجتماعی برای همه، یکی از راه های ارائه تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه میباشد.

- بر اساس معیار حداقل INEE در رابطه به مشارکت جامعه، جوامع تحت پوشش وزارت تعلیم و تربیت در تفتیش پرسه روزمره پروگرام ها بطور جدی سهیم اند، بطور مثال جهت تضمین اینکه محیط های موقتی آموزشی مصیون و محفوظ اند. هماهنگی با هردو وزارت تعلیم و تربیت و اجتماع محلی به منظور تشویق همکاری و ظرفیت سازی به نحوی از تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه حمایت میکند.
- بر اساس معیار حداقل INEE در رابطه به حمایت و تربیه معلم، دفتر انترسوس بطور روزانه جهت ارتقاء ظرفیت معلمین و رضاکاران ترینگ های داخل خدمت را تدویر میکند. براساس رهنمود های تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه، توجه ویژه روی حقوق طفل، یکپارچگی، طرز العمل برای معلمین، حمایت روانی و تعادل جنسیت، معطوف گردیده است.

چالش ها و راه حل ها

- یک تعداد چشمگیر اطفال در موقعیت کاری پروگرام، قبل هیچگاهی بدليل کارهای خانه، به مکتب نرفته بودند. دفتر انترسوس با استفاده از منابع INEE به مردم در رابطه به اینکه تعلیم و تربیت حق بشری بوده آگاهی داده به این چالش رسیدگی کرد.
- یکی از چالش های عده کمبود متکلمین لسان انگلیسی در کمپ و کمبود معلمین مجرب در خارج از کمپ، بود. دفتر انترسوس با فراهم نمودن کورس های دوامدار، مرتب و منظم تربیه معلم، به این چالش رسیدگی کرد.
- چالش قابل ملاحظه دیگر در رابطه به تشویقی هایی بود که برای معلمین و رضاکاران در نظر گرفته شده بود. جهت جلوگیری از تنش های میان گروهی در بین مهاجرین و جوامع میزبان، دفتر انترسوس با دیگر همکاران تعلیم و تربیه و با در نظر داشت معیار معاشات وزارت تعلیم و تربیت روی یک مبلغ توافق کردند. همچنان آنها در مجالس ماهانه هماهنگی با موسسات تمویل کننده و دیگر موسسات فعال در کمپ، اشتراک گردند. افزوده بر این، حکومت و معلمین رضاکار از اجتماع میزبان در تمامی پروگرام های تربیوی جهت تبادل تمرین ها، همنوا ساختن دانش و کاهش خطرات منازعه، شامل بودند.

- در حال حاضر بیشتر از ۶۰۰۰ طفل در پروگرام انکشاپی قبلاً از مکتب، مکاتب ابتداییه و محیط‌های مساعد اطفال که از طرف دفتر انترسوس حمایت می‌گردد، شرکت می‌کنند.
- مکاتب و مواد سرگرمی برای تمام اطفالیکه در فعالیت‌ها شرکت می‌کنند، انتقال داده شد.
- بیشتر از نیم معلمان و رضاکاران که در محیط‌های آموزشی ایفای وظیفه مینمایند، توسط انترسوس تربیه شدند.

پس از اثراخشونت های قومی بیجا شده بودند، در یک صنف لسان انگلیسی شرکت می‌کنند. صنف در یک فضای مساعد به طفل که توسط یونیسف تمویل می‌گردد، در داخل یک خیمه در شهر پیبور، بخش پیبور، ایالت جونگل - سودان جنوبی، دایر می‌گردد. © یونیسف / NYHQ ۲۰۱۲-۱۵۱ / برین سکول

مطالعه موردی:

تعلیمات شاگرد - محوری صلح برای جوانان متأثر از منازعه در کولمبیا

گذارش توسط:

اویسکار رودریگیز، مسول پروگرام تعلیم و تربیت، هیئت ناروی برای مهاجرین (NRC)

پس منظر و شرایط

با ۴۵ میلیون نفوس تخمین شده، کولمبیا برای مدت طولانی چهار دهه از منازعات مسلحانه و خشونت عامه متضرر شده است. در این منازعات، اردوی مسلح دولت، سازمان های پارتیزانی چپی و گروههای شبه نظامی روی قلمرو و کنترول قاچاق مواد مخدر، درگیر بودند. این زد و خورد ها جمعیت غیرنظامی را با خطر های بیجاشدگی، استخدام اجباری اطفال، ناپدید شدن اجباری، قتل، خشونت جنسی گسترشده، موجودیت ماین ها و توقيف، مواجه میکند. بر اساس راپور حکومت، ۴ میلیون افراد بیجاشده، ۱۰ درصد نفوس عمومی کولمبیا را تشکیل میدهد.

اطفال و جوانان کولمبیایی بخصوص از بیجاشدگی داخلی و موانع دسترسی به تعلیم و تربیه، متضرر شده اند. ۶۴ درصد تمامی افراد بیجاشده داخلی زیر سن ۲۴ قرار دارند و فیصله داخله به صنوف نهایی مکاتب متوسطه ۱۱ درصد میباشد. بسیاری از موانع افراد بیجاشده داخلی جهت دسترسی به تعلیمات متوسطه مربوط به عدم سازگاری با سیستم معمول مکتب جهت رسیدگی به نیازمندی های منحصر به فرد جوانان بیجاشده داخلی، میشود. بطور مثال، جوانان بیجاشده داخلی همواره نیاز دارند تا در عواید خانه سهم بگیرند، بناءً در تلاش تریننگ های حرفی هستند تا فرصت دستیابی به یک شغل مناسب را افزایش دهند. مکاتب سنتی چنین یک تریننگ هایرا در نصاب درسی خود فراهم نمیکند و برنامه زمانی مکاتب به به شاگردان اجازه نمیدهد که هم شغل بگیرند و هم به به مکتب بروند. جوانان بیجاشده داخلی همچنان از فرهنگ حل خشونت آمیز منازعه کولمبیایی ها متضرر اند، بسیاری از آنها ظرفیت تحول منازعه در زندگی روزمره ایشان را نداشته تا تبدیل به اعمار کننده گان صلح در جامعه گرددند.

در سال ۲۰۰۶، هیئت ناروی برای مهاجرین (NRC)، با یک موسسه داخلی، آبرسرویتوریا پارا لا پاز، یک راهکار بی نظیر را در آموزش و تدریس به هدف برگشتن جوانان به سیستم تعلیم و تربیت و رسیدگی به فرهنگ حل خشونت آمیز منازعات، ایجاد کرد. این کار امروز هم منحیث پروگرام لیسه برای صلح، که اکنون توسط وزارت تعلیم و تربیت، هیئت ناروی برای مهاجرین، موسسه آبرسرویتوریا پارا لا پاز و پوهنتون های عامه، حمایت میگردد. در حال حاضر، پروگرام لیسه برای صلح یک نصاب درسی و پروسه تدریسی را فراهم میکند که براساس نیازمندی های جوانان بیجاشده داخلی بین سنین ۱۵ الی ۲۵ میباشد.

تطبیق

براساس معیارهای حداقل INEE حوزه تدریس و آموزش، هیئت ناروی برای مهاجرین و موسسه همکار وی آبرسرویتوریا پارا لا پاز نصاب درسی و مواد تدریسی را اختیار نمودند که به نیازمندی های منحصر به فرد جوانان متضرر از منازعه مسلحانه، جوابگو است. هیئت مهاجرین ناروی و موسسات همکار اقدامات ذیل تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه را اتخاذ کردند:

- دخیل ساختن فامیل و افراد جامعه در نصاب درسی پروگرام لیسه برای صلح به منظور پذیرش و حمایت این شرکاء، و همچنان ترویج و ادغام مجدد جوانانیکه بصورت عموم درگیر جرم و مشکلات در اجتماع شان بوده اند. از طریق فعالیت

های سرتاسری جامعه، از دانشجویان درخواست گردید تا والدین شانرا جهت مشارکت در فعالیت های تدریسی بیاورند و همچنان از آنها خواسته شده بود که منافع، نیاز ها و توقعات شانرا از طریق ساختار سازمانهای محلی ارائه نمایند.

- فراهم نمودن حمایت های روانی - اجتماعی برای جوانان در پروگرام لیسه برای صلح، کسانیکه ارتباطات اجتماعی و فamilی شان ضعیف ارزیابی گردیده بود، التهی از طریق بازدید خانه ها.
- وارد نمودن محتویات حل منازعه در دروس. بطور مثال، دانشجویان یک معضله را که جامعه آنها را متاثر میسازد، انتخاب میکنند. از طریق مباحثاب اشتراکی، شاگردان موضوع انتخاب شده را از دیدگاه های متفاوت بررسی میکنند. معلمین مشارکت شاگردان را از گروههای معمولاً متزوج مانند زنان و بومی ها و کولمبیایی های سیاهپوست، تشویق میکنند. در پایان درس، اشتراک کننده گان بطور جمعی راهکار قبول شده بدیل جهت رسیدگی به معضله را برای افراد جامعه ارائه مینمایند.

چالش ها و راه حل ها

- تربیه معلم در پروگرام لیسه برای صلح یک چالش بوده است. معلمین با نصاب درسی سنتی شان راحت بوده و در مقابل وارد کردن تغیرات در فعالیت های آموزش انها جهت رسیدگی به منافع و نیاز دانشجویان، مقاومت میکنند. مقاومت در مقابل مدغم ساختن جوانانیکه درگیر جرم و خشونت اند، نیز وجود دارد. جهت مواجعه شدن با این وضعیت هیئت ناروی برای مهاجرین و آبرویتوریا پارا لا پاز همراه با پوهنتون های عامه به منظور تربیه و آموزش معلمین که جدیداً فارغ گردیده بودند و ابراز علاقه و مهارت کارکردن با بیجاشده گان داخلی و جوانان را به نمایش میگذاشتند، تشکیل تیم داد.
- علی رغم حمایت حکومت از پروگرام لیسه برای صلح، جوانان بیجا شده با چالش تعلیمی دیگر مواجعه گردیدند: امتحانات دولتی. محتویات امتحانات با پس منظر فرهنگی و اجتماعی جوانان و اطفال بیجاشدگان که معمولاً از نقاط روستایی آمده و جزء گروه اقلیت ها میباشند، سازگار نگردیده است (۲۹ درصد مجموع بیجاشدگان داخلی یا بومی اند و یا کولمبیایی های سیاهپوست هستند). در نهایت جوانانیکه پروگرام لیسه برای صلح را تکمیل میکنند، امتحانات دولتی را یک مانع برای ادامه تحصیلات عالی میابند و معمولاً زمانیکه نتایج امتحان دولتی اعلام میگردد، ناامید میگردد.
- در شهرداری توماکو منازعات مسلحانه تعلیم و تربیت را شدیداً متضرر ساخته است. معلمین مکاتب دولتی معروض به تهدیدات و زور گویی گردیدند. بالای مکاتب بمب ریخته شد و شاگردان قربانیان حملات گردیدند. شاگردان و معلمین پروگرام لیسه برای صلح از این شرایط مستثنی نیستند. یک تحلیل منازعه به منظور ارزیابی وضعیت و تعامل آن با تعلیم و تربیت، برآه انداخته شده است. اقدامات متفاوت قرار ذیل صورت گرفت:
- جهت تضمین تداوم فعالیت های تدریسی، محلات برای مجالس صنف ها (معمولأ خانه یکی از شاگردان و یا یکی از تسهیلات عامه) بطور منظم تغییر داده میشود. محلات آموزشی براساس یافته های جلسات تحلیل منازعه که شاگردان و مردم محل در آن دخیل اند، انتخاب میگردد.
- هیئت ناروی برای مهاجرین برای معلمین و شاگردان پراهن ها و کارت شناسایی فراهم مینماید.
- این وضعیت بطور دوامدار از طریق مباحثه ها با معلمین به منظور ارزیابی منظم خطرات و اتخاذ تدابیر محافظتی در صورت نیاز، تفتیش میگردد.

نتایج

- ۶۰ درصد از ۱۰۰۰ نفر فارغین پروگرام لیسه برای صلح را بیجاشدگان داخلی تشکیل میدهد (۲۰۰۸ - ۲۰۱۲). تمامی این جوانان در شرایط شهری که جرم و منازعات مسلحانه در آن دائمی است، زندگی میکنند.
- وزارت تعلیم و تربیه پروگرام لیسه برای صلح را جزء از تعليمات رسمی برای بیجاشدگان داخلی ساخته است. به این معنی است که وزارت تعلیم و تربیت نصاب درسی، مواد آموزشی و تمرین های تربیه معلم را جزء از ارائه تعلیم و تربیه اش نموده و در حال حاضر از تطبیق پروگرام لیسه برای صلح در مناطق مختلف کولومبیا حمایت میکند.

جلسه فرهنگ صلح پروگرام لیسه برای صلح هیئت مهاجرین ناروی کولومبیا با شاگردان فارغ تحصیل در سانتا مارتا - کولومبیا. © هیئت مهاجرین ناروی / ۲۰۱۲ / اندریا نالیتو

ضمیمه ۴: مراجع بر اساس عنوان

تحلیل منازعه

راهبرد های انکشافی حساس در قبال منازعه، امداد رسانی بشردوستانه و اعمار صلح: یک بسته منابع. بخش ۲. گرفته شده از <http://www.saferworld.org.uk/resources/view-resource/148> on ۲۰ October ۲۰۱۲

بوش. ک. (۱۹۹۸). یک معیار صلح: ارزیانی تاثیرات صلح و منازعه (PCIA) پروژه های انکشافی نواحی منازعه سند نمبر. ۱ ابتکار پروگرام اعمار صلح و بازسازی و واحد ارزیابی. گرفته شده از http://www.conflictsensitivity.org/sites/default/files/Measure_of_Peace.pdf on ۲۰ October ۲۰۱۲

اجلاس حساسیت منازعه. (۲۰۱۲). چگونه به حساسیت در قبال منازعه راهنمایی کرد. (۴، ۴۲ - ۴۴). گرفته شده از <http://www.conflictsensitivity.org/content/how-guide> on ۱۵ October ۲۰۱۲

شبکه CPR. (۲۰۰۵). کتاب ارزیانی تاثیرات صلح و منازعه (PCIA)، نسخه ۲.۲. گرفته شده از http://toolkit.ineesite.org/toolkit/INEEcms/uploads/1053/Peace_and_Conflict_Impact_Assessment.pdf on ۱۵ November ۲۰۱۲

http://www.swisspeace.ch/-/DFID. (۲۰۰۴). تدویر ارزیانی ها منازعه: کتاب راهنمای. برگرفته از http://fleadmin/user_upload/Media/Topics/Peacebuilding_Analysis__Impact/Resources/Goodhand_Jonathan_Conducting_Conflict_Assessments.pdf on ۱۴ November ۲۰۱۲

دانشگاه کارکنان سیستم ملل متحد. (۲۰۱۱). ابزار تحلیل و اولویت دهی منازعه. برگرفته از <http://www.unssc.org/home/themes/peace-and-security/e-learning-> on ۱۸ November ۲۰۱۲

USAID. (۲۰۰۵). تدویر یک ارزیانی منازعه - یک چهارچوب برای استراتژی و انکشاف پروگرام. گرفته از <http://www.gsdrc.org/go/display/document/legacyid/1425> on ۲۰ October ۲۰۱۲

حساسیت منازعه بطور کلی

اندرسون، م. (۱۹۹۹). ضرر نرسانید: چگونه کمک ها از صلح یا جنگ حمایت میکند. کولورادو: انتشارات لینی رینر. Safeworld، AFPO، CECORE، CHA، Fewer، International Alert و

راهبرد های انکشافی حساس در قبال منازعه، امداد رسانی بشردوستانه و اعمار صلح: یک بسته منابع. بخش ۲. گرفته شده از <http://www.saferworld.org.uk/resources/view-resource/148> on ۲۰ October ۲۰۱۲

اجلاس حساسیت منازعه. (۲۰۱۲). چگونه به حساسیت در قبال منازعه راهنمایی کرد. (۴، ۴۲ - ۴۴). گرفته شده از <http://www.conflictsensitivity.org/content/how-guide> on ۱۵ October ۲۰۱۲

گیگلز، سی. و لیونهارد، م. (۲۰۰۰). راهبرد های تمرین انکشافی حساس در قبال منازعه: یک راپور-Inter-http://www.conflictsensitivity.org/sites/default/files/Conflict-Sensitive_Approaches_to_Development.pdf on ۱۴ November ۲۰۱۲

حیدر، ک. (۲۰۰۹). راهبردهای متصرکز بر جامعه برای اعمار صلح در شرایط آسیب پذیر و متأثر از منازعه: Issues Paper. Birmingham: International Development Department, University of Birmingham. Retrieved from <http://www.gsdrc.org/go/display&.type=Document&id=۳۶۷۹> on ۱۴ November ۲۰۱۲

OECD. (۲۰۱۰). یک معامله جدید شریک شدن در دولت‌های آسیب پذیر، گفتمان بین المللی، برگرفته از http://www.oecd.org/document/۲۲/۰,۳۷۴۶_۴۹۱۵۱۷۶۶_۱_۱_۱_۱_۱_۰.html on ۱۷ November ۲۰۱۲

يونیسف، (۲۰۱۲). حساسیت منازعه و اعمار صلح در یونیسف: یادداشت تحقیکی. گرفته شده از یونیسف نومبر ۲۰۱۲، روی صفحه التکرونیکی موجود نمیباشد.

وودرو، پی. و شیگاس، دی، (۲۰۰۹). وجه تمايز با تفاوت: حساسیت منازعه و اعمار صلح: پروژه فعالیت‌های همکاری CDA. گرفته شده از <http://www.frient.de/publikationen-service/doku-mente/library/a-distinction-with-a-difference-conflict-sensitivity-and-peacebuilding.html> on ۲۱ October ۲۰۱۲

تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه

سیسکارد، آم. (۲۰۱۲). پالیسی تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه: یک مرور مقدماتی. دوهه: تعلم فراتر از همه. گرفته از http://protectingeducation.org/sites/default/files/documents/eaa_conflict_sensitive_education_policy.pdf on ۴ October ۲۰۱۲

IIEP - یونیسکو - (۲۰۱۱). کتاب راهنمای پلان کنندگان تعلیم و تربیت: انتستیتوت بین المللی برنامه ریزی. پاریس: انتستیتوت بین المللی برنامه ریزی. گرفته از http://www.iiep.unesco.org/flead-min/user_upload/News_And_Events/pdf/۲۰۱۱/IIEP_Guidancesnotes_Ei-E_en.pdf ۱۲ November ۲۰۱۲

تفییش و ارزیابی در شرایط آسیب پذیر و متأثر از منازعه

DFID. (۲۰۱۰). فعالیت موثر در وضعیت‌های آسیب پذیر و متأثر از منازعه: سند تشریحی ۱: تفییش و ارزیابی. لندن: دیپارتمنٹ انکشاپ بین المللی. گرفته از <http://www.dfd.gov.uk/Documents/publications/governance/building-peaceful-states-1.pdf> on ۱۲ December ۲۰۱۲

OECD. (۲۰۰۸). ارزیابی فکت شیت فعالیت‌های جلوگیری از منازعه و اعمار صلح. گرفته شده از <http://www.oecd.org/dac/evaluationofdevelopmentprogrammes/dcdnde-p/۳۹۲۸۹۵۹۶.pdf> on ۲۰ October ۲۰۱۲

کمیته انکشاپی و همکاری سویدن (SDC). (۲۰۰۶). یک راهنمای سریع برای مدیریت پروگرام حساس در قبال منازعه. گرفته از <http://www.sdc.admin.ch/index.php?navID=۹۲۶۸۲&lan-gID=۱> on ۱۴ November ۲۰۱۲

ارتباط میان منازعه و تعلیم و تربیت

بوش، ک. و سالتاریلی، دی. (Eds.). (۲۰۱۲). دو چهره تعلیم و تربیت در منازعه قومی: بسوی یک تعلیم و تربیت اعمار صلح برای اطفال. فلورنس، ایتالیا: مرکز تحقیقاتی اینوستی یونیسف. گرفته از <http://www.unicef-irc.org/publications/pdf/insight4.pdf> on ۲۰ October ۲۰۱۲

- درایدن - پیترسن، اس. (۲۰۰۹). موانع دسترسی به تعلیمات ابتدایی در دولت های آسیب پذیر و متاثر از منازعه: مرور منابع علمی. لندن: اتحاد حمایه اطفال بین المللی. برگرفته از <http://resourcecenter.savethechildren.se/content/library/documents/barriers-accessing-primary-education-conflict-affected-fragile-states-fna> on ۱۲ December ۲۰۱۲
- درایدن - پیترسن، اس. (۲۰۱۱). فصل ۶: اطفال مهاجر در آرزوی آینده: ارتباط دادن تعلیم و تربیت با معيشت در مندی، ک. و پیترسن، اس. (Eds.). تعلیم دادن به اطفال در نواحی منازعه: تحقیق، پالیسی، و عملکرد برای تغییر سیستمی. سپاسگذاری از جکی کیرک (پی پی. ۸۵ - ۹۹). نیویارک، نیویارک: مطبوعات دانشکده معلمین، پوهنتون کولمبیا.
- یورووتریندرز. (۲۰۰۹). مطالعه روی چالش های مدیریت برای تعلیم و تربیه در وضعیت های آسیب پذیر: راپور ترکیب مطالعه. گرفته شده از <http://capacity4dev.ec.europa.eu/governance/document/study-governance-challenges-education-fragile-situations-> on ۴ October ۲۰۱۲
- INEE. (۲۰۰۹). کتاب راهنمای INEE در رابطه به اجرت معلمین در دولت های آسیب پذیر، وضعیت های بیجاشدگی و احیای مجدد پسا-بحران. گرفته شده از http://toolkit.ineesite.org/tool-kit/INEEcms/uploads/1022/INEE_Guidance_Notes_Teacher_Compensation.pdf on ۲۲ October ۲۰۱۲
- مندی، ک. و پیترسن، اس. (۲۰۱۱). تعلیم دادن به اطفال در نواحی منازعه: تحقیق، پالیسی، و عملکرد برای تغییر سیستمی. سپاسگذاری از جکی کیرک (پی پی. ۸۵ - ۹۹). نیویارک، نیویارک: مطبوعات دانشکده معلمین، پوهنتون کولمبیا.
- نوویلی، ام. (۲۰۱۱). فصل ۴: آیا ما همه اکنون سرباز هستیم؟ خطرات امنیتی سازی تعلیم و تربیت و منازعه. در مندی، ک. و پیترسن، اس. (Eds.). تعلیم دادن به اطفال در نواحی منازعه: تحقیق، پالیسی، و عملکرد برای تغییر سیستمی. سپاسگذاری از جکی کیرک (پی پی. ۸۵ - ۹۹). نیویارک، نیویارک: مطبوعات دانشکده معلمین، پوهنتون کولمبیا.
- حمایه اطفال. (۲۰۱۰). آینده حالا است: تعلیم و تربیه برای اطفال در مملکت های متضرر از منازعه. لندن: اتحاد حمایه اطفال بین المللی. برگرفته از <http://www.savethechildren.org.uk/resources/online-library/the-future-is-now-education-for-children-in-countries-affected-by-conflict> on ۱۲ December ۲۰۱۲
- يونیسکو. (۲۰۱۱). راپور جهانی تفتیش تعلیم و تربیت برای همه ۲۰۱۱: بحرانهای پنهان: منازعه مسلحانه و تعلیم و تربیت. پاریس: یونیسکو. برگرفته از <http://www.unesco.org/new/en/education/themes/leading-the-international-agenda/efareport/reports/2011-conflict/> on ۲۰ October ۲۰۱۲
- بانک جهانی، (۲۰۱۱). راپور انکشاپی بانک جهانی ۲۰۱۱: منازعه، امنیت و انکشاپ. واشنطن دی سی: بانک جهانی. برگرفته از <http://go.worldbank.org/QLKJWJB8X> on ۱۴ November ۲۰۱۲
- مطالعات موردی از ارتباط میان تعلیم و تربیت، منازعه و اعمار صلح کریگ، دی. (۲۰۰۲). "الف" برای الله، "ج" برای جهاد. ژورنال پالیسی جهان ۱۹ (۱)، ۹۰ - ۹۴.

گروپ کاری INEE روی تعلیم و تربیت و آسیب پذیری. (۲۰۱۱الف). در نقش تعلیم و تربیه در آسیب پذیری: ترکیب چهار تحلیل وضعیت تعلیم و تربیت و آسیب پذیری: افغانستان، بوسنیا و هرزگوینیا، کمبودیا، لیبریا. چاپ و نشر توسط IIEP، پاریس، فرانسه. برگرفته از <http://unesdoc.unesco.org/images/0021/002110/211049e.pdf> on ۱۸ November ۲۰۱۲

گروپ کاری INEE روی تعلیم و تربیت و آسیب پذیری. (۲۰۱۱ب). تعلیم و تربیت و آسیب پذیری در کمبودیا. چاپ و نشر توسط IIEP، پاریس، فرانسه. برگرفته از <http://unesdoc.unesco.org/images/0021/002110/211049e.pdf> ۲۳ November ۲۰۱۲

کینگ، ای. (۲۰۱۱). فصل ۹: روابط چندگانه میان تعلیم و تربیت و منازعه: انعکاسات معلمین و شاگردان رواندایی. در مندی، ک. و پیترسن، اس. (۲۰۱۱) (Eds.). تعلیم دادن به اطفال در نواحی منازعه: تحقیق، پالیسی، و عملکرد برای تغییر سیستمی. سپاسگذاری از جکی کیرک (پی پی. ۸۵ - ۹۹). نیویارک، نیویارک: مطبوعات دانشکده معلمین، پوهنتون کولمبیا.

کریک، جی. و ویتراب، آر. (۲۰۰۷). ترویج تعلیمات باکیفیت در شرایط مهاجرین: حمایت از اکشاف معلمین در نقاط شمالی ایتالیا. مرور بین المللی تعلیم و تربیت، ۵۳، ۷۱۵ - ۷۲۳.

کونز، سی. (۲۰۱۲). راپور ارزیابی مرحله ۶ تعلیم و تربیت در حالا اضطرار (DANIDA) حمایه اطفال در سودان جنوبی. راپور نشر نشده.

کونز، سی. (۲۰۱۲). معیارات حداقلی تعلیم و تربیه در حالا اضطرار در سودان جنوبی. نیویارک، نیویارک: INEE. برگرفته از <https://sites.google.com/site/southsudaneducationcluster/minimum-standards-for-education-in-emergencies> on ۲۱ October ۲۰۱۲

ماگیل، سی. (۲۰۱۰). تعلیم و تربیه و آسیب پذیری در بوسنیا و هرزگوینیا. پاریس: IIEP-یونیسکو. برگرفته از http://www.iiep.unesco.org/fleadmin/user_upload/Info_Services_Publications/pdf/2010/Bosnia-Herzegovina.pdf on ۲۰ October ۲۰۱۲

مگومبا، اف. و سکی، اس. (۲۰۱۲). فرصت ها برای آینده: ترینگ ابتدایی حرفه ای برای جوانان مهاجر در داداب. اسلو: هیئت مهاجرین ناروی.

مک کنلیس، ای. (۲۰۱۲). مزیت های صلح و فراتر از آن: همکاری با خدمات اداری و اجتماعی اعمار صلح. محصول دفتر حمایه صلح ملل متحد. گرفته شده از http://www.un.org/en/peacebuilding-pbs/pdfs/peace_dividends.pdf on ۱۸ November ۲۰۱۲

موبرگ، ال. و جانسون - دیمن، ای. (۲۰۰۹). گام های کوچک برای اعمار دوباره جوامع باسته تعلیمات جوانان (YEP): پژوهه باسته تعلیمات جوانان هیئت مهاجرین ناروی در لایبریا: فعالیت های بعد از فراغت و عایداتی. اسلو هیئت مهاجرین ناروی.

حمایه اطفال. (۲۰۰۹). بازنویسی راپور ارزیابی میان - مدت جهان آینده مارچ ۲۰۰۹ در نیپال. گرفته شده از <http://resourcecentre.savethechildren.se/content/library/documents/re-write-future-global-evaluation-nepal-midterm-country-report> on ۲۰ October ۲۰۱۲

اسمیت، ام. (۲۰۱۰). فصل ۱۴ مکاتب منحیث منطقه صلح: مطالعه موردی نیپال در رابطه به دسترسی به تعلیم و تربیت در جریان منازعه مسلحانه و اغتشاشات مدنی. محافظت از تعلیم و تربیت در مقابل حملات: یک وضعیت مرور هنری (پی پی. ۲۲۶ - ۲۷۸) پاریس: یونسکو. برگرفته از <http://unesdoc.unesco.org/images/0018/00186732e.pdf> on ۱۴ November ۲۰۱۲

سپینک، جی. (۲۰۰۵). تعلیم و تربیت و سیاست در افغانستان: اهمیت یک سیستم تعلیم و تربیت در اعمار صلح و بازسازی. ژورنال تعلیمات صلح، ۲ (۲)، ۱۹۵ - ۲۰۷.

يونیسف. (۲۰۱۱). اطفال متضرر از منازعه مسلحانه اسرائیل و قلمرو اشغال شده فلسطین (oPt) جولای ۲۰۱۱. برگرفته از http://www.unicef.org/oPt/protection_6446.html on ۱۴ November ۲۰۱۲

وینتراب، آر. و کریک، جی. (۲۰۰۸). آموزش برای یک آینده درخشنان: تحصیل، منازعه مسلحانه و آسایش اطفال. مرور مقایسوی تعلیم و تربیه، ۴ (۵۲)، ۶۳۹ - ۶۶۱. نصاب درسی روی اعمار صلح و شهروندی

تعلیم و تربیت فراتر از همه. (۲۰۱۲). تعلیم و تربیه برای شهروندی جهانی. دوهه: تعلیم و تربیت فراتر از همه. برگرفته از <http://www.slideshare.net/jbernard44/eaa-education-for-global-citizenship> on ۱۴ November ۲۰۱۲

<http://toolkit.inee.org/toolkit/Toolkit.php?PostID=1117>). پروگرام تعلیمات صلح. بسته ابزار مکمل اینجا موجود است:

چگونه اطفال و جوانان را راهنمایی و مشاورت کنیم
حمایه اطفال. (۲۰۰۳). پس شما میخواهید با اطفال مشاروت کنید. برگرفته از <http://resourcecenter.savethechildren.se/content/library/documents/so-you-want-consult-children-toolkit-good-practice> on ۱۴ November ۲۰۱۲

حمایه اطفال. (۲۰۰۸). منول درسی میحط های مساعد اطفال. برگرفته از http://resourcecenter.savethechildren.se/search/apachesolr_search/childfriendly/20-spaces/20-manual Accessed on ۱۴ November ۲۰۱۲

يونیسف. (۲۰۰۷). حالا زمان گوش فرا دادن به ما است (راهنمای تسهیل کنندگان گروه متمرکز). جوابگویی جوانان به مجلس گروه متخصص در رابطه به محو تمامی انواع تبعیض و خشونت علیه اطفال دختر. برگرفته از [http://www.unicef.org/adolescence/files/Itstimetolistenus_EN\(1\).pdf](http://www.unicef.org/adolescence/files/Itstimetolistenus_EN(1).pdf) on ۱۴ November ۲۰۱۲

يونیسف. (۲۰۰۲). یادداشت های تحقیکی ارزیابی: اطفال در تحقیق، تفتیش و ارزیابی شرکت میکنند:
مسئولیت های شما: اخلاقیات و مسئولیت های شما منحیث یک منجر. برگرفته از http://www.unicef.org/evaluation/files/TechNote1_Ethics.pdf on ۱۴ November ۲۰۱۲

ضمیمه ۵: فهرست راهنما

- دسترسی ۱۱
افغانستان ۲۵
درسترسی یکسان ۲۵ - ۶
کینیا ۲۶
ابزار ارجاعی سریع ۴۶
پرسش های انعکاسی ۲۸
افغانستان: دسترسی یکسان ۲۵
تحلیل بینید تحلیل علی: تحلیل ابعاد منازعه، تحلیل شرایط، تحلیل شرکاء ارزبانی
تحلیل شرایط ۱۵ - ۱۶، ۲۴، ۴۳
برونداد های آموزش ۲۹، ۳۲، ۳۳، ۵۰
بوسیا و هرزگوینیا: نصاب درسی ۳۱
مطالعات موردنی
کولومبیا: تعليمات صلح ۴ - ۶۲
مراجع ۹ - ۶۷
سیرالیون: پروسه تحلیل ۸ - ۵۶
سودان جنوبی: پالیسی تعلیم و تربیت ۴۰، ۵۹، ۶۱
تحلیل علی ۵۴
محافظت اطفال بینید محافظت
نصاب درسی شهروندی ۶۹
کولومبیا: تعليمات صلح ۴ - ۶۲
مشارکت جامعه ۲۱
نیپال ۲۲
ابزار ارجاعی سریع ۴۵
پرسش های انعکاسی
منابع جامعه ۲۲
ابزار ارجاعی سریع ۴۵
پرسش های انعکاسی ۲۴
شرایط آسیب پذیر و متأثر از منازعه: تعریف ۱۲
تحلیل منازعه - ۱۶ ۱۸
فعالیت ها و ابزار ۵۴ - ۵۵
تعریف ۱۲، ۱۶
مراجع ۶۵
سودان جنوبی ۱۹
منازعه و تعلیم و تربیت ۸
مراجع ۹ - ۶۶
تحلیل ابعاد منازعه ۵۵
شرح حال منازعه ۵۶

- تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه
 تعریف ۱۲ - ۱۳
 مراجع ۶۶
 حساسیت منازعه ۱۳
 مراجع ۶ - ۶۵
 مشاورت با اطفال و جوانان: مراجع ۶۹
 تحلیل شرایط ۲۰ - ۱۵
 ارزبانی ۱۵ - ۴۲۴، ۳، ۱۶
 تحلیل عادی ۵۴
 تحلیل منازعه ۱۲، ۱۶ - ۱۸، ۱۹، ۵۴ - ۵، ۵۴
 تحلیل ابعاد منازعه ۵۵
 شرح حال منازعه ۵۴
 ارزیابی ۱۵، ۱۵ - ۲۰، ۴۴، ۲۴، ۱۹ - ۲۰
 تفتیش ۱۵، ۱۵ - ۲۰، ۴۴، ۲۴، ۱۹ - ۲۰
 ابزار ارجاعی سریع ۴۳ - ۴
 پرسش های انعکاسی ۲۴
 استراتیژی های جوابگویی ۴۳، ۲۴، ۱۸، ۱۵
 سیرالیون ۸ - ۵۶
 تحلیل شرکاء ۵ - ۵۴
 هماهنگی ۲۳
 ابزار ارجاعی سریع ۴۶
 پرسش های انعکاسی ۲۴
 نصاب درسی ۳۰ - ۲۹
 بوسنیا و هرزگوینیا ۳۱
 اعمار صلح و شهروندی ۶۹
 ابزار ارجاعی سریع ۴۸
 مراجع ۴۸
 پرسش های انعکاسی ۳۳
 ابزار پروگرام ۱۲، ۲۸، ۳۳، ۳۷
 کلستر/دسته تعلیم و تربیت ۲۳
 تعلیم و تربیت، منازعه و اعمار صلح
 کولومبیا: تعليمات صلح ۶۲ - ۴
 مراجع ۶۶ - ۹
 پالیسی تعلیم و تربیت ۴۲ - ۲۸، ۱۱، ۸
 تدوین قانون و پالیسی ۵۲، ۴۱، ۳۸ - ۹
 لاپیریا ۳۹
 برنامه ریزی و تطبیق ۳۸ - ۴۰، ۴۱، ۳۹ - ۴۰
 ابزار ارجاعی سریع ۳ - ۵۲
 پرسش های انعکاسی ۴۱
 سودان جنوبی ۴۰ - ۶۱، ۵۹
 دسترسی یکسان ۶ - ۲۵

افغانستان	۲۵
کینیا	۲۶
ابزار ارجاعی سریع	۴۶
پرسش های انعکاسی	۲۸
ایتوپیا: انتخاب معلمین	۳۵
ارزیابی	۱۹-۲۰، ۱۵
ابزار ارجاعی سریع	۴۴
مراجع	۶۶
پرسش های انعکاسی	۲۴
تسهیلات	۲۷، ۲۵
ابزار ارجاعی سریع	۴۷
پرسش های انعکاسی	۲۸
معیارات بنیادی	۱۱، ۱۱-۲۴
تحلیل	۴۳-۴، ۲۴، ۱۵-۲۰
مشارکت جامعه	۴۵، ۲۴، ۲۱-
هماهنگی	۴۶، ۲۴، ۲۳
ابزار ارجاعی سریع	۴۳-۶
پرسش های انعکاسی	۲۴
اصول راهنمای جهت ادغام حساسیت منازعه	۱۲
معیارات حداقلی INEE	۹-۱۰، ۱۱
درسترسی و محیط آموزشی	۴۶-۷، ۲۵-۸، ۱۱
پالیسی تعلیم و تربیت	۳-۵۲، ۳۸-۴۱، ۱۱
معیارات بنیادی	۴۲-۶، ۱۵-۲۴، ۱۱
ابزار ارجاعی سریع	۴۳-۵۳
معلمین و کارکنان تعلیم و تربیه	۱-۵۰، ۷-۳۴، ۱۱
تدريس و آموزش	۱۱، ۲۹-۳۳، ۵۰-۴۸
تدريس و پروشه آموزش	۲-۳۰، ۲۹
ابزار ارجاعی سریع	۴۹
پرسش های انعکاسی	۳۳
کینیا: دسترسی یکسان	۲۶
مفاهیم کلیدی	۱۲-۱۳
تدوین قانون و پالیسی	۹-۳۸
ابزار ارجاعی سریع	۵۲
پرسش های انعکاسی	۴۱
محیط آموزشی	۱۱
تسهیلات و خدمات	۴۷، ۲۸، ۲۷، ۲۵
محافظت و آسایش	۴۷، ۲۸، ۷-۲۶، ۲۵
ابزار ارجاعی سریع	۴۷
پرسش های انعکاسی	۲۸
لایبریا	
پالیسی تعلیم و تربیت	۳۹
حمایت معلم	۳۰
تفتيش	۱۹-۲۰، ۱۵
قلمرو اشغال شده فلسطین	۲۰

مراجع ۶۶

- پرسش های انعکاسی ۲۴
نیپال: مشارکت جامعه ۲۲
قلمر و اشغال شده فلسطین: تفتیش ۲۰
نصاب درسی اعمار صلح و شهروندی ۶۹
کولمبیا: تعليمات صلح ۴-۶۲
تعريف ۱۳
تعليم و تربیت و منازعه ۹-۶۷
رواندا: تعليمات صلح ۲۲
کنشگران ملل متحد ۲۳
برنامه ریزی و تطبیق ۳۸، ۴۰، ۴۹-۴۰
ابزار ارجاعی سریع ۵۳
پرسش های انعکاسی ۴۱
انکشاپ مسلکی ۲۹-۳۰
ابزار ارجاعی سریع ۴۹
پرسش های انعکاسی ۳۳
محافظت ۷-۲۶، ۲۵
ابزار ارجاعی سریع ۴۷
پرسش های انعکاسی ۲۸
ابزار ارجاعی سریع ۷-۴۶
دسترسی و محیط آموزشی ۳-۵۲
پالیسی تعلیم و تربیت ۶-۴۳
معیارات بنیادی ۱-۵۰
معلمین و کارمندان تعلیم و تربیت ۴۸-۵۰
انتخاب و استخدام معلمین ۵-۳۴
ایتوپیا ۳۵
ابزار ارجاعی سریع ۵۰
پرسش های انعکاسی ۳۷
مراجع
تحلی منازعه ۶۵
منازعه و تعلیم و تربیت ۹-۶۶
تعلیم و تربیت حساس در قبال منازعه ۶۶
حساسیت منازعه ۶-۶۵
مشاورت با اطفال و جوانان ۶۹
نصاب درسی اعمال صلح و شهروندی ۶۹
تعلیم و تربیت، منازعه و اعمار صلح ۹-۶۷
تفتیش و ارزیابی ۶۶
- منابع
مطالعات موردی ۵۶-۶۴
فعالیت ها و ابزار تحلیل منازعه ۵-۵۴
ابزار ارجاعی سریع ۴۳-۵۳

پرسش های انعکاسی ۹-۶۵
همچنان بینید منابع جامعه ۱۵-۱۸
استراتئری جوابگویی ۴۳
ابزار ارجاعی سریع ۲۴
پرسش های انعکاسی ۷-۸
حق تعلیم و تربیت ۳۲
رواندا: تعليمات صلح ۲۷، ۲۵
خدمات ۲۷

ابزار ارجاعی سریع ۴۷
پرسش های انعکاسی ۲۸
سیرالیون ۲۷
سیرالیون

خدمات تعليمی و روانی - اجتماعی ۲۷
پروسه تحلیل ۸-۵۶

سومالیا: حمایت معلم ۳۶
سودان جنوبی ۱۹
تحلیل منازعه

پالیسی تعلیم و تربیت ۵۹-۶۱، ۴۰
تحلیل شرکاء ۵-۵۴
شرکاء ۹-۳۸

معلمین و کارکنان تعلیم و تربیت ۱۱، ۷-۳۴
اجرت ۶-۳۵

شرایط کاری ۵۱، ۳۷، ۳۶-۳۵، ۳۴

ابزار ارجاعی سریع ۱-۵۰
انتخاب و استخدام ۵۰، ۳۷، ۵-۳۴
پرسش های انعکاسی ۳۷
سومالیا ۳۶

حمایت و نظارت ۵۱، ۳۷، ۳۶، ۳۴

تدريس و آموزش ۲۹-۳۳، ۱۱
ارزبانی ۵۰، ۳۳، ۳۲، ۲۹

نصاب درسی ۶۹، ۴۸، ۴۳، ۳۱، ۲۹-۳۰

پروسه تدریس و آموزش ۴۹، ۴۳، ۲-۳۰، ۲۹

ابزار ارجاعی سریع ۴۸-۵۰
پرسش های انعکاسی ۳۳

ترینگ، انکشاف مسلکی و حمایت ۴۹، ۳۳، ۳۰، ۲۹
ترینگ، انکشاف مسلکی و حمایت ۳۰، ۲۹
لایبریا ۳۰

ابزار ارجاعی سریع ۴۹
پرسش های انعکاسی ۳۳

يونیسف: «اعمار صلح، تعلیم و تربیت و دادخواهی» ۵۶
آسایش ۷-۲۶، ۲۶

ابزار ارجاعی سریع ۴۷
پرسش های انعکاسی ۲۸

